

S.O.S.

ЗЕМЛЯ

Джак Уилямсън,
Робърт Силвърбърг,
Тери Бисон,
Уилям Гибсън,
Рей Бредбъри
и много други

SPRINT

ФАНТАСТИКА

040

SOS ЗЕМЯ

СБОРНИК ФАНТАСТИЧНИ

РАЗКАЗИ

Превод: Христо Поцаков

chitanka.info

На Еверет Блейлър и Т.Е. Дъкти, които създадоха поредицата „Най-доброто от фантастиката за годината“, а също така и на Джудит Мерил, която почина през 1997 година, но показва какво може да бъде постигнато с тази поредица. И специално, на Питър Хенри Крамър Хартуел, който се роди на 17 октомври 1997.

Специални поздравявания и към списанията Локус и Тангентс, чийто съществуване правят оформянето на ежегодните антологии по-лесно, а също така и към тяхната прецизност при публикуването на фантастичните разкази. Специални благодарности към всички издатели на фантастика, които и по настоящем продължават да публикуват тази литература.

ДЕЙВИД ХАРТУЕЛ

ВЪВЕДЕНИЕ

Най-напред трябва да започнем от това, какво представлява тази антология и какво ще последва след нея. През годините, специализираните издания за фантастика публикуват множество научнофантастични разкази, като въпреки техният прецизен подбор, повечето фенове на жанра отдават своите предпочитания към антологиите, като настоящата. Самото название „Най-доброто от фантастиката за годината“, обаче не би трябвало да ви заблуждава, тъй като има години през които са публикувани толкова много стойностни кратки произведения, че дори и най-добрите не би могло да се поберат в 5–6 тома като настоящия. По тази причина всяка година ще ви предлагаме по два или три тома с най-доброто от публикуваното през предходната година. В българското издание започваме с най-доброто публикувано през 1997 година, като всички антологии ще носят общото лого S.O.S.: S.O.S. ЗЕМЯ, S.O.S. ВСЕЛЕНА, S.O.S. ГАЛАКТИКА и т.н.

А сега да се насочим към настоящето издание. В тази антология представяме най-добрите произведения публикувани през 1997 година в американските научнофантастични списания. През този период се запазва тенденцията от предходната година, като се публикуват повече кратки стойностни произведения (според критериите на наградите Хюго и Небула) и много малко романи. Въпреки особено модните напоследък произведения в стил фентъзи, хорър, киберпънк и др. в настоящата антология сме подбрали предимно произведения на „твърдата“ научна фантастика, тъй като по-голяма част от постоянните привърженици на жанра предпочитат тази тематика и се оплакват от липсата ѝ на пазара. Очаквам, че ще харесате публикуваните по-нататък разкази и повести, като се надявам да получа и вашите отзиви за тях (за преводните издания на адреса на представящото го издателство), а също така и вашите препоръки както за настоящата, така и за бъдещите антологии.

Дейвид Хартуел

ДЖИЙН УЛФ

ЗООПАРК ЗА ЛЮБИМЦИ

През последните няколко години Джин Уулф е един от любимите автори на сериозните читатели на научна фантастика. При подборката на тази антология съставителят се е колебаел между три негови разказа, като в крайна сметка се е спрял на този публикуван в сборникът, озаглавен „Завръщането на динозаврите“. Сметнал е че този избор е най-подходящ, тъй като тези животни, измрели преди милиони години са достатъчно модни напоследък — филми, романи и телевизионни програми. Историите за тях са развлекателни и доставят удоволствие на читателя, който напоследък проявява недоволство от четенето на не дотам добри научнофантастични разкази. Според мнението на самият автор, всеки добър разказ съдържа собственото си изложение, свързано с интрига и действие, които влияят аргументирано, като се спазва литературният тон. Разказът подбран в тази антология е именно такъв и се надяваме че ще достави огромно удоволствие на своите читатели.

* * *

Родерик погледна небето — беше синьо, но малко облачно. Въздухът бе горещ, пропит с мирис на прах.

— Елате насам, деца... — отправи покана обучаващият киборг, но тя не беше адресирана към него. — Тиранозавърът Рекс бе създаден от едно некомпетентно в социално отношение момче — продължи киборга, — което е използвало шест „направи същество“ комплекта... (в действителност бяха шестнайсет) и е взело с измама част от бащиния си материал за копиране. С такова количество от...

Това му беше отнело повече от две седмици ежедневна работа, с цената на две камионетки, които бе минал по сметката на майка си и разни други неща с неизвестно предназначение, с които бе разполагал дотогава. През последната седмица той беше пуснал Рекс на нощна разходка, за да види на какво ще попадне, после хората бързо бяха забелязали, че им липсва добитък. Да, вече го бяха забелязали.

Докато той настаняваше въздушния си велосипед пред обора, Рекс бе надникнал през един от прозорците и казал:

— Измъчих се цял ден да се крия.

А Родерик бе промърморил на себе си...

— Ще се повозим ли? — беше го задърпало за ръкава едно от малките момичета.

Въпреки ограничаващата го говорна бариера, Рекс бе отбелязал:

— Ти ще се повозиш, дете.

Тя още не е подготвена. Беше се напънал да намали ръмжащия тенор на гласа си с надеждата да не изглежда толкова заплашителен. В този момент Родерик включи „ей-сито“ на костюма си и леко потръпна.

Този ден би трябвало да бъде хладен. Дори студен, с лек бриз, с който да се сражава отгоре, докато кара въздушния си велосипед под върховете на дърветата и се движи по следите на земните превозни средства.

В обора също би трябвало да бъде студено — студено и прашно, а прашинките да танцуват под слънчевите лъчи, които проникваха между старите изкривени и сплескани алуминиеви панели.

Рекс отново бе изръмжал, дали защото беше станал по-голям от преди и гладката му кожа изглеждаше като стъклена, като лед, под който добре смазаните мускули помръдваха подобно на змии. Родерик бе паднал и Рекс го беше повдигнал, хващайки го под ръцете, които изглеждаха така тънки в сравнение с неговите — по-големи и по-силни от най-големите мъжки ръце, след това бе казал: „За това служат“ и го беше поставил на раменете си, докато краката му се опитваха да обхванат дебелията, пулсираща шия.

Родерик бе отворил големите врати отвътре и след като беше излязъл навън почти пълзейки, се бе изправил на крака.

Това не се дължеше на ръста му. С всеки изминат ден, той се оказваше все по-нависоко с въздушния си велосипед. Не беше и заради

неговия бърз, полюшкващ се прогрес над върховете на дърветата, подредени в червено, златно и зелено, които сякаш следваха главата на Рекс, плуваща над тъмната морава покрита с опадали листа.

Това беше поради...

Той се отърси от мислите си, не можеше да намери адекватната дума. Силата ли? Всеки може да я купи от някой магазин за дребни стоки във вид на малък блестящ диск, способен да привежда в движение домашната му лодка повече от три години или да върти вечно бормашината му. Господството ли? Тази власт, която хората са упражнявали върху кучетата си, докато собствените им овчи стада са били законни.

Кучетата имаха четири предни зъби и те бяха толкова малки, че дори не изглеждаха опасни. Всеки от тези в устата на Рекс бяха по-дълги от ръката му и той спокойно можеше да схруска аерокар.

Не. Не беше височината. Той често беше яздил над дърветата — тези, които го заобикаляха. Дори беше яздил над по-високи от тях, все още чуваше шумоленето на листата под него и звукът на невидим въздушен поток. Сигурно бе заради шума.

Не беше най-правилното предположение, но като че ли стоеше по-близо до истината от останалите. Можеше да бъде плющенето на дебелите клони и трясъкът на падналите дървета, да, най-вероятно — звукът от тяхното придвижване — трясъкът и разцепването на дърво. До известна степен беше шумът.

— Той е причинил голяма част от щетите — каза обучаващия киборг и придружаващата го особа от женски пол го потвърди с кимване на глава. — Много по-лошо, буквално е ужасил стотици хора...

Седнал на раменете на Рекс, Родерик можеше да говори почти в ушите му.

— Ръмжи! — нареди му момчето.

Ръмженето на тиранозавъра разтърси земята.

— Продължавай да ръмжиш! — И той го направи.

Червеникавите и бели говеда, които Рекс ядеше понякога, едва се придвижваха на късите си крака. Бяха твърде дебели, за да тичат по-бързо, едно дори беше настъпено. Хората също бягаха, когато той на шега бе прекатурил една барака и тракторът до нея. След това го беше бутнал и стъпкал дълбоко в близкото блато, после без да намали

темпото бе прекосил бродата на реката. На северния ѝ бряг имаше няколко постройки и хората там наистина побягнаха.

Те бяха избягали, всички, с изключение на един стар човек с гъсти мустаци, който се бе опулил в тях с изпъкналите си очи — или твърде стар, или твърде уплашен, за да избяга — помисли Родерик. Той беше погледнал надолу към него и махнал с ръка, после очите им се бяха срещнали и изведнъж, сякаш от върха на главата на стария човек изникна нещо, което се въртеше в нея — беше успял да прочете мислите му. Не се мъчете да отгатнете.

На мустакатият човек му се искаше да направи точно това, което момчето правеше в момента. Старият мъж никога не би бил в състояние да го извърши, но някой го правеше. Това дете с риза на точици се справяше отлично с действията си, така че изглежда той бе имал погрешна преценка за света през целия си живот, макар този стар свят да бе по-чудесен отколкото предполагаше. Но може би въпреки всичко имаше надежда. Някаква, в която тези неща щяха да продължават и то точно в понеделник, в Либъртибърг.

Преди възрастния човек да успее да си поеме дъх и да възкликне, Родерик го беше задминал, а по-нататък по пътя му се намираха дървета и царевични полета („ей-си“ костюмът му беше напълно изтръпнал). И след като премина през много царевични стебла, достигна до нещо като голяма фабрика. Рекс беше настъпил оградата ѝ и предизвикал множество електрически искри от къси съединения, след това аерокарът се бе устремил към тях.

Той би могъл да бъде червен и бърз и Родерик си го представи така ясно сякаш го бе видял вчера. Можеше да се гмурне във въздуха, опитвайки се да уцели главата на Рекс и след като го прегази да каже: „Господи, това е велик голям динозавър! Опита се да блъснеш велик, голям динозавър, ти, мижитурко!“. След това прегазачът би могъл да издигне аерокара и да изчезне, а после да се опита да завърши започнатото.

Родерик го бе проследил с очи, след като Рекс го беше праснал и след това небето бе възвърнало чудесния си студеносин цвят и хирургически кръглите бели облачета, които се скитаха по него. Той никога не беше виждал по-добро небе и никога не би могъл, защото небесата не бяха в състояние да имат по-добър вид от този. След това

забеляза каналния хеликоптер да прави кръгове над него, заснемайки физиономията му за тройно доказателство и направи гримаса.

Някакво друго дете с невероятно прави и руси коси вдигна ръка и попита:

— Убил ли е голяма част от хората?

Обучаващият киборг прекъсна собствената си лекция.

— Несъмнено не, тъй като в Северна Америка по време на горния креден период не е имало хора. Човешката еволюция не е била започнала...

— Този ли беше? — посочи Рекс невзрачното момиче.

Тиранозавърът разтърси глава.

— Не е този, от гледна точка на потомството — обясни киборгът — Разрушението е разпадане и той, и този, който го е направил са разрушавали. Той е разрушавал, а бих казал, че творецът му още повече. Рекс не би правил това в съществуването си, ако не беше създаден да нарушава социалните стандарти. Никаква друга чувствителност не би била способна да направи това, което извърши той. И все пак някоя би постигнала сътворяването на голям динозавър да премине в оцветяване...

— Аз съм с пурпурен цвят — прекъсна го Рекс. — Придобил съм това мнение, защото съм по-стар и вероятно имам притъпено зрение. Погледнете тук. — Той се сгъна и плясна с непропорционално малките си ръце. Прахът се отдели от кожата му, оставяйки тъмни следи и тя лъсна като избеляла череша.

— Ти не си пурпурен — смъмри го обучаващият киборг — и би трябвало да не приказваш какъв си.

— Бих определил този нюанс като бледоморав — поясни на жената помощник до него.

Киборгът се обърна към помощницата си и продължи:

— Мислиш ли, че те ще имат нещо против, ако започна отново? Боя се, че не съм на мястото си.

— Не трябва да прекъсваш — смъмри помощницата едно малко момиче. — През ранния терциер на горния еоцен, меритериите, прадедите на слона, са били големи колкото малки хипопотами.

— Хмм — измънка Рекс — Хъм-хъм.

— С какво го хранят? — размаха ръката си буйно малкото момче.

— Най-вече с „тофу“, това е добре за него — погледна Рекс обучаващия киборг, докато говореше и разбра, че тиранозавърът показва явно неудоволствие. — Той трябва да изяде по един товарен аерокар дневно от него. А също и големи дози соев протеин и бобена извара.

— Бих предпочел да ям хипопотами — каза Рекс на малкото момче. Винаги го правех, когато качвах деца да ме яздят. Хо-хо!

— Той само се шегува — поясни киборга на децата, след това повдигна ръката на помощницата си и погледна часовника ѝ. — Можех да ви разкажа повече, деца, но ще го правя докато продължаваме с разходката си, иначе ще закъснеем с разписанието.

Киборгът и помощницата му отвориха вратата на двора на Рекс и излязоха навън, придружени от малките момчета и момичета. Докато по-голямата част от децата бяха останали при тиранозавъра и струпали се около него милваха дебелията му и груба кожа над експерименталните му пръсти, те бяха отишли зад спалния хангар на Рекс и се бореха с твърде голямо седло от пентастирен, модел „отвратителна кошница“ и сгъваема стълба. Донесоха го, успяха да го окачат на раменете на тиранозавъра и да го затегнат въпреки добронамереното пречкане на четири деца.

Родерик се беше присъединил към тях повдигайки седлото, отпускайки и затягайки коланите му с цел да не се смъкне на една страна.

— Благодаря ти — каза помощницата на киборга. — Виждала ли съм те тук и преди?

— Не, дойдох за първи път — поклати момчето глава.

— Добре, повечето така правят. Имам предвид повечето мъже, които разполагат със себе си, макар да е почти винаги само един.

— Той трябва да легне долу — каза обучаващия киборг, — за да сложим това на него. След това ако отново легне, децата няма да използват стълбата. А, Рекс отново е седнал.

— Аз съм толкова дебел — измърмори тиранозавърът. — Сигурно се дължи на доброто „тофу“, което ям.

Едно след друго, децата изкачиха стълбата. Помощничката на киборга стоеше отстрани, с цел да ги хване ако някое от тях се подхлъзне и падне, като същевременно предупреждаваше всяко от тях да се хваща за перилата ѝ, а после да затегне предпазния си колан на

седалката, която е избрало. Тя и обучаващият киборг се качиха последни. След това киборгът резюмира лекцията ѝ, а Рекс се изправи на задните си крака с пъшкане и бавно започна да обикаля зоопарка — нещо, което извършваше по дванайсет пъти на ден.

„Денят би трябвало да се счита за пропаднал — помисли Родерик. — Ярък и светъл пропаднал ден, много по-красив от всички преди него.“

Устойчивият ведър вятър беше духал право под слънчевите лъчи. Той носеше джинси, спортна шапка с емблема на „Белите чорапи от Претория“ и риза на точки. Когато вятърът не бе духал силно, беше поддържал въздушния си велосипед по-ниско, после се бе изкачил на раменете на Рекс и бе потънал в очакване той да събори един от хамбарите, чийто врати бяха затворени...

— Хайде сега — рече обучаващият киборг, — има ли допълнителни въпроси?

Родерик навреме повдигна очи, за да забележи как ъгъла на бялото седло, модел „отвратителна кошница“ изчезва зад спалния хангар на Рекс.

— Да — повдигна ръка той. — Какво е станало с момчето?

— Правителството прие отговорността за неговото отглеждане и образование — обясни киборгът. — То е получило чувствителна подготовка и превъзпитание в областта на социалните стойности и се е превърнало в отговорен гражданин.

Когато обучаващият киборг, помощницата му и децата си отидоха, Рекс каза:

— Знаеш ли, винаги съм се чудил какво е станало с теб.

Родерик избърса изпотеното си чело и отвърна:

— Ти знаеш какъв съм бил през цялото време, нали?

— Сигурно.

Настъпи тишина. Някъде отдалече, сякаш от друго време или друг свят се чуваха развълнуваните разговори на децата, придружени от ръмжене на лъв.

— Нищо не ми се е случило — рече Родерик, защото трябваше да каже нещо. — Пораснах, това е всичко.

— Тези преобразователни машинки които наистина работят с теб. Това е, което чувам.

— Не, пораснах. Това е.

— Виждам. Мога ли да те попитам, защо продължаваш да ме гледаш като преди?

— Току-що се бях замислил.

— За какво?

— За нищо. — С железните си ръце, стоманени рамена и крака, думите разклатиха вратите на сърцето му и се принудиха да излязат от устата му: — Твоят вид все още управлява Земята.

— Така ли? — кимна Рекс.

Той се обърна, оставяйки пред погледа на момчето змейската си опашка и широкият си гребенен гръб, оцветени като ципа на грозде — сдъвкано и изплюто в праха.

— Така ли? — промънка той. — Ти също!

МАЙКЪЛ СУОНУИК МЪДРОСТТА НА СТАРАТА ЗЕМЯ

За Майкъл Суонуик периодът от 1997 г. насам е особено щастлив. Тогава той публикува новия си роман „Джаск Фауст“, който в течение на няколко седмици е №1 в класацията на „Ню Йоркър“. Непосредствено след това се появява и сборникът му с разкази, озаглавен „География на непознатите страни“, издаден от „Тайгърайс Прес“. Следват издания на „Тачион Прес“ отново с негови нови научнофантастични произведения. Въпреки това основният му успех и по-голяма част от творчеството му принадлежат на жанра „фентъзи“. Разбира се за тази антология сме подбрали един научнофантастичен разказ, който ни представя Суонуик във върховата си форма. Самият той го нарича „Джек Лондоновска история“, като поддържа появилата се напоследък тенденция сред писателите на научна фантастика, да се вглеждат в творчеството на по-ранните автори.

Макар и донякъде жесток, разказът на Суонуик още след първото си прочитане води до определени размисли. За първи път този разказ е публикуван в „Азимов сайънс фикшън“ и е един от малкото, които поддържат твърдата фантастика в противовес на заливащата ни вълна от всевъзможни видове фентъзита.

* * *

Джудит Превземащата Деня по една скромна преценка, беше най-добрата от нейния вид. Много други се бяха стремили да изяснят след човешкия начин на мислене и неколцина може би претендираха за примитивното овладяване на съществените му елементи, но тя сама бе стигнала до неговото разбиране — по-съвършено от на когото и да е жител на друг свят. Подобно разгадаване не се постигаше лесно.

Човешкият разсъдък работи бавно при правене на обобщения и още по-бавно при интегриране на понятия. Дори при следчовешките индивиди липсва бърза схватливост. Простата истина трябва да бъде повтаряна често, за да се вгълпи най-примитивното разбиране, което съвсем естествено и без усилия да достига до отдалечените в пространството деца на човечеството.

Джудит бе родена в Полюсен Звезден Град, където космическите совалки се спускаха през зоната на постоянно изчерпване, с оглед да се избегне нанасянето на допълнителни щети на крехкия озонов слой, а детството ѝ се свързваше с яркото излъчване високо в простора. Макар и жена, тя смело избра пътя си — обърна гръб на собствения си скотски вид и успя да се пребори с по-висшата администрация — изглежда се дължеше на вродените ѝ качества.

Въпреки това, погледнато безпристрастно, тя беше в ролята на маймуна, която се опитва да мине за философ. Всичките ѝ работни размишления обаче не бяха обхванали същността на мъдростта на човечеството. Все пак Джудит принадлежеше към човешкия род и когато схващаше нещо, разбираше го по-дълбоко от следчовешките индивиди. Като канадка, тя можеше да прониква през древната и потайна мъдрост на нейната раса. Но когато такива мисли я достигаха, цивилизованият ѝ мозък често отказваше да ги следва.

От жена, която криеше презрението си към собствения си род би могло да се очаква повече. Тя наруга два прилични на тролове нингландера, които изпотени си прокараха път, като изсичаха сочните преплетени клони на „кудзу“ и после ги хвърляха пред себе си. Ругатните се исипаха с цялата сила на бича на езика ѝ.

— Недоразвити копелдашки свине! — редеше злобно тя. — Наследствени дегенерати! Ако някога отново поискате да се върнете в къщи, за да тормозите кучетата или сестричките си, ще ви пострадат гърбините!

Най-голямото от съществата се обърна и я изгледа с гневен блясък в очите си, същевременно ставите на пръстите му побеляха върху дръжката на мачетето. Тя само се ухили без чувство за хумор и потупа кобура на нейния АНКХ. Такова оръжие рядко се разрешаваше за ползване от хората. Неговото притежание беше белег на голямото уважение, с което Джудит разполагаше.

Гадът поднови прекъснатата си работа.

Бе дълбока зима и широките ленти на джунглата по средноатлантическото крайбрежие можеха да се прекосят. Беше възможно, но с добър водач, а тя бе от най-добрите. Успя да доведе живи членовете на групата до Летящите Хълмове на Южна Пенсилвания, а това не беше по силите на всеки. Нейният клиент бе пристигнал за да търси легендарната „камбана на свободата“. Същото безрезултатно бяха опитали и много други преди него. Не вярваше, че той някога ще я намери, но не я беше грижа за това. Джудит се грижеше само за тяхното оцеляване. Така че тя наруга и подгони дивите нингландери пред себе си, докато те накрая почистиха лозите сред сечището.

За момент тримата бяха застинали неподвижно, втренчени в храстите и туфите от трева, покрили основите на сгради, които вероятно някога са били фабрика, къщи на работници, бензиностанции, мелници или търговски центрове... Даже линията на хоризонта беше неравна, а от всеки неясен блок лъхаше тайна.

Беше почти пладне, а те трябваше да вървят до залез слънце.

Джудит плъзна „очилата“ си и сканира сивите небеса в търсене на навигационен сателит. Тя намери три радарни маяка с вътрешния обхват. Устройството прие техните входни данни и определи позицията им — намираха се на около сто мили от Филадельфия, бяха изминали по-голямо разстояние отколкото тя очакваше. Емпатичната функция определи разположението на нейната група: трима, включващи нея, още двама и други двама нанизани на около миля по средата на пътя.

Наистина имаше голяма грешка.

— Заемете се с палатките — нареди тя, оставяйки очилата да се смъкнат на шията ѝ — Стойте по-далече от храната.

Нингландерите смъкнаха раниците си. Един от тях издигна над главата си охладителния стик, като копие и после го тръшна на земята. Струя от студен въздух бързо се понесе над тях и неговите устни се свиха от удоволствие, разкривайки счупените му жълти зъби.

Тя знаеше, че ако се забави, нямаше отново да застане с лице към потискащата горещина на джунглата. Затова обръщайки се, закрачи по пътя откъдето беше дошла. При нейното доближаване, плъховете се разпръсваха и изчезнаха в зелените сенки.

Първият от групата на който се натъкна бе Хари Работещия-за-Смъртта. Лицето му беше бледно и той трепереше неконтролирано. Но

продължаваше да върви, тъй като ако спре, означаваше да загине. Джудит се съмняваше дали той щеше да оживее след краткото пътешествие. Беше хванал нещо след тяхното бедствено изтърсване в Худзон. В съдържанието на медицинската чанта имаше достатъчно опиати, които да облекчат страданието му, но тя не му ги предложи.

Не можеше да го направи и на себе си.

На половин миля по-нататък срещу нея идваха Лиза Детето-на-Презрението и Мария Триумфа-на-Волята, бърборейки и смеейки се помежду си. Когато я видяха, те спряха да се движат. Джудит повдигна във въздуха собствения си АНКХ и го разтърси, така че те усетиха как неговата аура прободe нервните им системи.

— Къде е човекът от другия свят? — едва сдържа тя гнева си. — Вие сте го изпуснали и на всичко отгоре се СМЕЕТЕ. Мислите ли че ще минете безнаказано? Вие сте глупачки, ако разсъждавате така!

— Звездният мъж знаеше, че може да ни изложи на опасности, затова поиска да го оставим отзад — задърдори Лиза.

Джудит, тя и Мария не бяха заразени с Южните гени, тъй като бяха канадки. И двете бяха наети поради интелигентността, която притежаваха — ниска категория на животинска хитрост способна да ги направи опасни, когато положението ставаше напечено.

— Той настоя! — продължи да се оправдава Лиза.

— Беше много благородно от негова страна — каза лицемерно Мария.

— Ще ви кажа нещо за да бъда също благородна, ако веднага не се обърнете и не ме поведете обратно към мястото където сте го оставили — заяви Джудит и пхна в кобура си своя АНКХ, но не го закопча. — Веднага! — нареди тя и под ударите на пестниците си ги принуди да тръгнат по оставените следи. След това ги подгони пред себе си като псета, каквито всъщност бяха те.

Жителят на другия свят лежеше в бурените, където бе паднал, единият му крак бе извит в някакъв произволен ъгъл. Вещите му, които Джудит беше взела заедно с него бяха разхвърляни из храстите.

Дрехите му бяха раздърпани, мрежата се беше измъкнала от яката му. Но колкото и да бе слаб, той се усмихна след като я видя.

— Знаех, че ще се върнеш за мен — плясна с ръце в жест на пълно доверие. — Така че внимавах да не правя излишни движения.

Счупената кост трябва да се намести. Сигурен съм, че това влиза в рамките на твоите способности.

— Все още не искам да изгубя клиента си — отвърна Джудит и внимателно развърза шината му.

Следчовеците прекарваха толкова много от времето си в среда с микрогравитация, че бяха изгубили здравината на своите прародители и костите им се чупеха лесно. Докато тя намести бедрената кост и я привърза към шината с парчета найлонова корда, той не издаде звук. Неговият вид бе в състояние да упражнява съзнателен контрол върху производството на ендорфини в мозъка. След това провери шията му за белези и синини, накрая напъха мрежата в яката му.

— Бъди по внимателен с нея — отбеляза тя — Тук е пълно с отвратителни болести, които при нас са изчезнали.

— Имунната ми система е по-силна отколкото предполагаш. Ако и останалата част от мен беше така здрава, нямаше да има нужда да се връщаш.

Като правило, тя харесваше следчовешките жени повече от техните мъже. Мъжката част ѝ наподобяваше парникови цветя — тя витаеше във въздуха, пълна с фантазии за разработки. Красотата на мъжете бе красота на статуи, изработени с характерни остри черти на лицето и предизвикващи студенина. При все това, този жител на друг свят не изглеждаше като тях. Погледът му беше директен и изглеждаше толкова твърд и откровен, колкото на техните жени.

— Докато лежах тук, аз се молах за спасяването на групата.

„Какво ли имаше предвид, за Бога“ — помисли тя. После видя как за малко очите му неволно се повдигнаха към облаците и сателитите над тях. Така както хората се нуждаеха от машини, следчовеците можеха да бъдат снабдени с прецизно приспособени нервни импланти.

— Те няма да се обърнат надолу — каза Джудит.

Знаеше го като факт. Майка ѝ, Елен Родената-по-Този-Начин, проядена от гангрена, проклинайки църковните настоятели, бе умряла в джунглите на Уисконсин.

— Да, разбира се, един живот е нищо в сравнение със здравето на цяла планета — изкриви той устата си в гримаса. — Но признавам, че бях изкушен.

— Поставете го на носилката — нареди тя на жените. — Носете го внимателно. Ако повторите това отново, ще ви убия — завърши тя на квебекски диалект, какъвто клиентът ѝ сигурно не знаеше.

Тя изостана назад, позволявайки на останалите да се изгубят от погледа ѝ, така че вече можеше да мисли спокойно. На теория беше възможно поддържането на целостта на групата. На практика двете жени не бяха в състояние да се грижат и за чужденеца и за останалите хора. Ако не беше с нингланделите, те дори не биха работили. И тъй като до края на зимата оставаха малко дни, най-важното бе да побързат.

Някъде напред, неочаквано се разнесе силния смях на двете жени, а после настъпи тишина.

„Досадно“ — помисли Джудит, пристъпвайки бавно. Те бяха забравили за нея и за нейния АНКХ и почти бяха за завиждане. След случката в Худзон не ѝ беше до смях, отговорността тежеше на раменете ѝ.

Според нейните „очила“, във Филадельфия се намираше продоволствен склад. Можеха да се върнат там и да попълнят провизиите си.

Палатките в откритото пространство изглеждаха като лъскави гъби. В една от тях лежеше Работещия-за-Смъртта. Жените заедно с мъжете се бяха отдалечили от храсталците. Дори и при тази безбожна влага и горещина, те бяха неспособни и несклонни да обуздаят животинските си страсти.

Джудит стоеше навън с жителя на другия свят, охладителния стик работеше на краен предел и беше на ръба на възможностите си за преодоляване на следобедната жегата. За да го предизвика към разговор, тя го попита:

— За какво дойде на Земята? Тук няма нищо, за което да си струва да се измъчваш. Ако бях на твое място, отдавна да съм си тръгнала обратно.

Чужденецът дълго се бори със себе си докато превъзмогне чувството си за превъзходство, за да се изрази с понятни за нея термини. Накрая каза:

— Имам размисли относно еволюцията. Нещата не се развиват от по-нисък стадий към по-висок, както са вярвали древните с техните диаграми започващи с риби, които пълзят по земята и после

прогресирали до млекопитаещи, човекоподобни маймуни, неандерталци и накрая човека. Маймуната не може да живее в океана. Човешкото същество не скача по дърветата. Каквото и да е, то вирее във собствената си ниша.

— Сега да разгледаме човечеството — продължи той. — Нашата околна среда е изцяло изкуствена — плувачи градове, марсиански подземия, венериански мехури. Такова обитаване изисква социална интеграция и висок ред. Възможно е човекът да оцелее в такава среда, но няма да преуспее. Нашето обкръжение е определимо само от себе си и вътре в него ние представляваме апогея на еволюцията.

Докато говореше, ръцете му потръпваха със сдържан порив да разшири и поясни значението на думите си, чрез вторичния емоционален език на чужденците, прилаган заедно с обикновения говор. Разбира се мислеше, че тя не схваща лесно жестовете му, но дори и да имаше минималната за това податливост, Джудит не би могла да го осведоми. Затова продължи:

— Сега представи си живот с повече от човешката сила и по-велик от човешкия интелект. Толкова същества биха били в неблагоприятно положение в следчовешката околна среда! Тя би могла да се превърне в един еволюционно смъртен край. Как тя самата би се чувствувала, какво би направила и какво не.

— Как намираш всичко казано от теб?

— Искам да намеря собствената си мярка, не като продукт на една околна среда която се грижи за моята издръжливост и разглезва слабостите ми. Искам да открия какво представлявам в естествено състояние.

— Тук няма да намериш такава, ние живеем в последиците му.

— Да — съгласи се той. — Естественото състояние е изгубено, разтрошено като черупка на яйце. Дори ако някога открием начин да го възвърнем, да съберем парчетата му и да ги залепим в едно цяло, това няма за дълго да бъде естествено. И все пак трябва да решим да направим нещо, за да го запазим и поддържаме като градина. Ще бъде само разширяване на нашата култура.

— Природата е мъртва — отбеляза Джудит, беше възприела този възглед от други следчовеци.

Зъбите му проблеснаха със задоволство от нейното бързо схващане на нещата.

— Разбира се — отново се съгласи. — Дори извън Земята, където условията са по-екстремни, ефектите ѝ са неми за технологията. Подозирам, че природата може да съществува само там, където нашата всичко изяждаща култура все още не е достигната. Все още... тук, на Земята, има региони където всички най-прости технологии са забравени и все още е възможно да се почувствува болка и смърт... Това е толкова близо до автентичното състояние, което би могло да бъде достигнато. Тук можеш да докоснеш миналото, век след век и под всичко това стои здравината на почвата — наведе се той и поглади земята, а ръцете му неволно подскочиха. — Това е така трудно — казват те, този език е така недосягаем. Самият аз се страхувам, че не съм се изразил много добре.

Той се усмихна извинително и Джудит забеляза колко изчерпан изглежда. Но все пак не се стърпя да попита:

— Какво е то, за да мисля като теб?

Това беше въпрос, която тя много пъти бе задавала на много следчовеци. Беше получила много отговори, но нито един от тях не беше подобен на друг.

Лицето на чужденеца онемя, но накрая той каза:

— Лао-тзъ го е изразил най добре: „Начинът, по който може да се назове, не е най-верният. Името, което би могло да се изговори не е вечно“. Висшата мисъл е неизразима, тя е тайна, която може да бъде изпитана, но никога обяснена.

Ръцете и раменете му се раздвижиха с жест, който би следва да се развие в „свиване на рамене“. Умората му бе очевидна.

— Ти се нуждаеш от почивка — каза тя. — Позволи ми да ти помогна да влезеш в палатката.

— Прескъпа Джудит. Какво бих правил без теб?

Макар и леко, тя се изчерви.

При следващия залез, макар и скоро поправени, техните карти се оказаха непълни. Неправдоподобно назованата Скукл Ривър блуждаеше, отклонявайки се в блата, които топографските функции на техните очила не отличаваха от твърда почва. Две ноци групата се бореше с южната посока, отклонявайки се и връщайки се на запад, и много пъти Джудит би била напълно изгубена без сателитната навигация.

Тогава започна да вали дъжд.

Не им оставаше друг избор, освен да оставят чужденеца отзад. И той и Хари Работещия-за-Смъртта не бяха в състояние да пътуват при такива условия. Джудит остави грижата за двамата на Мария и Лиза. След няколко предупредителни думи, тя им остави чифт очила, даде указания как да направят лагер и колкото се може по-скоро да я последват, след като дъжда спре.

— Защо ни третираш като кучета? — попита я един нингландер след като отново тръгнаха. Дъждът се стичаше по пластмасовото му пончо.

— Защото не сте по-добри от тях.

— Аз съм едър и добре сложен — надуто произнесе той. — Имам фини мустаци и мога да ти дам много организми.

Другарят му се правеше, че не слуша, но за Джудит бе очевидно — и двамата имаха животински наклонности, независимо от това дали щяха да я съблазнят или не.

— Не и без моето участие — заяви вторият и обиден потупа кръста си, от където се разлетяха капки. — Аз съм мъж колкото който и да е канадец.

— Да — съгласи се тя. — За нещастие е истина.

Когато накрая дъждът спря, Джудит беше издигнала малка купчинка, която в топографската си идентификация щеше да представлява част от предпланините на Уелш. Извън тях се намираще обширно пространство, сред което стояха разпръснати буренясалите развалини на град от дваисет и първи век. Според нейния опит всички изчезнали градове си приличаха и никога не я беше грижа, че не е забелязала някой по-различен от останалите и не е имала информация за името му.

— Заемайте се с палатките! — нареди тя на нингландерите и те смъкнаха раниците си.

След това лениво постави „очилата“ си, за да се увери, че Мария и Лиза са направили лагер — така, както бяха инструктирани.

И изфуча от яд.

„Очилата“, които Джудит им бе оставила, висяха безполезни на вертикалната рейка на една от палатките. Двете жени изглежда не искаха и да знаят за тях, тъй като те ги заробваха, но чрез сателита отгоре, тя можеше да шпионира действията им в лагера, което и направи по обратния път.

Когато пристигна, тя ги завари седнали до техния охладителен стик, заобиколени от разхвърляните опаковки на половината от храната на групата и всичките ѝ налични наркотици. Стикът беше включен на най-силна степен, тревата около него се бе покрила със скреж. По горната му част се беше събрал пласт от пепел с дебелина около инч.

Хари Работещия-за-Смъртта лежеше на земята, в близост до жените, които се хилеха смахнато, а лицето му бе замръзнало. Беше мъртъв.

Отстрани на кръга, частично видим през очилата лежеше чужденецът, все още привързан с колани за носилката. Той се кикотеше и пееше нещо сам на себе си. Жените се бяха показали щедри към него по отношение на наркотиците.

— Патетично хилав — каза Детето-на-Презрението, обръщайки се към него. — Не зная защо не си се удавил в дъжда, но смятам да те оставя извън топлото докато умреш, а после възнамерявам да се изпикая на тялото ти.

— Нямам намерение да чакам — изперчи се Триумфа-на-Волята и се опита да стане, но не можа. — Веднага — веднага да го направим!

Когато Джудит влезе в очертаванията на лагера, крясъците и кикотенето замлъкнаха. Нингландерите спряха зад нея и отправиха несигурни погледи към жените и това, което се намираще зад тях. Въпреки простите им възприятия, изглеждаха шокирани от видяното.

Джудит отиде при чужденеца и му удари здрав шамар, за да привлече вниманието му. Той се втренчи смутено в превръзката, която повдигаше към лицето му.

— Това е детоксификатор, предназначен да премахне дрогата от телесната ти система. За нещастие, като вторичен ефект, той ще намали собственото ти производство на ендофрини. Страхувам се, че от това ще изпиташ болка.

Тя постави превръзката на ръката му и се обърна към нингландерите:

— Повдигнете го, аз ще бъда с вас.

Те се подчиниха. Когато ефекта на детоксификатора настъпи, чужденецът извика, но после се успокои. Джудит се обърна към предателките:

— Вие избрахте неподчинението. Много добре. Сега трябва да използвам допълнителен специалитет.

Тя извади своя АНКХ.

— Какво можем да направим? — стисна гневно юмруци Детето-на-Презрението. — Половин дажби, а твоят галеник да изяжда целите. Ние да работим до смърт за да го носим. Ти мислиш, че аз съм ГЛУПАВА. Аз не съм толкова глупава и зная какво искаш да правиш с него.

— Той е клиент. Плаща си сметките.

— Какво представляваш за него освен една отвратителна малка майmunка? Той по-скоро би чукал крава, отколкото теб.

— Крава! — разтресе се от смях Триумфа-на-Волята. — Шибана крава! Мууу! — развика се тя.

— Ти знаеш ли защо небесните хора имат влечение към такива като теб и мен? — блеснаха очите на Детето-на-Презрението. — Жена мръсница. Понякога те идват в колибите извън Полюсен Звезден Град, за да хванат нещо добро и мръсно. Но след това винаги се измиват и се връщат към красивите си предишни навици. Пет минути след като някой от тях е излетял обратно в небето, няма дори да си спомни името ти.

— Мууу! Мууу!

— Вие не можете да ме разгневите — каза Джудит. — Защото сте само животни.

— Аз не съм животно! — разтърси юмрук към нея Детето-на-Презрението. — Отказвам да бъда третирана като такава.

— Никой не може да обвини някое животно, че то е такава. Но никой не се доверява на животно, което е доказало, че на него не може да се разчита. Изберете си едното от двете.

— Ако аз съм животно, тогава какво си ти, по дяволите? — почервения от бяс лицето на жената, докато лицето на приятелката ѝ остана наведено към земята.

— Животните — каза твърдо през зъби Джудит — трябва да се убиват без емоции.

И тя стреля два пъти.

Джудит не се надяваше да се върне пеша в Канада с така отслабналата си група. Наоколо се намираха множество развалини, те бяха истински резервоари на химически отрови, останали от дните, когато хората управляваха Земята. Ако тя нагласеше нейния АНКХ на най-опасната му степен, можеше да предизвика сияние, което да приведе в действие стотици аларми в Полюсен Звезден град и тогава управляващите щяха да пристигнат, за да я задържат. Разбира се, щеше да бъде хвърлена в затвора, но клиентът ѝ щеше да остане жив.

Изведнъж Джудит дочу бумтене на двигател.

Високо в небето се появи силна светлина — толкова ярка, че ореолът ѝ бе обкръжен от непрогледна чернота. Тя вдигна ръка, за да намали интензивността ѝ и в центъра на блясъка забеляза малко тъмно петънце. Беше совалка, спускаща се от орбита.

Джудит се затича чупейки клоните на храсталака — толкова бързо, колкото можеше. След няколко кошмарни минути изкачи малко възвишение и намери нингландерите с чужденеца, помежду им. Те очакваха мекото приземяване на близката поляна, а съоръженията с които си пробиваха път сияеха в околната растителност.

— Ти ли повика това? — обвини тя чужденеца.

Той обърна погледа си нагоре с изпълнени със сълзи очи. Детоксификатора го държеше в състояние на безжалостна яснота, със собствената му болка и без концентрация на мислите му.

— Да, аз го направих — потвърди той.

Гласът му звучеше сякаш отдалече, вниманието му бе насочено навътре, към имплантираната в него неврална схема, която му позволяваше да се свързва с екипажа на кораба.

— Болката — изрече чужденецът. — Не може да си представиш какво представлява и как се чувства.

Лъжите на човешкия живот бучаха в ушите на Джудит. Майка ѝ беше умряла поради липса на подкрепа, която идва при такова човешко мислене.

— Току-що убих две жени.

— Така ли? — отвърна той погледа си. — Сигурен съм, че си имала добри причини да го направиш. Ще го нанесе в списъка, като нещастен случай — ръцете му се раздвижиха несъзнателно и добави: — Нека бъде нещо съвсем **НЕСЪЩЕСТВЕНО**.

Страничният шлюз на совалката се отвори. Тънки фигури с бели медицински чантички на коланите си заслизаха от него. Чужденецът се смееше през сълзи, протегна ръце и ги прегърна за добре дошли.

Джудит се отдръпна назад в сянката на нейната неизвестност. Сега тя бе само една местна туземка.

Две жени са умрели.

И причините за убийството им се свеждат до никакви или почти до такива.

Тя отметна глава назад и се усмихна без всякаква сдържаност. В този момент Джудит Превземащата-Деня беше толкова напълно будна, колкото който и да е от някой извънземен народ — крачещ по лишена от въздух планета, работещ за просперитета и неразбираемото си обитаване на дълбокия космос... В този момент който и да е, би забелязал, че тя не изглежда напълно като човек.

ДЖАК УИЛЯМСЪН ДЪРВОТО НА ОГНЕНИТЕ МУХИ

Джак Уилямсън е една от живите легенди на фантастиката. Започнал да пише и публикува през 1920 година, скоро той ще завърши своят осемдесет годишен принос в развитието на жанра. От всички писатели от началото на века, той е последният, който продължава да пише научна фантастика и се е превърнал в част от еволюцията на днешната литература. Неговият класически роман „По-тъмно, отколкото си мислиш“ първоначално публикуван в „Непознати светове“ през 1940 година, все още има неотслабващо влияние върху съвременните автори. Романите му „Космическият легион“ и „Хуманоидите“, наред с други по-нови творби се преиздават и се радват на добър търговски успех. Публикуваният тук разказ се появява за пръв път в списание „Ню Ейдж“, което е едно от най-четените през последните години. Този разказ третира срещата на момче с извънземни, пресъздавайки един нов и невероятен свят на чудеса и може би донякъде напомня за добрата традиция на Рей Бредбъри.

* * *

Те се бяха върнали да живеят в старата ферма, където се бе родил дядо му. Неговият баща я обичаше, но тъгуваше за приятелите си, които бе оставил в града. Говедата понякога пасяха по безплодните пясъчни хълмове от другата страна на бодливата телена ограда, но там нямаше съседи.

То порасна в старата овощна градина, която дядо му бе засадил под къщата. При мисълта за зрелите плодове, които очакваше да се появят, ябълки, праскови и круши, устата му се изпълваше със слюнка,

но когато поглеждаше към дърветата се убеждаваше, че са или мъртви, или загиващи. Те не раждаха плодове.

Останал без приятели, той стоеше с баща си във фермата, а майка му всяка сутрин пътуваше до фабриката за преработка на фъстъци, където работеше. Баща му винаги бе зает с градината, която обработваше между оголените плодни дръвчета. Старата вятърна помпа бе изгубила колелото с лопатките си, но имаше електрическа. Около оградата, встрани от редовете засадени с домати и боб, растяха пъпеша и презрели лози, а царевицата бе достатъчно висока, за да скрие паричните растения.

Майка му се тормозеше от възможността те да причинят неприятности, а веднъж той беше чул да ги нарича марихуана, но баща му бързо я беше накарал да млъкне. Тази дума изглежда не му харесваше, въпреки неясното ѝ значение.

Един ден, докато баща му плевеше бурените и преместваше тръбите за напояване на паричните растения, той откри дървото на огнените мухи. Тогава то все още беше тънко и стигаше до коляното му. Листата му изглеждаха чудати: тънички, стреловидни главички от блестящо черно кадифе със сребърни ивици.

Единственият му цвят притежаваше три широки листа с небесносин цвят и блестяща жълта звезда в центъра му. Той седна до него и вдишваше странното му благоухание, докато баща му не пристигна с мотиката.

— Моля те, не му причинявай болка — извика то.

— Този смърдящ бурен ли? — изсумтя баща му. — Махни се от пътя ми!

Нещо го накара да хване мотиката.

— Добре де — внезапно се ухили той и я отпусна. — След като толкова ти харесва...

Малкият човек го нарече „моето дърво“ и започна да го наблюдава как расте. Когато след седмица без дъжд започна да повяхва, той намери кофа и донесе вода от кладенеца. То растеше и скоро стана по-високо от него. Появиха се около дузина сини цветове, после те станаха стотина. Ароматът им се разнасяше из градината.

Тъй като там нямаше училище, майка му се опитваше да му преподава в къщи. Намери му христоматия с червени корици и работен

бележник с номерирани страници, за да ги попълва докато тя е на работа. Но той рядко се справяше с ученето.

— Винаги се мотае около този проклет бурен — бързаше да промърмори баща му, когато тя му се караше. — Вонята му се разнася силно навсякъде.

Ароматът наистина беше странен и силен, но не и смрадлив. Той харесваше и обичаше дървото си. Донасяше повече вода и използваше мотиката, за да прекопава почвата около него. Често стоеше загледан в огромните сини цветове, чудейки се какви плодове ще родят.

Една вечер сънува, че дървото гъмжи от огнени мухи. Те бяха толкова истински, че той стана от леглото и се промъкна в тъмнината навън. Тук, звездите бяха по-ярки от което и да е място над града. Те осветяваха пътя му към градината и той дочу огнените мухи преди да стигне до дървото.

Бръмченето им нарастваше и се усещаше като звук на морски вълни, запомнен от времето на посещаването на леля му, която живееше на крайбрежието. Премигвайки по-ярко от звездите, те бяха изпълнили клоните. Една от тях пристигна да го посрещне. Тя кръжеше пред лицето му, осветяваше върха на треперещия му пръст и същевременно му се усмихваше с яркосините си очи — цветовете на дървото имаха същата окраска.

Той никога не бе виждал огнена муха толкова близо, тя беше голяма колкото едра пчела. Имаше тънки ръчички, с които се бе хванала за нокътя на пръста му и сините ѝ очички хвърляха бърз поглед, за да изследват лицето му. Светлината излизаше от панделка, която обхващаше главата ѝ. Тя мъждукаше като нещо електрическо, от зелено към червено, от жълто към синьо, след това отново ставаше червена. Понякога припламванията им бяха по-бавни от честотата на неговото дишане, понякога по-бързи от премрежването на погледа му. Той мислеше, че те искат да му кажат нещо, но не можеше да ги разбере.

Босоног и потръпващ от студ, той стоя там, докато премигването се прекрати. Огнената муха разклати прозрачните си криле и отлетя. Зазоряваше се, звездите избледняваха и когато погледна към дървото, то изглеждаше тъмно и тихо. Озова се обратно в леглото преди

тракането на чиниите в кухнята, което показваше, че майка му приготвя закуската.

През следващата нощ сънува, че се е върнал под дървото и огнената муха отново е кацнала на пръста му. В съня му тясното ѝ лице приличаше повече на човешко и той разбираше примигващия ѝ глас. Разправяше му как е пораснало дървото — от точно насочен жълъд дошъл от звездите, който се е засадил, след като се е ударил в земята.

Тя му разказа за планетата на огнените мухи, която бе отдалечена в космоса. Жителите ѝ принадлежаха на огромна република, разпръсната из звездите. Хиляди различни народи живееха в мир на хиляди различни светове. Жълъда-кораб беше пристигнал, за да покани хората от Земята да се присъединят към републиката. Те бяха готови да научат човечеството как да разговаря, докато пътува през пространството и как да достига звездите. Сънят изглеждаше толкова чудесен, че той реши да го разправи на закуска.

— Какво ти казвах? — почервения баща му и се развика на майка му. — Мозъкът му се е размътил от вонята на този отровен бурен! Трябва да го отрежа и да го изгоря.

— Недей! — изкрещя уплашен той. — Аз го обичам. Ще умра, ако го убиеш.

— Страхувам се, че би могъл да го направи — опечалено се намръщи майка му. — Остави растението на мястото му, а аз ще го заведа при доктор Уонг.

— Добре, така да бъде — кимна накрая бащата и неприветливо го изгледа сърдито. — Но ако обещае да си върши ежедневната работа и да стои далеч от градината.

Опитвайки се да спази обещанието, той изми чиниите, преди майка му да се върне от работа. Оправи леглата и почисти подовете. Опитва се да си учи уроците, но четивата от христоматията сега му изглеждаха глупави.

Той не посещаваше градината, но огнените мухи отново дойдоха в сънищата му. Те го заведоха да види сияйните гори на техния чудесен свят. Взеха го да посети планети на други хора, които живееха под техните океани, хора, които живееха високо в собствените си небеса, хора, които бяха малки като мравки и хора, които бяха по-големи от слоновете, видяни на цирковия парад или от октоподите на крайбрежното шоу. Той видя космически кораби, които можеха да

летят по-бързо от светлината, гигантски машини, стоящи извън неговото разбиране и градуве, много по-магични от царства на феи и самодиви.

Не каза на никого за сънищата си, докато един ден майка му след работа го заведе при доктор Уонг. Медицинската сестра пъхна термометър под езика му и стисна ръката му под рамото с гумено приспособление, после остави него и майка му да чакат лекаря.

Доктор Уонг се оказа дружелюбно настроен мъж, който преслуша гърдите му, погледна данните на сестрата и го попита за огнените мухи.

— Те са чудесни! — той помисли, че доктора ще му повярва. — Трябва да дойдете през нощта, за да ги видите. Те ни обичат, дошли са да ни покажат пътя към звездите.

— Чувате ли го! — възмути се майка му, която никога не беше излизала навън през нощта, за да види сияещите огнени мухи. — Този отвратителен бурен не излиза от главата му!

— Интересен случай — усмихна се лекарят и приятелски го поглади по раменете, след това се обърна към майка му: — Единствено за книгите. Момчето би трябвало да бъде прегледано от психиатър.

Но тя нямаше пари, за да осъществи препоръката.

— Ще го отведе в къщи — каза. — Надявам се състоянието му да се подобри.

Когато се завърнаха, пред дома им бе паркирала полицейска кола. На задната ѝ седалка, зад преградната метална решетка седеше баща му с наведена глава. Не я повдигна, дори след като майка му го повика през полуотвореното странично стъкло.

Около градината бяха паркирани още полицейски коли. Служителите на реда бяха изрязали до корен паричните растения и ги трупаха на куп. Дървото на огнените мухи лежеше най-отгоре. Благоуханието му бе задушено от миризма на бензин. Един полицай нареди всички да се отстранят и запали купчината със свистяща горелка.

Отначало огънят се разпространи бавно, после блесна толкова силно, че трябваше да откарат колата с баща му по-надалече. Усещайки болка в стомаха си, той видя как клоните на дървото се извиват и пулсират сред пламъците. Дочу протяжно и остро пицене.

— Сигурно е котка, попаднала в пламъците — каза друг полицаи — но не беше котка.

Огнените мухи излитаха на рояци от безполезните клони и когато огънят ги подхващаше експлодираха като миниатюрни бомбички.

Когато полицаите отведоха баща му, заедно с връзка парични растения за доказателствен материал, той се разплака. След това майка му го върна в града. Попаднал отново в училището, се опита да разкаже на новите си учители за огнените мухи, за техните намерения да поканят Земята в тяхната велика звездна Република. Учителите казаха, че притежава голямо въображение и го изпратиха при училищния психолог.

Той извика майка му да дойде на консултация. Те поискаха от него да забрави за огнените мухи, да подготвя уроците си и да се огледа за старите си приятели, но той не признаваше други, освен загиналите пришълци от звездите. Момчето скърбеше за тях, беше огорчено от баща си и бе ядосано за всичко, което можеше да бъде.

**УИЛЯМ ГИБСЪН
ТРИНАДЕСЕТ ИЗГЛЕДА ОТ КАРТОНЕНИЯ
ГРАД**

Подобно на Дж. Балард, Уилям Гибсън бързо напредва в кариерата си на писател и достига позиция в литературата, благодарение на прецизни и модернистични (или постмодернистични) произведения. Може би успехът му не е толкова голям, но той е обект на възхищение на мнозина хора добре познаващи жанра. Огромният му успех е постигнат извън полето на научната фантастика. Сборник от негови твърде амбициозни разкази е признат за един от най-добрите на годината. „Нови светове“ изтъква Гибсън, като претендент за най-високата модернистка територия, е в противовес на обикновената научна фантастика. Публикуваният тук разказ е студен, прецизен и клинично безстрастен, като наблюдаващото око е инспирирано от великата поема на Уолъс Стивън — „Тринадесет начина да видим Черна птица“. Погледнато е и през лещите на Балард и Уилям Бъроуз, в тяхното собствено време и място на черния бъдещ град. На съставителя написаното напомня (поне като заглавие) за „Всичко видяно над машините за любовна елегантност“ на Ричард Бретиган или „Леда“ на Ана Каван. В предложението тук разказ направлението не е като в последният роман на Гибсън — „Айдору“, но напомня за ранга и таланта на впечатляващото му писане.

* * *

1. ДЕН-ЕН

Станцията на токийското метро създава неблагоприятна гледна точка, но и дълбока перспектива.

Кадър с подръчна светлина и дълго експониране, прозрачен пешеходец се отдалечава от нас, а други двама видими се движат като неясни петна. Горният етаж флуоресцира зад тесните правоъгълни процепи. Таваните са облицовани с квадратни сегменти, метър на метър (може би акустична преграда?). Дали кръглите неща по тях са вентилатори, пожарни сензори или високоговорители? Масивните квадратни колони се отдръпват пред склон на стълбищна шахта или ескалатор. Мозайка от плочки на пода изпълнена в широко мащабен прост образец, кръгообразни площи с бели квадратни плочки, вътрешността им покрита с черни кръгли плочки. Подът е лишен от петна, но като цяло му липсва светлина. По него няма фасове, няма и опаковки от дъвки.

Дълга процесия от картонени кутии, чийто страни са покрити със стенописи и фрески, за да се видят колоните и почистените плочки. Първото впечатление е за детски артистичен проект, нещо хореографско и агресивно, създадено от първоначален учител. Но не всички от картонените стени са били нарисувани. Много от тях, особено тази отдалечената, са разкрили оголена кафява хартия. Най-близката до камерата неизменно блести в жълто, предлагайки „Майкрософт лого“.

Стенописите се появяват, били са изпълнени като рисунки на афиши и плакати, но са трудни за интерпретация.

На пода има две ясно очертани торби за покупки: една близо до стенописите, другата почти на пътя на призрачния пешеходец. Те правят впечатление за аномалия, за възможна заплаха „Лондонско транспортно предупреждение“, „Култистите на Сарин“... Защо са там? Какво съдържат?

Най-близкият стенопис предлага сиглата „ДЕН-ЕН“.

Дълбоко в изображението има други картонени кутии. Относителната скала лесно показва тяхната съставност, те представляват плетеница от по-малки кутии. По-близкото изследване изяснява метода на свързването им: два листа са пробити два пъти с тесни хоризонтални разрези, през тях е нанизан плосък множествен аналог (в бяло и розово), възела е свързан, краищата са подредени и добре оформени, фактически всички структури, които се появяват са били оформени по този начин.

Като цяло в дълбочината има стълбища. Пътниците слизат.

2. СИНИТЕ ОКТОПОДИ

Повърхностна перспектива на ниво на очите, така че ние сме имали предвид да съзерцаваме изкривено изображение на картина.

Структурата, която се появява е била прикрепена с бледосиня, емайлирана, може би еластична тръба с пластмасова долна част, непозволяваща плъзгане.

Възможно е тя да е пръчка за завеса на баня, но в този случай е приложена вертикално. Към нея са прикрепени мукавени кутии в свързани съединения.

Стенописите. Много бледи и неясни в края на художествената постройка, стояща най-близо до камерата. Срещу черния заден план главата на Буда плува над нещо аморфно и нереално. Още по-нагоре, се появяват две окачени опаковки на куклите „Мечо Пух“. Те могат да служат единствено за спомен.

Стенописът на лицевата част на структурата е тъмен, объркан и изпълнен (може би с акрилни бои?) с доста голяма техника. Части от тяло, клаустрофобийно чувство, потенциално доближаващо се до еротика. Гола жена, главата ѝ изгубена в края на фона, хватка на син октопод, пипалата му падат на дипли около челото на мъж, който е приклепнал като куче. Друга гола жена лежи на гърба му, сексът е очертан в перспективата. Глава на мъж с втренчени очи и дразнещи зеници виси над нейните глезени, изглежда, че пуши, но няма цигара.

Близко до камерата се появява трето голо тяло: чертите на лицето ѝ предполагат Китай или Мексико на Диего Ривера.

Участъкът от пода на станцията с кръгли черни плочки е частично покрит с отпадъци от сиво-сини синтетични материи.

Очи като топлийки.

3. МЕЖДУНАРОДНАТА ГРАНИЦА

Заден кадър на нещо, което може да бъде широка ниша. Симетрични завои на бледи квадратни плочки.

Четири видими структури.

Най-голямата, направена много прецизно с много здрави ръбове е декорирана с безмислен и мрачен профил, който контрастира на солидния ѝ фон: изглежда като твърде стар мъж; брадичката и почти липсващите му устни, както и увисналия му нос са нарисувани в кървавочервено. Пред тази експозиция се намира костюм с големи размери, останал от предишната нощ.

Към тази структура се присъединява друга — твърде малка и весело нарисувана: на червения фон е изписана прекрасно жълта птица всред концентрични жълти кръгове, нещо като кубистични извънземни сюжети, извън камерата. И тя е разперила криле. Изпълнена в доста изтънчен стил се появява глава, по челото и в очите ѝ са набити пирони или борови иглички.

Пред очите се появява човешка ръка с нормален размер, която е несъизмерима по мащаб с огромната глава над нея.

В непосредствена близост са разположени по-малки структури, една от тях е декорирана с квадратни абстрактни парчета, напomniaща Кли или Мондриан. Близо до тях се намира пластмасова щайга в оранжев цвят, която би трябвало да се използва за транспорт на бутилки. До нея стои изправена алуминиева кутия от опаковка на бира. И чифт пластмасови сандали, акуратно аранжирани.

Зад тази структура се намира друга, по-голяма. Нещо нарисувано в голям мащаб на фона на бежово или синьо (небе?), но затъмнено от Мондриан. Работната врата, окачена с множество връзки е небоядисана; на мукавената кутия приложена към нея е изписано:

„МЕЖДУНАРОДНА ГРАНИЦА“.

Стиловете, изпълнени със забележимо майсторство започват да стават забележими.

По-дълбоко в изображението, зад нещо което би трябвало да бъде купчина сгънати чаршафи, се намира изправена конфигурация в емайлирано синьо, захваната за плочките на тавана. Нещо като него, от дясната му страна поддържа книжно хвърчило, върху което е отпечатано лице на самурай.

4. СЛЕД ПИКАСО

Незначителната перспектива на това, което се появява би трябвало да бъде единствено твърде близката спирка, дълга приблизително девет метра. Ако предположим точното естество на тези конструкции, някой бе взел около метър от ширината на коридора и построил нещо тунелообразно, подобно на картонен морски червей.

Стенописите са подходящи за детски мукавен театър.

Ефект под земята.

Като много от анонимните картини срещани в евтините магазини където и да е по света, стенописите напомнят за нещо неясно след Пикасо. Ехо от „Герника“ в тези измъчени животински форми. Човешки лица правят калканов стил: повече оксфамов кубизъм.

В най-горната част на нехарактерно издигнатата секция на картонения покрив се намира квадратна черна възглавница със също така черни пискюли по ъглите ѝ. Елегантно.

Стената зад спирката е част от прозрачна пластмаса, предполагаща възможност за странно съществуваща ферма за мравки.

5.

Ние сме поставени на невъзможно спокойно място, може би е складова площ за общо ползуване. Картонени рафтове, сгънати чаршафи.

Примитивен портрет на черно котенце, уединено на плътна зелена настилка напомня хипнотичното вторачване на фигурите от народното изкуство на Нова Англия.

Вижда се също: белият пластмасов калпак на електрически вентилатор, жълта пластмасова каса от саке, бледосиньо пластмасово кошче за боклук, част от синя пластмасова пътека, зелена лопата за смет, окачена на връв, детска кофичка от тъмносиня пластмаса. Пластмасови кофички със синя и червена боя предполагат започването на нови стенописи.

Най-голямо впечатление прави стената на матово-черната спирка, декорирана със стенопис, на който се появяват вътрешни жълти тръби с правилен пространствен овал — с „прозорци“ около техните периметри, през всеки от тях се съзира единствено голямото количество жълта сперма, задържала се и шаваща към жълто-черния неясен заден план.

6. ГОМИ КИТАРАТА

Прекалено близко, може би на входа на спирката, една невероятно замислена двойка тренъори облечени с „Найки“ в черно и пурпурно, поизносени, но чисти. Зад тях няколко бели книги за четене (може би за жени?).

Сплескана акустична китара, окачена на найлонова корда. Около тях странна декорация направена от сини дочени панталони, украсени с червена имитация на кожа, възможно е да представлява чанта за голф предназначена да се носи в единичен стик за удари с дълъг обхват.

Леко изцапана с мастило германска гумена изтривалка.

Чист, сгънат вестник с японски бейзболни звезди. Размазан печат върху термос с цветен дизайн.

7.

Пространство колкото в горните спални места на двуетажните автобуси на компанията „Норфолк и Уестърн“, които майка ми вземаше когато бях дете. Всичко това формираха следващата функция.

Структурата е широка толкова, колкото да побере традиционна единична японска транспортна палета. Малко черно котенце стои на краката си (дали е обект на биещ на очи портрет?). Уплашено от светкавицата, то е привързано с червена каишка. Втора, голяма котка на кафяви ивици се вижда над пазарска торба, направена от разноцветна карирана хартия. Тя също е привързана с тънко бяло полиестерно въже.

Част от цветна червена площ оставена от червило е видима на фут от легло.

Това пространство е дълбоко традиционно и абсолютно културно-специфично.

Кафяви фонове стени, задният план е облечен в ризница от тръби, използвани като прави структури, чистите връзки блестят.

На дясната стена е написано:

GIS МОДЕЛ № : VS-30 КОЛИЧЕСТВО: 1 бр. ЦВЯТ: ЧЕРЕН
КОМПЛЕКТ №: 108 ПРОИЗВЕДЕНО В КОРЕЯ

В задната част, близо до това, което може да бъде прието за табла на легло, откъм главата са окачени две метални лавици или рафтове, боядисани в бяло. На тях допълнително са поставени като резервни каишки за куче и опаковани по три, бутилки от някакъв продукт под налягане (бутан за отоплителни печки ли?), както и пешкири.

На дясната стена са овесени две меки кърпи — едната от тъмнозелена имитация на кожа, а другата от черна, както и три-четвърти дълго покривало за кола.

На лявата стена има бяла кърпа, чифт сини джинси и две картини, поставени в рамка (не са видими като съдържание от този ъгъл).

На тавана е монтирана секция от прозрачна пластмаса, за да служи като небесна светлина.

8. ЩАСТЛИВИЯТ ЧАС

Стена бронирана с отвесни тръби.

Големи рекламни пана с японска стриптизьорка и надпис:
ГОЛА ДО КРЪСТА, СЪВСЕМ ГОЛА, О ЩАСТЛИВ ЧАС.

Меню на френски хамбургери с шестнайсет илюстрирани вида.

По-надолу, по продължение на стената са аранжирани два буркана, съдържащи бели пластмасови лъжици, тънка метална кутия, съдържаща някакви нарязани парчета, осем опаковани сини пластмасови чаши за еднократна употреба, комплекти от още четиринайсет, но от бял картон (всички изглеждат неизползваеми и обърнати, за да се предпазят от прах), чисти сгънати кърпи и алуминиеви домакински изделия, голям стоманен чайник, розова пластмасова тава и широка дървена дъска за рязане.

Чаршаф с цветен мотив, изглеждащ като килим.

9. СЕНДИ

Различен изглед на предишния интериор, складовата галерия твърде тенденциозно е изградена от емайлирани тръби и сплескани мукавени кутии.

Подобието с традиционното „греди и опори“ японско строителство, тук прави още по-голямо впечатление. Това галерийно пространство е разположено директно над купчините домакински прибори, предшествувачи изображението. От лявата му страна има бъркотия от вещи, някои от тях подлежат на идентификация: тежки възета, детско куфарче за играчки, черна пластмасова паница, хилка за софтбоул. Отдясно са подредени меки, натъпкани с вата детска кукла, плюшено куче и мече облечено с престилка, на която е написано „СЕНДИ“. То изглежда като бездушен убиец на китове (акули?) с белите си филцови зъби. Акулата или китът все още имат на фона си етикет на производителя и изглеждат, като току-що дошли от фабриката.

На преден план, на още по-ниско ниво стои връзка лъскави списания и тънка кутия, която изглежда някога е съдържала бонбони или нещо подобно, а една отворена кутия говори за пребиваването на чифт слънчеви очила.

10.

Твърде проста сцена, камерата е насочена директно към пода и документираща една площ за приготвяне на храна.

Долната част на кадъра показва квадратен сектор с кръгли плочки. Останалата част от пода е покрита с вестници наредени върху кафяв фон. Тясната граница на експозираното, рекламира новинарският текст „Барът на момчетата КИОКА.“

Син термос с черна кайшка за носене. Изглеждаща мазна хартиена чаша, покрита със сбръчкано алуминиево фолио. Червена сапунерка с калъп бял сапун. Готварски съд с архаично изглеждащ дървен похлупак. Дръжките му са обгърнати от бяла хавлиена тъкан, закрепена здраво с две гумени ленти. Друг съд, с приспособление за замяна на липсващите дървени дръжки е снабден със стоманен черпак и дървена шпатула. Вместена е и колекция от пластмасови купи за миксери и големи цедки.

Голяма каса с бутилирана вода, с покрити със сняг върхове върху техните сини и бели етикети.

Бяла пластмасова дъска за рязане, потъмняла от употреба. Бял пластмасов плик (може би хартиен?) с надпис „АСАНО“ над карикатура на хлебопекар, гордо показващ нещо като погача.

11. ДЖ.О.

Спирките са обградени от редици обществени телефони.

Набери 110 за да повикаш полиция!

Набери 119 при пожар или нужда от линейка!

Два от телефоните са видими: те са тази изключително раздразнителна сянка в зелено, която японците подразбират, като обществените телефони. Имат прорези за фонокарти и малки екранчета с течен кристал, разположени до стоманените клавиши за набиране. Монтирани са на индивидуални, също стоманени полички, позволяващи писане и са подпрени със здрави, огледално полирани стоманени опори. Под всяка от тях има направена като сандъче поличка от черен стоманен листов материал. Тя е предвидена като място за оставяне на пакети.

Сега сандъчетата-полички служат за приготвяне на храна.

Четири керамични купички за супа, обикновен модел, три други с много по-заплетена глазура, четири бели пластмасови купи и неколцина, които някога са били оцветени. Изтъркан пластмасов наколенник, много употребяван.

Под тях на пода върху вестник се намират алуминиева чаша за чай и може би пакетчета от разтворимо кафе. Три литрови бутилки от олио.

Върху стоманената поличка на телефона има ламаринка, която някога е съдържала надписа „Дж.О. Специален вкус готово за пиене кафе“.

12. ЯПОНСКИ СЕРИИ

Офис.

На набръчканата стена е оставено празно пространство. Вероятно съзнателно, за да покаже детайлите на силно стилизирана карта на Токио поставена там. Стената под този покрив и стената на станцията приличат на объркани. Множествените връзки на картонената къща директно влизат в структурата на станцията, като нейна собствена Префектура.

Това е напълно разбираем офис.

На стената, около официалната мащабна карта на метрото, която е прикрепена към смесица от гранит и кафяв картон с късчета от маскировъчна лента има пощенска картичка с карикатури на оранжеви, облечени с жилетки фигури придружаващи дете на кръстовище за пешеходци, сметка от ресторант (?), изрезка от вестник, малко пластмасово табло с някакви печалби, вероятно получени от АТМ, сувенирна програма от 1995 година с ЯПОНСКИТЕ СЕРИИ (бейзбол) и две цветни фотографии на чернобяла котка. На една от тях котката сякаш изглежда, че е жива и сега ще скочи сред навесите.

Натъпкани зад картонените листове се намират четири писалки и три чифта ножици. Малко джобно фенерче е провесено на въже от множество бели връзки.

Вдясно, отгоре над стената, конзолно е подпряна под прав ъгъл картонена лавица. Тя поддържа кутия от прах за пране, книга и противоударен ръчен часовник „Касио“, бяла хавлиена кърпа за лице, червен пластмасов касетофон с радио на средни и ултракъси вълни и три пластмасови запалки за еднократна употреба.

Отдолу, подпряно на стената стои нещо, за което може да се предполага, че е долна част на евтина електронна пишеща машина, от рода на тези, които се произвеждат от „Брадър“.

Кутия от китайски сладки, четка за котка, нашийник против бълхи.

13. ТЕЛЕВИЗИОНЕН ЗВУК

Рафт опрян близо до стената.

Червен касетофон с радио за средни и ултракъси вълни има хромирана антена, изпъната под ъгъл за по-добро приемане. Произведен е да хваща телевизионни честоти, а моделът му е LX-43.

Счупената му дръжка е закърпена с лепенка за електрически проводници. Той е свързан с бялата многовръзкова структура. Близо до трите запалки, които частично са натикани под касетофона и подредени в редица се намира влажна неразгъната кърпа и добре изглеждаща червена писалка. Отляво на касетофона стои червен квадратен часовник с аларма, въпросната кърпа и противоударният часовник „Касио“. Единственият предмет, който е силно замърсен е това „Касио“. Книгата, намираща се над кутията с праха за пране е с твърди корици, невероятната им пращност спекулира с фотография от японските серии със завързано съдържание. Това изглежда скъпо. Вдъхновително или може би автобиографично?

Вдясно от LX-43: твърд картонен пакет с „Лъки страйк“ без филтър и кафе „Мока“ в метални кутии, спретнато подредени (едва ли за да служат за пепелник).

На картоната на отвесната преграда на тези неща са залепени две пощенски картички на котенца от „Котешката колекция“, те са сантиментални и изписани е курсив.

Под тях са залепени (не с лепенки) три черно-бели фотографии.

№1: Безинтересна фигура в джинси и тинейджърска риза с къси ръкави е приклепнала пред ненарисуваната си версия на тази структура.

Една от кутиите сякаш е екранирана с думата „ПЛАСТ...“. Представлява глава, която яде нещо от буркан с помощта на китайски пръчици.

№ 2: „Спокойствие“ между спирките. Плешив човек поглежда нагоре към камерата. Някакси не изглежда като японец. Седи кръстосал краката си всред поне половин дузина такива като него. Но

те изглеждат като японци. Всички са погълнати от нещо, може би от създаването на стенописи.

№ 3: Той е клекнал пред спирката си, обул е отлети в калъп пластмасови сандали. Ръцете му са обхванали коленете. Напълно изглежда като японец, лицето му поднася форма на страдание.

Извивка от квадратни плочки.

Колко дълго са съществували тук?

С техните котки, техните китари, техните спретнато сгънати чаршафи?

Обратно към куклите.

Държи се за касетофона.

Зад него, почти скрит се намира факс.

Имена.

Числа.

Задържани сякаш на картата, измъкнала се от метрото.

ШАРОН ФАРБЕР НОСТАЛГОНИТЕ

С.Н. Дайър е псевдоним на писателката Шарон Фарбер. През своя творчески път, тя е написала много компетентна и развлекателна научна фантастика, но за сега не е получила признанието, което заслужава. Като автор, тя има нюх към начина на мислене и атмосферата, което е особено видно в предлаганият тук разказ. Характеристиките на повествованието привличат вниманието, заедно с показаната остра социална наблюдателност. Тази остроумна измислица за днешните деца в бъдещето е публикувана за първи път в „Азимов сайънс фикшън“, като малко се отдалечава от политиката на списанието, което е привърженик на „твърдата“ фантастика. Колко ли лошо ще се почувства даден човек, ако той самият в бъдещето, негови роднини, или негови приятели имат възможността да правят туристически пътувания в миналото и да си правят срещи на важни моменти от неговия живот? Ще може ли да използва това и да се издигне над него? Ще може ли по нататък да издържа самия себе си? Разказът описва историята на тийнейджъри в условията на един дестабилизиран свят. Кой ще каже, че това не е сериозно, защото от такъв начин на мислене лъха нещо много злоещо?

* * *

— И така, искаш ли да отидеш на представянето?

— Защо — попитах. — Мислех, че „Шах-клуба“ ще зависи от „Джийк-мрежата“.

Това трябваше да бъде световно включване на изгубилите датата. Не можеше да се каже, че ние не знаехме как да изберем по-добро време.

— Мисля, че съм длъжен да бъда на представянето — каза Гар и сви рамене, а аз направих същото.

Намирахме се на стъпалата на старата библиотека, построена от Карнеги, заедно с нейното мото: „За сто години все още нищо спорно“ и наблюдавахме отсрещната страна на улицата. Имаше сватба, а това означаваше възможност за пътешествениците във времето. Или не. Така или иначе беше забавно.

— Защо аз?

— Какво имаш предвид?

— Защо да не е Момичето от Мрежата?

— Тя е твърде популярна.

Беше вярно. Не само, че е по-млада от мен, но вече има и пет електронни приятели и освен това тежи триста паунда. Но по дяволите мрежата. Между другото ти доста спечели — рече той. Спомняш ли си „Хелюин“?

Сега в църквата се извършваше процедурата. Хората бяха отворили вратите и си приказваха навън. Ние, проточили вратове, стояхме отпред.

Щастливата двойка се появи, а околните застинаха за момент с пълни шепи с ориз.

Всички се оглеждаха и всеки си задаваше въпросите: Били ли са там? Дали щастливата двойка, с четвърт век по-стара, направила обратно пътешествие във времето е решила отново да преживее този радостен ден? Гар и аз саркастично скръстихме пръстите си. Защото ако те не се бяха появили, означаваше, че двамата или са мъртви, или разведени, или пълни нещастници. Ставаше дума за убийство на празник, поради нечие отсъствие.

— Да се обзаложим ли — попитах аз.

— Изгубилия купува в „Г-Бел“. Казвам, че ще дойдат.

Внезапно въздухът около последния модел „Хонда“ започна да пука и флуорисцира. Двойка на средна възраст изщрака във въздуха, чевръсто развявайки се сред младоженците. Наоколо се разнесе колективно сдържана досега въздишка. След това двамата размахаха ръце и предизвикаха всеобщи радостни възклицания. Докато пресичаха улицата, ние се присъединихме към тях. Искахме да чуем и усетим трайното съпружеско щастие.

И тогава съвсем неочаквано друга „трийсет секундна“ двойка изщрака и след нея се появиха още повече пътешественици — утешителното потомство. Бяха пет — от тийнейджърска възраст до тази на която трябва да са във великия ден. Тълпата подивя.

— По дяволите — казах. — Повече утвърждаване на живот, отколкото през седмичен престой в „Ник и Нит“.

— Какво си пожелаващ?

— На „Хелюин“ бях вампирка, облечена в черно кадифе и черен сатен.

— Става — каза Гар.

Така че ние се споразумяхме и тръгнахме към „Т-Бел“.

— Знаеш ли как светлините стават фатални до края на шоуто с „думдумите“?

— Когато първите пътешественици във времето започнаха да се появяват, те бяха наречени „фантоми“. Докато учените си представяха какво представляват, медиите започнаха да ги наричат „туристи във времето“ или „носталгони“. Ние първо лепнахме на фантомите прозвището „фандумб“, а накрая започнахме да ги назоваваме „думдуми“.

Мисля, че откритието е феноменално глупаво. Пътешествието във времето достига до двайсет и пет години, трае половин минута, а участниците са илюзорни. Освен това изисква търсене на масажист, който да изглежда интелигентен — става дума за масажирание на клепачите и още трамплинни дезодоранти, и компютърни вентролози.

— Но това е важно — продължаваше да твърди Гар. — Означава, че времето е количествено. Какво ще стане, ако първото му ниво е тривиално? Може би ще можеш да го посещаваш на други нива.

— Тогава щяхме да бъдем отегчени от посетителите от бъдещето, не само от хора с годишнини и събрания.

— Може би тези от по-далечното такова ще бъдат без дрехи, макар да не искат да ни отвращават. Или бъдещите учени ще виждат нещата по друг начин — австралопитеците, трилобитите или падането на голям астероид, но това означава, че ние ще разбираме ВРЕМЕТО и „Общата теория на ВСИЧКО“.

Обърнах очи към тавана. В пътешествията във времето Гар влагаше много чувства и беше убеден, че ще ги открие. В това отношение с мен всичко е наред. Той ще се нуждае от нещо, което да

го ангажира до следващата капитулация, когато ще се намира в МИТ и няма да разполага с приятелчетата си от Шахматния клуб които да го поддържат истински. (Всъщност ние не играем шах. Казваме го, когато искаме да отвратим простите хора. Винаги върши добра работа).

Няколко съученици от неандерталски тип спряха край нашата маса.

— Хей, задници, удавяте мъката си ли, защото нямате дати за представяне?

— Не — отвърнах аз. — Не го правим, защото е много самотно да си единствения в града с активни синаптични потенциали.

— Ооо, големи думи. Толкова се уплаших! — каза по-големият от тях и отвори няколко опаковки с лютива подправка и размаза съдържанието им на мекото ми кресло. — Ха, ха.

Срещнах ухиления поглед на слабоумните му очи, сграбчих още половин дузина подправки и направих същото, а после ме обзе радостна язвителност.

Неандерталецът побледня и изчезна.

— Не мога да го повярвам — рече Гар. — Те се отворачават от пикантна храна.

В „Необикновената Кухня СИГ“ можех да разчитам на добри неща и то защото трябваше да напускам града. Искях да разбера дали ресторантите „Тхай“ където и да е все още съществуват, но отново се върнах към първоначалния проблем.

— Защо си се спрял на представянето от по-горните класове, Гар? Това не е като да харесваш да играеш, да си купиш годишник или нещо такова.

— Миналата седмица ми се случи нещо странно. Стоях в стаята си, мислейки за времето и когато слагах чашата си с метална обковка „Пинки и Брейн“ в микровълновата печка, се появиха светлини, като тези преди идването на „думдуми“. Ченето ми се отпусна наистина глуповато... и разбрах, че в стаята ми има още нещо. „Думдум“.

— Да не е сбъркал адреса?

— Гледаше ме и ми се усмихваше — поклати той глава, след това потръпна. Нашите компании не използват истински усмивки.

Той беше прав. Ако беше вярно, бе нещо много необяснимо.

— Може би е трябвало да бъдеш убит?

— Да, разбира се, това е. Аз и сега съм мъртъв, защото това е единствената неносталгична употреба за далечно пътуване във времето — да си платиш сметката за неразрешени престъпления. Възпиращата цена е нула, приемаш го смело. Ако „думдума“ се покаже докато ти си зает с проветряването на малка стара дама с помощта на пикел за лед, не трябва да казваш: „Олеле, аз съм хванат“, а да заявиш: „Спокойно, измъквам се от това за двайсет и пет години!“. Което за твоя среден престъпник или среден тийнейджър е като завинаги.

— Добре, да започнем с това като голям момент на разкритие. Кекуле и змията, Нютон и смокинята.

Не възнамерявах да оставя егото на Гар да нарасне. Неговият Интелектуален коефициент бе по-висок от брутния национален продукт на Чечения. Той все още беше лишен от датировка. Посмешище, Губец, чиито най-добри приятели бяха така социално неподходящи, че можеха да говорят с него посредством модем. И разбира се аз, бунтовницата без Дядо Коледа. Момиче, за което принципите на обсъждане биха положили печата „лошо становище“.

— Ти възнамеряваш да си спомниш за старите си приятели, когато си взел нобеловата премия, на всяко място ли!?

И внезапно се случи нещо. Въздухът започна да флуоресцира и на съседната маса се появи един „думдум“. Взря се в нас за най-дългите трийсет секунди в моя живот, след това изчезна.

— Ооо! — възкликнах. — Може би трябваше да запазя някоя друга опаковка с лютива подправка. Сигурно някой ден ще притежава голяма стойност.

Майка ми беше в кухнята боравейки с Юнския си Голям нож.

— Хей, Мами! — провикнах се, плъскайки се пред телевизора, с намерение да отида в „Хоум Шопинг“ където щях да прекарам приятно всред колекцията от рекламирани стоки. Представете си — осемдесет хиляди кинта за нов велосипед. — Хей, Мами — повторих. — Мога ли да отида утре вечер на представянето?

След като назовах неговия шеф „новототалитарен бабитоид“ се чувствувах някак постоянно закотвена в къщи. Готова бях да изхвърля определението от главата си, но някой му обясни значението на тези две думи и като че ли не беше толкова лошо.

Изкопаемият оцелял от Семейството на Яребиците бе подставено лице, което продаваше винилови сувенири. Можеше да те направи

горд, че си американец.

— Какво става с представянето?

Подскочих, майка ми се намираше точно зад мен. Беше изскочила от кухнята с ръце, все още покрити с брашно и с очи, сякаш готови да се разплачат.

— Представянето — натъртих. — Това не е като кучето Ласи да се връща в къщи.

Тя започна да си изтрива нервно ръцете с престилката си.

— Добре, изтичай навън, оправи си косата, облечи се и...

— Хей, това е Гар, и ще облека черните си дрехи.

Лицето ѝ помръкна, винаги изпадах в лошо положение. Никога не подбирах начина, по който думата „представяне“ да не я засегне. За една микросекунда аз бях нормална дъщеря, очакваща нормални думи за обличането, момчетата и семейството, а не да се преобличам за този, който очаква да отидем на училищен филм и да ме възбужда с татуировки.

Те наистина ме бяха изпробвали веднъж. Бяха се опитали да ме убедят, че мога да се запалья по медицинското сестринство.

— И така, може ли да отида?

— Отивай — въздъхна тя. — Прави каквото искаш. Помни, че преди да заминеш в колежа съществуват само седемдесет и две Опозоряващи Дните Семейства.

— Благодаря, мамо. Когато си служиш с шега като тази, винаги вярвам, че сме роднини.

Тя се сепна, върна се в кухнята, после отново се появи.

— Знаеш ли на какво се надявам? — попита. — Искам на представянето да се изявиш с твоето бъдеще. Имам предвид, че се надявам да си дадеш сметка колко работи възнамеряваш да оплескаш през твоя живот. Надявам се също Бог да ти даде правилната насока.

И тогава внезапно потръпнах. Защото помислих за всичките тези стари глупаци с техните двайсет и пет годишни събирания, връщащи се в тълпите за да видят славните дни на представянето за всеки от тях, който не е бил умрял или подложен на цялостно отхвърляне, а аз не исках това. Не исках да съм една от усмихващите се мижитурки, които размахват моментални снимки на известни семейства с техните големи коли и големи къщи.

— Няма да го направя — промърморих. — Не бих могла да направя нещо толкова обикновено.

От друга страна ако чувствувах, че трябва да ревизирам моето представяне, може би щях да бъда достатъчно спокойна да го направя изцяло облечена в сувенирното винилово облекло на Яребичното Семейство.

Нямах корсаж, но той ме издокара с червен карамфил, който отиваше на цветовете ми схема. Ние направихме първите си стъпки в алтернативния купон-представяне на Шахматния Клуб. Осем души, седем компютъра, много „Доритос“ и две бутилки „Зелените извори на Ани“.

— Добре, вие двамата изглеждате велики — каза Момичето от Мрежата. — Обичам смокините. Вие двамата можехте да бъдете Джинджър и Фред.

— Да, Трансилванският танцов състав — рече Жан Люк. — Да го направим така.

Бедното момче имаше три удара против себе си: беше брилянтен, към седемнайсетата си годишнина започваше да оплешивява и искаше да напише философски есета за Клингон. Но в очите му имаше нещо, с което не бях свикнала...

Велико. Сега аз бях секс-богинята на патетичната губеща компания.

— Ще се върнем след танца — каза Гар. — Да приемем, че никого не сме вкарали в болница или убили, когото и да било.

Тогава зъбите ни колективно изскърцаха и понесохме училищната туника.

— Не можех да повярвам, когато чух, че ще дойдеш — рече госпожа Троут, моята домашна учителка, която мразеше емоционалността ми, а чувствата ѝ бяха споделени. — Би трябвало да зная как си пипнала нещо като това.

— Та това е най-доброто ми облекло, мамашо — казах. Ние не танцувахме. Не зная как, но Гар изглеждаше опасен за целостта на педикюра ми. Така че ние стояхме до стената и надвивайки глъчката от време навреме си изкрещяхме по нещо саркастично, но бяхме отегчени до сълзи.

Докато думдумите не започнаха да се появяват. Можеш да навъртиш голям километраж от гледане на осемнайсетгодишни, които

стоят срещу себе си, но вече са на четиридесет и две години. Сякаш те никога няма да осъзнаят, че са станали на такава възраст. А думдумите мислят, че все още изглеждат лъскави и спокойни и не могат да разберат, че са твърде стари. Неудобно положение.

Повечето от тях носеха малки табели или снимки на всичко, което бяха успели да натрупат. Снимки на семейства и представителни къщи. Ние само можехме да предполагаме колко скъпи са техните коли.

От мен се изтръгна гаден звук. Не можех да си представя нещо по-лошо от това, накъде ще тръгне живота ти и колко деца ще имаш. Все едно да се опиташ да прочетеш роман на Агата Кристи, след като вече си хвърлил поглед на последната глава.

Гар продължаваше да се оглежда наоколо. Предполагах, че мислеше дали няма да се появи с Нобеловата си награда, окачена на врата му. Или с нещо чудесно за постижения във физиката във всяка ръка. Можеше и да се случи. Рано или късно трябваше да се издигне в собствените си очи.

Председателят на класа стоеше пред микрофона и почукваше по него, докато всички се успокоят. Той току-що се бе видял в собственото си розово бъдеще — беше си показал снимки на търговска кола и на неподходящо облечена втора жена или дъщеря. Изглеждаше процъфтял.

Жалостивият „кънтри бенд“ замлъкна. Това беше фал. Дали някога сте чували червеношиест рап?

— Настъпи времето да обявим Цар и Царица на представянето... И той назова нас.

— По дяволите! — изругах. Не харесвах такова звучене.

Оказахме се поставени на сцената. Председателят и домашната ми учителка ни притиснаха.

— Твоята персона от бъдещето още не се е появила, така ли е — подигра ми се тя.

Беше очевидно. Или не си могъл да си платиш, или си умрял от свръх доза наркотик в някоя канавка, или си бил затруднен поради липса на успехи.

— Не, по дяволите — отвърнах. — Мислите ли, че съм искала отново да преживея досадата и унижението на тази лайняна нощ?

Председателят сложи короните на главите ни, бързо офейка обратно и тогава тортите започнаха да летят. Но аз се бях приготвила и миролюбиво стоейки зад госпожа Трут я блъснах към линията на огъня. Задържане, мамка му, по-скоро временно прекратяване на атаката.

Бедният Гар избърса банановият крем от очилата си (идиотите не са могли да предположат употребата на крем за бръснене) и се добра до микрофона.

— Всички вие... сте инфантилни — каза той. Гласът му беше прегракнал, но това го правеше по-силен. Пристъпих напред и сложих ръка на рамото му. Чувствах известна вина, че не успях да го предупредя навреме.

— Вие всички сте неоригинални, скучни, безнадеждно конвенционални буржоазчета.

— Да! — изкрещя неандерталеца, а футболния отбор се развива одобрително. Не знаеха значението на казаното преди, но винаги щяха да бъдат с водача си.

— В действителност вие всички ревнувате. Защото аз напускам този селяндурски град, а вие оставате да живеете и умрете в него, и никой няма да си спомни за вас. Докато аз възнамерявам да се издигна...

— Най-търсеният Американски Петел!

— Най-добрият — извиках аз. — Кой ти пише шегите, Флипър?

— Възнамерявам да допринеса за човешките знания, докато вие... ще направите същото за собственото си невежество.

Гар никога не бе помислил добре за атаката. Предварително бях усетила нуждата от отмъстителна реч.

— Само си припомнете, че така както глупаците се забавляваха с мен, по същия начин са се присмивали на Дарвин и са потискали Галилей...

По-отвратителното в случая беше, че присъствието в залата беше двойно. Наоколо бе пълно с хора от бъдещето, които се оглеждаха, записваха или припомнях нещо. С изключение на тези думдуми, които бяха отишли да се подиграват на някого на някое друго представяне, присъстващите тук се втренчиха в Гар.

Това беше толкова смешно, не можех да спра да се хия. Те се бяха опитали да ни направят смешни, но сега щяха да станат прочути

само в Градчето на Късогледите Идиоти. Прекарвайки остатъка от живота си в ролята на смешно-безчувствени хора, опитвайки се да живеят така, че да забравят. Но няма съмнение, че в този процес ще участвуват все повече късогледи, с мозъци даващи късо съединение.

Дори и да изпитвах съжаление към следващото поколение в този гаден град аз вече обичах това.

Да, аз даже поглеждам Просперирания Гар, Постоянния Професор. Той е израснал и в облика на лицето си, а там се мяркат Нобелови награди.

Аз се обърнах извън компанията. Моята собствена предпазливост в тази история ме застрахова, може би от датата на представяне на Гар. Но той вече не се нуждае от мен. Той се радва на вниманието на бъдещата интелигенция, а през времето, когато бе близък с мен, аз му казвах, че ще бъде така.

Разходих се навън в парцела на паркинга, вдишвайки относително свеж въздух и се облегнах на стената му. Може би трябваше да направя безделническа разходка с цел да посетя купона в Шахматния Клуб. Имах чувството, че Гар искаше да се върне в къщи и да напише теорията на времето. Извини ме Време!

Нещо изщрака извън полезрението ми и скоро забелязах себе си, вгледана в собствените си очи. Разгледах се. Такава с гарванов цвят, напълняла жена на средна възраст. Изглежда бях обречена да съществувам в друг век, типичен с лошите си прически и безвкусна мода.

Но бях запазила патентованото си саркастично.

— Само без снимки — изпъшках.

Не. Беше идентификационната ми карта, на която саморъчният ми подпис не изглеждаше подобрен.

ТОВА НЕ Е БИЛО ТОЛКОВА СКУЧНО — надрасках набързо.

Свих рамене и изчезнах.

НЕ Е БИЛО ТОЛКОВА ТЪПО.

Спокойно. Мога да живея с това.

ДЖОН РАЙТ ЗАКОНЪТ НА ГОСТА

Джон Райт е наскоро появил се писател, но със сериозни претенции за добро бъдеще в жанра. По професия е юрист, но не е успял да устои на сладкото изкушение да пише и вече е публикувал няколко разказа в „Азимов сайънс фикшън“, като в момента работи и върху няколко романи, все още непубликувани. Съставителят е подбрал настоящият разказ, намирайки го силен, твърде индивидуален и написан по необичаен начин. В него нещо напомня за стаения гняв от поезията на Кордудейнър Смит или от чувствената фантастика на Доналд Кингсбъри, с нейната чудесна жестокост при надникването в бъдещето. Може би в разказа присъствува и усещане за киберпространство, но най-важното е усещането на традиционната твърда фантастика, за великите последици от титаничните събития в далечното бъдеще, проектирани върху екрана на неизброимите звезди. Като цяло, творбата показва силата на един нов талант.

* * *

Нощта в дълбокото пространство е безкрайна, празна и тъмна. Отвъд няма нищо където да се скриеш. Но корабът беше тих, и всички мълчаха.

Внушителният кораб „Прокруст“ бе мълчалив като призрак. Той беше черен и пътуваше без да изпуска сигнали или светлини. Беше направен от антирадарни сплави и гладка керамика, имаше акулородобни перки снабдени с панели, предназначени да разсейват бавно излишната топлина, и електронна мрежа тип „тигрови ивици“, създадена да направлява определени честоти около корпуса, без да позволява тяхното отражение.

Ако беше видян от някого, един поглед към него би показал, че предназначението му е от бавен тип. Двигателният му механизъм бе снабден с многослойни пластини охлаждащи продуктите на изхвърляне. В чернотата му липсваше радиоактивност и беше тих като разпръсната мъгла. Ниските енергии в него предполагаха бавна тяга. Освен това корабът нямаше центрофугална секция, която да се върти около оста си. Това означаваше, че членовете на екипажа притежаваха незначително тегло, тяхната кръв и кости бяха дегенерирани или по-скоро адаптирани към микрогравитацията — факт, който не беше в полза на високите ускорения.

Това не означаваше, че „Прокруст“ не е внушителен. Всяка бойна единица от такъв клас може да бъде бавна, по-важното е ракетите, които изстрелва да са достатъчно бързи.

Друга причина да бъде тих и бавен, бе приближаването му към чужд бездушен кораб.

— Джентълмени, събрали сме се за да дебатирате дали приближаващият кораб, който се вижда е благороден като нашия и дали е въоръжен. Дали и как да приложим закона на госта. На нас ще ни харесва да чуем употреба на реч на второ ниво и това е полуофициалният случай и официалните почести, които можем да приложим.

Тя, капитанът, красива и плашеща като нещо от детските разкази за Земята история, плуваше гола пред наблюдателния източник. На командния мостик имаше цилиндър от мрак с премигващи като съзвездия контролни светлини, докато наблюдателния източник грееше като пълна луна.

Капитанът махна с ветрилото си към Смит и каза:

— Инженер, ти вършиш черната работа... (под което тя разбираше ръчна работа), което те прави запознат с машините. (Тя използва термина „запознат с машините“, защото не можеше да каже на човек от простолудието „притежаваш познания за машините“ или „експерт по машините“). — Би ни позабавлявал, ако чуем заключението ти относно чуждия кораб.

Смит никога не си позволяваше да стои над или пред командния мостик, ако не беше принуден да го направи, както в този случай. Откакто простолудието не трябваше да докосва контролерите, дланите

на ръцете му бяха извърнати около китките и почти долепени до вътрешната част на ръцете, за да се предотврати такава възможност.

Той изпитваше ужас от капитана, примесен с обич, тъй като тя единствена от висшето съсловие със стара благородническа фамилия викаше „смитовете“. Даже с работниците по поддръжката, по дрейфа или по връзките, винаги се показваше вежлива.

Тя дори не погледна Смит, за да забележи, че той захвана с лакът едно от множеството обтяжни въжета, които прикрепваха като мрежа тъмния цилиндър към мостика. Някои от офицерите и рицарите, които плуваха близо до капитана, се обърнаха и изсумтяха с неудоволствие. Това беше крачно въже, пригодено за пръстите на крака, а не ръчно въже. Но пръстите на краката на Смит не бяха добре тренирани, липсваше им координация. Той не беше роден в условия на ниска гравитация.

Смит беше толкова сив, колкото голите маймуни в близост до капитанските подвасали и крепостните им, чиито прекрасни татуировки от глава до пети показваха фамилни гербове и символ на победа. Главите на благородниците бяха насочени към капитанския врат (както гласи една стара поговорка: „капитанската глава винаги е изправена“), докато той бе изместен на деветдесет градуса спрямо движението на часовниковата стрелка, с изпънати крака и показващ очевидна цел. (Направи го по същата причина, по която човек подложен на ускорение би се поклонил или коленичил, стойка, при която никой не може да се движи добре, за да защити себе си с показна покорност.)

Той виждаше чуждия кораб в наблюдателния източник. Беше строен и красив, класическите му линии показваха твърде стар дизайн, всред толкова човешки кораби бе необичайно да го срещнеш в днешни дни. Беше здрав, изработен за високи ускорения и носеше гордо дълги тънки устройства, които поставени пред антените показваха високо безстрашие и дългообхватен радар. Двигателния блок бе далече зад кърмата, окачен на елегантна изолирана колона. Корабът очевидно е бил произведен по времето, когато безопасността на машинните крепостни е давала повод за безпокойство.

Неговите линии бяха гладки. („Не като на Прокруст“ — помисли тайно Смит, тъй като неговият кораб бе бавноходен и липсата на

кръгово движение му позволяваше да нарасне с много модули, грозни запресовани детайли и асиметрични издутини.)

Но чуждият кораб беше стар. Ръждясал, с петна от замръзнал кислород по корпуса му, поради нарушена херметизация.

Въпреки това, той излъчваше по радиото бодър код за „добре дошъл“ и продължаваше да излъчва радостно сменящи се червено-бели светлини. Микровълновите детектори показваха излъчване откъм кърмата на корпуса му, чиито секции изглежда бяха обитавани, докато тези в предната му част бяха студени и мълчаливи. На малко екранче, встрани от главното изображение, мигаха числа и пиктоглифи, които показваха телеметрични и специфични текстове.

Смит изследваше цилиндричния радиус и скоростта на въртене. Той направи някакви изчисления и каза:

— Славни капитан, най-долната палуба на чуждия кораб притежава въртеливо ускорение от трийсет и два фута на секунда.

Офицерите се спогледаха, съскайки от изненада. Канцлерът кимна с ярките пера, които растяха от косата и веждите му.

— Това число има древна значимост! Някои от старите рицарски ордени все още го използват. Те твърдят, че то обезпечава най-доброто натоварване за нашите кости. Може би това е религиозен кораб.

Един тънък и нашарен капитан, млад и облякъл копринени крила за придвижване, които се простираха от китките до глезените му каза:

— Велики капитан, може би това е кораб от Земята, обитаван от интелигентни машини... или духове!

Останалите благородници разтвориха ветрилата си и прикриха с тях лицата си. В случай, че подигравателните им усмивки не се виждаха, това не създаваше легална причина за дуел. Вярно, че младите благородници не бяха образовани, но дългите заострени нокти, които носеха на прасците си притежаваха прославени имена.

— Ние сме по-загрижени за благородството на чужденците, отколкото... за техния произход — рече капитанът.

Казаното предизвика няколко самодоволни усмивки. Представете си само, кораб от Земята! Всички ужасни истории изясняваха, че нищо, наричано човешко не е напускало Земята, с изключение може би на любимците или образците на машините. Земният разум никога не е бил обект на интерес в пространството.

— Тези предни решетки... — посочи канцлерът конфигурациите, които очевидно бяха антени, — могат да представляват бойни средства или части на лъчево оръжие, Велики капитан, разбира се, ако силата на ходовата сърцевина на чужденеца е в състояние да поддържа оръжеен силов поток.

— Инженер, какво ти подсказват интуитивните чувства, относно енергийната структура на кораба? — погледна капитанът към Смит. Тя не го попита за „умозаклучения“ или „изводи“.

Смит беше благодарен, че тя не го попита за директен отговор на въпроса си, той не бе длъжен да опровергава идиотските твърдения на канцлера. Разбира се, че ставаше дума за лъч! Само че глупакът бе показал вдлъбнатата чиния на радиоантената.

Твърде вежливо от страна на капитана, твърде присъщо. Вежливостта беше много важна за намиращите се на борда на кораба.

В действителност капитанът беше хермафродит. Древният закон забраняваше на капитаните да се женят (или да имат наложници от простолюдието) за някой от екипажа на борда. Жената на капитана следваше да бъде от друг кораб — като подарък или завоевание, целящо да заздравя даден съюз.

Но нито едното, нито другото бе подходящо за най-височайшия от елита без сексуално удоволствие, така че капитанското тяло бе модифицирано с оглед да си доставя собствено удоволствие.

Гърдите ѝ бяха красиви и големи — по-добри от на която и да е друга жена на борда, а кожата ѝ съдържаше кралският пурпурен меланин — непрозрачен за опасни радиации. Паралелни редове от кожните ѝ клетки под корема и на гърба ѝ бяха приспособени да предизвикват орнаменти със седефени или перлени оттенъци. Дългите ѝ крака завършваха с втори чифт ръце, дългите ѝ нокти показваха, че тя стои над ръчната работа. На китките и на прасците на краката ѝ се намираха украсени със скъпоценности декоративни ножници, а тя можеше да борави едновременно с четирите остриета, които лежах в тях.

— Има ли разрешение да говорите с вашите помощници, Славни капитане?

— Давам го. Ние ще се забавляваме с вашите клоуни.

Помощниците бяха привързани с косите си към контролните табла (в условията на безтегловност не беше толкова дискомфортно,

пръстите на ръцете и краката им оставаха свободни, за да манипулират с контролерите). Някои от контролерите се намираха на няколко инча от капитанската ръка, но тя разбира се не ги докосваше — за това бяха помощниците.

Смит неуверено предполагаше, че те са фокусирали аналитичните си камери върху няколко светещи звездички на кърмата на неподвижния чужд кораб, тъй като „Прокруст“ се приближаваше и насочваше към мястото, където те бяха затъмнени от емисионните следи на непознатия енергиен източник. Спектографското сравнение би станало ключ към разгадаване на проблема за естеството на отпадъчното изхвърляне, а оттук и на структурата на задвижването. Такъв пасивен анализ не би могъл да издаде точното местоположение на „Прокруст“.

Както предполагаше, след като анализите приключиха, резултатът показва високо число от билионните части на гамарадиация, както и висок външен електричен заряд. Смит даде своя рапорт и в заключение каза:

— Високото число антипротони в точките на излъчване показват реакция от вида материя — антиматерия. При така приспособено енергийно задвижване, антипротоните би трябвало да се консумират напълно, така че тяхното радиационно налягане да се добави към тласкането. Частичното разпадане в струята показва, че след основното изхвърляне са минали много гигасекунди. Близките до задвижването облаци от геометрични кондензации сочат, че звездния кораб е дрейфувал на ниски енергии, машините му са работили лениво. Но те още са активирани, Славни капитане. Той не е стар, негоден кораб, а жив.

Докато даваше своя рапорт, Смит се усмихваше, изненадан от собственото си спокойствие. Той никога не бе познавал истинското настроение.

Това беше надежда. Често „Законът на госта“ изискваше от капитана да демонстрира голяма щедрост. А наоколо имаше кораб, който очевидно се нуждаеше от ремонт и от добър ковач.

Може би капитанът ще продаде договора му на тези нови хора, може би имаше надежда, че ще напусне „Прокруст“, може би ще намери по-малко жестоки господари и по-малко трудни задължения. Свобода, дом, съпруга, жена, която си в състояние да докосваш, деца,

които ще носят неговото име, да, неговото собствено, за което беше бленувал.

С новия кораб всичко можеше да се случи. И дори Смит да не бъдеше даден, поне щеше да има новини, нови лица и банкет. „Законът на госта“ даваше толкова възможности за срещи по време на тържеството.

Капитанът развя ветрилото си, за да се обърне с лице към събраните офицери.

— Какви са мненията ви, джентълмени? — попита.

— С голямо уважение, Велики капитан, ние трябва да разберем дали корабът е от благороден клас. Ако носи антиматерия, той трябва да е въоръжен. Може да е религиозен, може да странствува по свещената заповед на кръстоносния поход против машините. И в двата случая, да не отговорим на неговото повикване ще означава да бъдем против „Закона на госта“ — каза канцлерът и продължи: — Както е казано поетично: „Корабите са няколко и далеч в нощния шир. Разделяй храна, новини и блага, всичко това ще увеличи мощта ни“.

Крилатият рицар произнесе:

— С голямо уважение, Велики капитан! Ако корабът е религиозен, нека да оставим Господ и Неговата Жена Гайя да погледнат към него. Защо кораб с толкова мощно задвижване да се носи бездейно из пространството? Няма естествена причина. Може би на борда има зараза, лоши духове или земни машини. Бих казал да преминем край него. „Законът на госта“ не изисква да даваме гостоприемство и помощ на такива нещастни съдове или прокълнати кораби. Освен това в поезията също се казва: „Пази чуждите от чужди. Непознатите неща донасят непозната опасност“.

Следващото изказване бе на сенешалът, чиито зъби бяха поникнали в бижутата, украсяващи устата му:

— Велики капитан, приеми моето голямо уважение. „Законът на госта“ ни позволява да живеем в пустотата. Нима ние не разделяме въздуха, водата и виното си? Това е непознат кораб с чужд дизайн. Но всеки кораб, който ние посрещаме е нов! Айнщайн си играе с времето относно бъдещите срещи с всеки друг екипаж. Капитан, мой несравними, уважаеми офицери, слушайте! Този кораб или е благороднически, или невъоръжен. Ако е второто, той ще ни бъде задължен с една десета част от товара, запасите от въздух и екипажа

си. Не е ли справедливо? Не трябва ли да поддържаме вакуума чист от пирати и измамници? Но ако корабът е благороден, там или има оцелели, или няма. Ако няма, тогава той се явява богата награда по „Закона за спасяването“. Погледнете към солидността на неговата структура: централният му корпус е чудесен за нова поддръжка, той пропуска кислород, който трябва да опазим, а тукашната сива маймуна каза, че задвижването му притежава огромна сила. Представете си, задвижване с антиматерия!

Подвасалите и рицарите сега алчно втренчиха очите си в наблюдателния кладенец. Антиматерията фактически представляваше антижелязо — стандартният метал за бартерни сделки в пространството. Както и златото, той винаги беше търсен и за разлика от радиоактивните елементи не се разлагаше, беше хомогенен и лесно преносим. Представляваше основна разменна монета, защото всеки се нуждаеше от енергия.

— Но ако на кораба има оцелели, Велики капитан, те трябва да са много отслабнали. А един отслабнал кораб винаги проявява повече великодушие, отколкото го изисква „Законът на госта“ — продължаваше сенешалът. — По-голямо великодушие, от колкото всеки жив човек би си представил.

В кръга на благородниците се разнесе вълна от съскащ смях. Някои от тях докоснаха ножовете си и куките за закачване.

Капитанът ги изгледа, сякаш тя имаше намерение да ги смъмри за дяволските им мисли, а погледът, отправен към физиономиите им бе доста мъжки и кръвожаден. Смит се сети, че женската част на нейното хермафродитско тяло бе предназначена да служи на мъжката.

— Мои добри джентълмени! Възможно ли е между оцелелите на борда на този кораб да се намира жена? — попита капитанът.

Докторът на екипажа, жилав човек с тънки ръце и имплантирани в очите леци се изсмя задъхано и каза:

— Ай! Изглежда, че капитанът е тръгнал по пътя на женитбата. Жалко, че трябва да задушим тази наложница, когато запаса от въздух придобие законност. Не се тревожи, капитан. От който и да е от присъстващите на борда, мога да направя жена за теб. Дори момчетата ще се зарадват като ги поотрежа и после свържа утробите им с центрове на удоволствие в техните мозъци.

След думите на доктора настъпи известно кикотене, но то замръзна, след като капитанът произнесе кротко:

— Мой добри ми бордов хирург, ние сме благодарни за твоето намерение, но то не е подходящо за момента. Ще се надяваме, че един офицер и джентълмен не си е позволява да покаже съмнителен хумор.

Тя изплющя с отварянето на ветрилото си и го повдигна над главата си, за да привлече внимание.

— Мой глашатаю, изпрати радиосъобщение до чуждия кораб с моите комплименти и му кажи да пристъпим към скачване съгласно протокола на „Закон за госта“. Боева готовност, оръжията да са готови за случай на проявена подлост, негостоприемен маниер или проява на пиратство. Старшина-кормчия, осигури широко кубично пространство, за да осигуриш всичко необходимо.

Благородниците усмихнато се спогледаха, погалвайки дръжките на оръжията си, ноздрите им бяха разширени, а усмивките кръвожадни.

— Въпреки всичко, чужденецът е слаб и може би трябва да проявим по-голяма щедрост, отколкото „Законът на госта“ го изисква. Хайде, мой джентълмени, пригответе бойното си облекло! Погледнете гордо като соколи към нашите гости.

Нейният смях прозвуча ужасно в ушите на Смит. Той мислеше за „Законът на госта“, за собствените си надежди и се почувствува като болен.

След известен размисъл, капитанът посочи с ветрилото си Смит и каза на прислужницата си:

— Застреляйте инженера! Може би скоро ще се нуждаем от неговите способности и за известно време ще забравим разговорите на долната палуба.

Домашната прислужница повдигна контролната кутия и я насочи към Смит, преди той да успее да се защити, корабния доктор постави в гръбначния му и главния му мозък изолиращи връзки на нервите за двигателен контрол.

Смит желаше да има късмета да промени центъра на съня си. Той мразеше халюциногенните му центрове да бъдат лишени от достъп.

Вцепенен и сляп, той се потопи в сива недействителност и се опита да заспи.

Докато спеше, сънуваше дома си, беше заедно с баща си, майка си и многото си братя. Неговото родно място бе в старите отломки от изгнанически кораб назован „Никога връщане“, който притежаваше геосинхронна орбита около стара буреносна система, която се разпадаше под действието на газов гигант от системата „Тау Сети“.

Родината му бе небесно прикачена с материали, които съвременното човечество не беше в състояние да възпроизведе и бавно напредваха по стъпките на бурята. Тук налягането причиняваше стационарна вълна, по-широка от повърхността на много планети, която причиняваше кипването на метализираният им под налягане долен водороден слой. Колонистите разкопаваха астероиди, за да добият гориво за техните звездни кораби, които да служат на следващите поколения. По времето на прапрадядовците на Смит, бурите, продължаващи милиони години започваха да заглъхват. Докато добивът на гориво непрекъснато бе спадал и колонията бе ставала все по-слаба, корабът му се превръщаше в обект на нападения. Някои от нападателите бяха от номадите обитаващи мъглявината на Оорт, но повечето от тях бяха колонисти от вътрешните системи обитаващи астероидни зони, направени от праотците им чрез унищожаването на планети.

При едно от тези нападения, майката и бащата на Смит бяха убити.

Нямаше законност, нито правителство, към което да се апелира за помощ. Дори на Земята, преди машините, нито едно управление не бе успяло да контролира хората от някоя малка планета. Да се мечтае за управляване на широкото пространство бе лудост: да отправиш петиция за подчиняване на правителство в такива отдалечени кътчета, където можеш да получиш отговор от твоите потомци, бе чисто безумие.

А за всеки, който желаше да избяга от юрисдикцията на някое проспериращо правителство, това представляваше улеснение, достатъчно бе да накараш радиото да млъкне и да промениш орбитата си с няколко градуса. Космосът е пуст и човешките му обитатели са малко на брой и тихи.

(Планетите ли? Никой не живее на повърхността на тези уязвими скални образувания, където човек не е в състояние да издържи на атмосферните условия и гравитацията, да не говорим за контрол на

въртеливото движение. Легендите говореха, че Земята е бил свят, на който неприспособеният човек е ходел на открито. Шансът да се намери такава перфектна аналогия, при което съответствието да е съвършено и хората да се развиват в една околна среда звучи като легенда и наистина напомня за такава, след като човечеството живее на кораби или в ограничени ареали.)

След разрушаването на родното му място, Смит бе продаден в робство.

Робството ли? Защо не робство? Вярно, че то не е икономически осъществимо в едно технологично общество. Но то никога не е било икономически приемливо, дори ако се върнем към старата Земя. Негодността на робството не го е оправдавала. В древността е имало само един исторически период без неговото прилагане, когато цивилизованите западни земни нации, начело с Великобритания са упражнили натиск върху световното мнение (или са започнали война) против народите, които са го практикували. Движението на аболиционистите и техните идеали достигнали да всички континенти.

Но на Земята това не е отнело много години и смени на поколения, за да могат близките съседи да си вземат бележка от това, което техните съседи са направили.

Безкрайното пространство означава безкрайна беззаконност.

Обаче там остават обичаите.

Радиотрафикът позволява лесната връзка на корабите между звездите и няма никаква опасност, ако се чува навсякъде. Радистите и учените във всяка система бяха задължени да поддържат живи древните езици, в противен случай знанията на говорещият свят щяха да се затворят за тях. Общият език даваше възможността да се поддържат общи навици.

По-далечните системи, които не спазваха древното протоколно сближаване на звездни кораби, не можеха да изкушат другите капитани да прахосват време и гориво за забавяне на ускорението. Ако колонистите желяеха новини и подаръци, емигранти и въздух, те трябваше да обявят своята готовност да се подчиняват на „Закона на госта“.

За тези от тях, които не го бяха спазвали, съществуваха ужасяващи слухове и митове, свързани с получаване на свръхестествени възмездия. Смит мислеше, че съществуването на

толкава мълви се дължи на факта, че „Законът на госта“ никога не е бил и няма да бъде прилаган стриктно.

Смит още не се бе събудил, когато вестителите установиха радиовръзка между двата кораба и започнаха преговори. Когато сенешалът отново го вдигна на крак, той забеляза, че по лицата на елитните офицери са се изписали чувства на виновност и страх, а усмивките им бяха доста нервни и лицемерни.

Кабината на сенешала бе разхвърляно декорирана и представляваше обикновена сфера, разделена от обтяжни въжета, в която липсваха спални мрежи, бойни флагове и религиозни растения-кълбета, които да растат в миниатюрните глобули на приготвяна почва. Всеки от панелите в сферата беше прикрит с деликатен параван от конопена хартия с туширани иконографски сюжети и калиграфски писмена. Като доказателства за високата вродена сръчност на сенешала, нито един от книжните паравани не беше скъсан. Когато в условията на нулева гравитация той използваше куки за закачване, тласъци и резки рикошети, траекториите му бяха така прецизирани, че той никога не беше обърнал или ритнал някой от тях. „Винаги стъпвай с краката си по пода“ — както гласеше една стара поговорка.

Сенешалът даде на Смит инструкции за работните детайли.

Приемът щеше да се нарича ЕВА (макар, че все още го наричаха „закачване“, дори някой кораб да бе лишен от въртливо движение) и той трябваше да приготви някои от секциите на „Прокруст“ да приемат секции от чуждия кораб, след като първо бъдат ограбени.

(Смит се измъчваше като чуваше как сенешалът нарича прекрасния съд „това нещо“, вместо „той“, сякаш корабът беше част от вече умряла машинария, а не обитаван и красив.)

Те бяха прекъснати от прозвучалия церемониален клаксон, в заповедна форма, не търпяща възражения. Сенешалът протегна двата си крака и елегантно издърпа един от параваните, който от своя страна откри панела осигуряващ личен изглед на външното пространство.

Бляскавият образ показваше гигантския преден товарен шлюз. Главната раковина на радиационните шоково-вълнови полета беше обърната и широкият кръг на ринга за акостиране проблясваше в черно под множество плуващи в пространството светлини.

В далечината се съзираше чуждия кораб. Двете врати на архаичния му люк бяха отворени в знак на доверие. В черната му ос по

някакъв дъвен начин проблясваха в сребърно контролери, потопени сякаш в тъмен кладенец пълен с мъгла и скреж, разкъсаните на места обтяжки трепереха като паяжина под напора на несиметрични вентилатори.

В мъглата се появи фигура. Тя премина през шлюза и се показа навън, придружен от струите на античен крачен джет — повдигнал крака си към неговия масов център и разпръснал облак пред себе си. После увисна над черния ринг, а мъглата около него бавно се разпръсна.

— Най-сетне е установено — извика сенешалът с нотки на любопитство и ярост. — Той няма антураж! Какво ли е станало с екипажа му?

— Искам разрешение да дойда на борда — беше съобщил чужденецът на англолатина.

Смит се взираше с учудване. Човекът, който се виждаше бе твърде нисък дори за условия с повишена гравитация. Кожата на главата и ръцете му бе нормална, но по останалите части на тялото му, тя бе набръчкана и сгърчена, като че ли заражена с някаква страшна епидермална болест. Очевидно беше евнух, между краката му не се виждаха органи, които да показват определен пол. Косата му бе бяла, очевидно програмирана да расте по тила, темето и бузите му. (Смит беше виждал религиозни заповеди, предписващи косата да се носи по такъв образец, което според него бе отвратително изискване на древната традиция).

Неочаквано Смит осъзна, че материалът на кожата на чужденеца не е естествен, а фабричен и като че ли той бе облечен с него (както се надяват рицарските бронирани ръкавици и се спуска забралото на шлема) като с костюм — толкова тънък, колкото е възможно да предпази човек от вакуума. Или може би като с работен комбинезон без джобове и залепващи се възглавнички, носени от простолюдиецо.

— Облекло — отбеляза сенешалът, очевидно учуден от същата констатация. — Старата дума на външния свят е „облекло“. Използвало се е да задържа топлината около тялото, без енергийни разходи за отопляване на цяла кабина. Сигурно този много отдавна е изгубил контрол над околната си среда. Въоръжението на неговия кораб също представлява нещо антично. Нарича се „Кири-су-гама“. Твърде трудно е за контрол. По време на битка трябва дивашки бързо

да въртиш топката на верига и куката. И двете са предназначени да впримчат противника ти и да те предпазят от ударни рикошети. Но каква арогантност е да мъкнеш нещо толкова антично! Освен това той носи ръкавици с един пръст на краката си, вместо с обичайните пет. Погледни колко деформирани са пръстите му! Може ли да ходи с такива? Противно!

Но очевидно непознатият беше чуждия капитан. Емблемите на еполетите му бяха същите като на капитана на „Прокруст“, които бяха отраснали на модифицирани места в клетките по кожата на раменете му. Имаха почти същия цвят на пигментация.

Сега тя говореше, давайки нейното разрешение да дойде на борда, като речта ѝ включваше думи и жестове от древната бордова церемония. Накрая завърши с думите:

— С каква собствена титла трябва да наричаме нашия гост?

След това придворните ѝ джуджета надуха свирките си и прецизно изпълниха три тонова тоналност. Ритуалната музика спря, за да се чуе неговият отговор:

— Наричайте ме Произлизация. Благородният ми кораб се нарича „Олимпийско отмъщение“. С каква титла трябва да се обръщам към щедрите си домакини?

— Назовавайте ме Ерешкигал, капитанът на благородния кораб „Прокруст“.

— Благородни капитан, понеже човешкият вид е така пъстроцветен, и много години, и светлинни години брат от брата е разделен, кажете ми преди да пристигна на борда на вашия съд дали моите разбирания за „Закона на госта“ са достатъчни и дали са в съгласие с всяка ваша гледна точка? Извинете ме, ако въпросите ми ви се струват нахални или подозрителни, нищо от това не бива да остава по средата или да бъде подсказано. Аз само искам да се предпазя от неосъзнати постъпки или нарушения, както и от неоправдани предположения. За това, както поетът е казал: „Мъдрият човек пресмята всяка стъпка, която предприема, незнанието и невниманието подхранват семената, от които пониква опасност“.

— Скъпи колега, вие говорихте добре и по джентълменски, каза Ерешкигал, видимо впечатлена заедно с другите от такава скромна красноречивост. — Няма никакво нарушение, дори да позволя да го направи моя мъж. Както е казал поетът: „Джентълменът се учи да

прави правилно пет неща: да лети, да се фехтува, да говори истината, да познава яростта и да бъде вежлив“. И вие, сър, говорихте вежливо.

Нейното цитиране не беше чак толкова подходящо, нито можеше да покаже особени знания на чужденеца.

Тя извика нейния канцлер, който без да покаже неспокойствие изреди фраза по фраза целия текст на „Закона за госта“ и със сериозна загриженост отговори на вежливите въпроси на чужденеца относно някои дефиниции и формулировки.

Смит не бе слушал по-рано за никоя от обичайните правила, или по-скоро не бе ги чувал в детайли, но всичко изглежда се базираше на здравия разум и на обичайната вежливост: помощта да бъдеш взет на приятелски кораб в пространството, да не превишаваш вземането на една десета от стойността на кораба и екипажа, да обмениш взаимна любезност, както и навигационни данни без всякакъв резерв, да отговориш на всички призови за размяна на въздух и да направиш доставки на кораби изпаднали в беда, всички маневри преди и след акостирането да се определят по формула базирана на масата и вектора, да приравниш скоростите на по-леките кораби към по-тежките, така че общото количество на горивото да бъде равно, гостите да донесат собствения си въздух и една десета част от множеството растения, с които разполагат, да бъдат използвани обичайни форми на вежливост, дебаркирането да бъде направено доброволно след предупреждение за дължимо плащане, да не се напуска кораба, дал гостоприемството си, кодекса на дуелите да бъде преустановен, всички несъгласия относно стойността на стоките за обмен да бъдат разрешени по арбитражен път до постигане на взаимно съгласие. И така нататък.

През наблюдателния източник, Смит можеше да види събрани на група благородници, които избягваха да срещат очите си. По татуираните им лица се мяркаше сянка на мрачна вина. Те чуваха всяка фраза, от която лъхаше благородната сантименталност на закона, който възнамеряваха да нарушат.

Когато четенето на закона приключи, капитан Произлизация и капитан Ерешкигал сложиха граници на ограничение към всеки негов аспект. Те си размениха тежки и сериозни осигуровки отправени към тяхната честност и добри намерения.

Слушайте, Смит изстина.

Привършвайки клетвата, капитан Ерешкигал каза:

— ... и ако съм се заклела лъжливо, нека дяволите и духовете ме отнесат в пустоша на Гайя в ада на Бога и нека там да понеса отмъщението на Земните машини.

— Точна така — усмихнато рече капитан Произлизащия.

Празничната зала на „Прокруст“ се намираше откъм кърмата на мостика, пред неговата двигателна сърцевина — по продължение на оста, където бе защитена от (и насочени навътре) долни палуби. Смесицата от офицери (нека да употребим стария поетичен термин за това) беше от най-високопоставените. Мястото на церемонията доставяше наслада. Знамена от полупрозрачна тъкан се намираха в най-различни точки по дължината на цилиндъра — оцветени и сияещи с различни хералдики. Тъканта им същевременно трябваше да абсорбира изплъзнали се парченца храна или частички от плуващо вино, но те също завоалираха и придаваха краски на светлините, сияещи от преградните стени.

За пиенето (или пиячите), които бяха по-малко уважаеми се предлагаша мехове с вино. За останалите корабния готвач надмина себе си, той бе подготвил нещо превъзходно: глобулите с висококачествени вина искряха и проблясваха, радвайки очите, задържани в ципичките си от ажурни мрежички. Техните отворстия бяха достатъчно малки, за да поддържат сферичното им състояние, благодарение на собственото им повърхностно напрежение. Благородниците трябваше да пият от тях с деликатно и изящно допиране, което да не позволи те да се изплискат навън.

Във фокуса на знамена, подредени в боен ред плуваше капитанът, който изглеждаше като Бодхисатва от Гайя застанал в центъра на небесна роза. Тя беше в задържащо почетна позиция, с десен крак, насочен към ухото ѝ и изпънат ляв, между пръстите на който леко бе прихваната крачна лъжица; в лявата си ръка държеше отворено ветрило, а с дясната бе направила почетен жест. Както изискваше традицията, между пръстите на десния ѝ крак се намираше салфетка, сгъната по изтънчения образец на оригами.

Главата ѝ бе украсена с фризура, наречена „Добре дошло блюдо“, по краищата ѝ се намираха панделки с електростатичен заряд, който

въртейки се зад тила и раменете ѝ създаваше ефект на ореол.

За празника в кръга около нея бяха подредени малки разноцветни лунички от зрели плодове, топчици с винено желе, сфери от дантелени хлебчета и месни къбълца от търкалящи се наденички. С напредването на празника, тя щеше да се върти по посока на часовниковата стрелка, за да предлага един след друг различни деликатеси, протягайки ръка или крак (крачна храна с пръстите на крака или ръчна с пръстите на ръката) и ястията, които щяха да обикалят в орбита около нея щяха да бъдат сервирани според традиционната кулинарна теория.

Докато капитанът стоеше изправен, празнуващите трябваше да се съобразяват със собствената си ротация около него, да не се хранят много бързо или много бавно и да не посягат към някое изискано ястие извън установения ред.

Произлизащият щеше да бъде ескортиран последен във вътрешността на кораба. Празнуващите оформиха неравен цилиндър, оставяйки почетни места за него и капитан Ерешкигал.

Смит висеше над нея, не за да яде, а за да отговаря на някои технически въпроси, евентуално отправени към него. Около десния му крак и лявата му ръка бяха увити кърпи, за да може да улавя каквато и да е частица мазнина, изпусната от капитанските устни. Той също държеше зареждаща четка, за да е в състояние да влиза в ролята на неин паж по фризура, в случай че с някоя от къдриците станеше нещо непредвидимо. По едно време забеляза с учудване, че край мястото за хранене определено за Произлизащият няма нито пажове, нито близки за хващане приспособления.

Когато Произлизащият влезе, той започна да лети като прилагаше с опашката на шарфа си ротативно тласкаща техника, с която успяваше да поддържа неизменна поза. Това беше твърде стар начин за маневриране, свързан с разточителни движения, не като тихото плъзгане на благородниците, употребяващи ветрила, техните изящни завои и елегантни промени в посоката, мамеха противника по време на битка. Да наблюдаваш човек използващ ротативно тласкаща техника беше толкова лесно — най-вече за боеца с нож готов да го убие. При мисълта за това, Смит изпита смущение, защото в условията на гравитация, придвижването повече би приличало на плъзгане.

След като Произлизащия зае определената му позиция, той се поколеба за малко и премига, очевидно озадачен от липсата на

подходящо приспособление за закрепване около себе си.

Смит забеляза, че светлините в неговата посока са фокусирани без защитни знамена, които да омекотят директния им блясък. Друг пропуск.

Всички благородници наблюдаваха Произлизащия с коси погледи. Бяха разменени няколко съмнителни любезности, благоприличието бе спазено, храненето започна.

Един от рицарите се провикна гръмогласно:

— Погледни тук, колега, виж какво чудесно ястие са ни поднесли! Ще трябва да смучем костния мозък сух!

И той леко подхвърли овнешки крак към канцлера, който стоеше отдясно на капитана, пресичайки оста между тях двамата.

Настъпи крехка тишина. Да си позволиш каквато и да е храна да премине между който и да е Празнуващите и капитана се смяташе за простация, кракът на животното бе така центриран, че да блокира зрителното поле на Произлизащия.

Канцлерът протегна крачната си вилица и забодя месото на нея, при действието му отхвъркнаха трептящи късчета мазнина и се насочиха към Произлизащия.

— Ай — възкликна той. — Поне овчето има добър вкус и е достатъчно да се знае, че това е задължение на кланицата!

Никой не се изсмя.

Смит премалая от страх след като видя Произлизащия да оглежда надолу и нагоре хранителния пръстен, приготвен за него. Всички меса и плодове от полукръга над главата му бяха крачни храни, ръчните се намираха в долния полукръг на пръстена за хранене. Той трябваше да хване или нещо извън кръга, или да се храни непохватно. Произлизащият погледна сякаш възнамеряваше да каже нещо. Отвори уста и отново я затвори. Може би по лицето му се изписа намек на опасение.

Капитанът от своя страна изглеждаше малко опечален. Тя повдигна топчето солница и вместо да го бутне по оста към равния ѝ по ранг (с което да покаже, че той е следващия по приоритет) го отправи към сенешала, който висеше над нейната горна дясна страна.

Сенешалът се ухили на Произлизащия, остърга с нокътя на палеца на ръката си парченце сол и отправи остатъка от топчето вляво от себе си. След като всички рицари се обслужиха по същия начин,

най-сетне солницата стигна до Произлизация. Последният от тях бе облизал почти изчезналата солница, после я бе захапал между зъбите си и с рязко движение на главата я бе запратил към него.

Лицето на Произлизация бе замръзнало в безстрастна маска със стиснати челюсти. Пред челото му плуваха капки пот. Той не се протегна да вземе оскърбителната солница, а я остави да мине над рамото му в посока на преградната стена зад него.

Всички благородници положиха ръце върху оръжията си. Залата стана напълно тиха.

Когато Произлизация хвана една крачна праскова близо до главата си и леко се усмихна, в очите му се появи израз на тъга.

— Поздравявам моя благороден колега капитан за неговия щедър празник — каза той и отхапа парченце от плода.

За околните този акт изглеждаше комичен. Все едно да гледаш как човек подложен на ускорение се опитва да яде върху нещо, което някога се е наричало под.

Едно от бордовите джуджета отвори отвори отвори на вентилатор, който се намираще зад гърба на госта и струята на образуваното течение бавно започна да разпръсква храната му. Произлизацият застина за момент, после хвана две парченца от плодове и ги прикрепил под лактите си.

Изглеждаше абсурдно, но никой не се изсмя.

Беше трудно да се каже дали той се е уплашил, лицето му не издаваше никаква емоция. Но вероятно се държеше като уплашен човек.

— Благодаря за вашето гостоприемство — каза. — Сега желая да се върна на моя кораб.

— Но ние не сме си свършили работа с теб — рече канцлерът. — Твоят кораб е прекрасен, нали така? Бихме били много щастливи да получим като подарък неговото задвижване и централните секции на корпуса му. Може да го третираме като проста претенция за възнаграждение при спасяване на имущество. Нали сега на борда на това нещо няма никой?

Произлизацият сгъна крака и постави ръце в близост до оръжията си „кири-су-гама“.

— Той, корабът! Би било много по-вежливо, добри ми Сър, ако така наричаме всеки съд, който поддържа живота ни.

— По зовът на честта, този, който носи оръжия, трябва да ги използва — гръмко започна крилатият рицар. — Това фалшиво простолудие от отрепки и лентяи, които без достойнство задигат оръжие и осъществяват грабежи през въздушните люкове, какво да се каже за тях? Но нима едно животно може да има чест? Затова именно за нея, джентълмени, аз искам да вдигнем тост! За честта и за въздуха, който поддържа живота ни. Нека този, който не пие бъде лишен от тях. Но погледнете! Ти, който наричаш себе си капитан, нямаш паж! Хей, Смит! Сива маймуно! Предложи на госта последна глътка вино, ръцете ти са подходящи да го предложиш!

Той извади от торбата си пластмасово пакетче от медицинските припаси, пълно с бракувана за употреба течност и го хвърли към Смит, който го хвана с треперещи пръсти.

Това беше смъртно оскърбление. Ако Смит прехвърлеше пакетчето на Произлизация, той нито можеше да пие от него, нито да откаже с чест тоста. Целта на грижливо подготвената програма от обиди целеше да се разбере, как той щеше да ги понесе. Смит гадаеше дали Произлизация има скрити оръжия, хитрости или клопки, които сега трябваше да покаже. В такъв случай капитан Ерешкигал щеше да загуби само един рицар без особено значение и ако той бъдеше убит, тя можеше да се извини, порицавайки безразсъдството му, после вежливите думи и вежливите претенции можеха да поддържат част от непокътнатата чест при такова евентуално отстъпление.

Така щеше да бъде, ако той имаше скрити оръжия. Но в противен случай...

Гневът застави Смит да забрави за всякаква предпазливост. Той хвърли зареждащата четка и медицинското пакетче с негодна течност, после се отхвърли от капитана и близостта на нейните режещи остриета.

— При нас е дошъл нуждаещ се човек, невинен като самата невинност, а вие имате намерение да го удушите и да изядете чудесния му кораб! — извика. — Той не направи нищо нередно и отговаряше учтиво на всичките ви обиди! Защо да не го пуснете? Защо?!

— Инженер, ти си невъздържан — каза капитанът без да обърне глава. — В резултат на това твоята дажба от въздух намалява до нула. Ако доброволно докладваш за това в медицинския сектор за евтаназия, твоето бъдещо съществуване ще бъде прекрасно и твоето покорство

ще бъде отбелязано в корабния дневник. Ако продължаваш е невъздържаността си, името ти ще бъде заличено завинаги. Не ти желая безчестие, дръж се скромно.

Произлизащият заговори със странен и различен тон на гласа си:

— Капитане, заповедта ви не е законна. По време на празненства кодекса на подчинението е разслабен и свободните изказвания са разрешени, поне сред тези цивилизовани хора, които признават „Закона на госта“... — не се доизказа той, после се обърна към Смит, погледна го и му рече: — Инженере, моля те да ми кажеш името си. Назови го и аз ще го запазя в моя корабен дневник. В моята книга на живота и то ще издържи по-дълго от която и да е друга регистрация през тази епоха.

Смелостта вече бе напуснала Смит и той не отговори. Замахна със салфетката, която използваше вместо ветрило и се придвижи до преградната стена, където се сви гледайки с разширени от ужас диви очи, готови да подскочат към всяко направление.

Вече никой не се нуждаеше от него. Благородниците все още бяха насочили вниманието си към Произлизания. В залата беше тихо.

Джентълмените разменяха бързи погледи със съседите си. Всеки се беше навел в готовност, но никой не беше подготвен да предприеме крайно внезапно нападение, засега нямаше намек за плахата да се сбъдне. Може би беше тежко да убиеш човек, който не е изтеглил своето оръжие, може би все още не бе късно това да стане...

Един млад нашарен рицар с движещи се криле извади каниите на остриетата си и след като стоманата им проблесна започна да говори. Неговият глас обхвана залата, беше висок и гръмогласен.

— Какво би изглеждало по-отвратително в очите на Бога от проявата на малодушие? В името на Гайя, как ненавиждам такова нещо (няма да го нарека човек), което поема ударите без да показва злоба! Той се смее със своята просешка усмивка, рамената му са прегърбени, очите влажни, а стенещият му глас трепери. Омраза, джентълмени, трябва да изпитваме омраза и погнуса към този когото убиваме. Слабостта е отвратителна! И всеки човек, който не желае да се бие, заслужава да умре! Душата на човек от простолюдието няма да се осмели да се скрие в капитански гърди. Аз казвам да й отрежем фалшивото сърце!

Лицето на Произлизащия продължаваше да бъде вцепенено и лишено от изражение. Гласът му беше напрегнат и равен. Очите му бяха изпълнени със страшно спокойствие.

— Вие сте гневни, защото нямате добро ИЗВИНЕНИЕ за гнева си — каза той. — Така ли е? Би било много по-лесно да извършите злодеянието, ако бях направил някакво нарушение, нали така? Или ако някой изглежда по-малко човек ли? Благородни колега, капитан Ерешкигал! Няма нужда от всичко това. Сам ще ви подаря всичко излишно от моя кораб, нека да се предпазим от сцени на ужас. Вие трябва да ръководите себе си като някой, които има честно и благородно поведение. Нека този празник да не завършва с трагична смърт!

— Просене и просене! — изкрещя младия рицар. — Трябва ли да слушаме котешко мяукане?! Да му прережем гръкляна, за да се отървем от този писклив шум!

Той ритна заедно с двата си крака и металните остриета издадоха ясен метален звук.

Капитан Ерешкигал отвори ветрилото си за да въдвори тишина и каза:

— Моя брат капитан с достойнство попита дали това е нещо различно от това, което е. Не възнамеряваме да маскираме нашите действия под прикритието на кодекса на дуелите. Да назовем нещата открито: предумишлено убийство и пиратство.

В залата се разнесе тих шум причинен от въздишките и слабите дюдюкания на джентълмените. Някои от тях изглеждаха разгневени, други опечалени или изненадани. Повечето от тях бяха с каменни лица, но на всяко от тях бе изписана жестокост.

— Но нали ВИЕ го докарахте, брат капитан! — продължи Ерешкигал. — Как се осмелявате да имате този чудесен корпус, елегантно задвижване и отличен въздух, — след като ние сме много, а вие само един?

— По право, имуществото е мое.

— Когато умрете, по право или по беззаконието ще стане наше.

— Няма да бъде необходимо.

— Но ние го ИСКАМЕ.

— Капитане, извинявам се...

— Повече не желаем да слушаме за произхода.

— Така ли...? Нима това е правилото, според което ще бъда съден? Оправданията за милост няма да бъдат чути, когато дойде вашето собствено време.

— Да бъдем съдени ли? Как смееете да ни предизвиквате по такъв начин?

— Когато се извинявам, вие ме осъждате, когато не го правя е същото. Какво ще стане, ако кажа вземете ми кораба, но пощадете живота ми?

— Няма да спестим дори една унция въздух!

— Ха! Аз щях да бъда по-щедър от вас, Ерешкигал. Щях да пощадя поне един живот, може би на малкия изплашен Смит. Той никога не би ми навредил и мисля че започва да подозира какво представлявам. Да, една личност би оживяла ако разпери опашката си, макар че в противен случай упражненията са безполезни.

— Мислите ли, че ще ни стреснете със суеверни намеци и лъжи? Обкръжете го мои джентълмени! Стюард, затвори проходните тръби. Трябва да поставим дантелените ни хлебчета над облака от кръв и да внимаваме капките ѝ да не попаднат във въздушната система.

Докато рицарите и подвасалите се усмихваха, развяваха ветрила, размахваха куки и кортици и го обграждаха във форма на сфера, Произлизащият им говореше меко, с юпитерианско спокойствие:

— Кой друг освен машинния разум има толкова дълъг живот, че да въведе закони и закони в пустотата и после да види бавните си резултати? Цивилизацията, джентълмени, се постига когато хората се освободят от естествената си ярост и несдържаност, и се страхуват от сила достатъчна да ги ужаси и да им вдъхне страхопочитание, за да бъдат покорни. Да цивилизоваш диващината е дълго усилие и когато пустошта е астрономически необятна, страхът също ще бъде огромен.

Капитан Ерешкигал разшири очите си от нарастваща паника, направи неловък жест с ветрилото си и изпищя:

— Убийте го! УБИЙТЕ ГО!

Стоманата заблестя в ръцете на крещящите рицари и благородници, които ритяха стените и кроткия благ човек. С голяма изненада Смит видя, че чужденецът започва да блести със свръхестествена светлина, после пламтящите му пръсти се насочиха към лицето и дръпнаха настрана това, което беше маска.

ГРЕГЪРИ БЕНФОРД

ГЛАСЪТ

Грегъри Бенфорд е един от основните говорители на твърдата научна фантастика през последните двадесет години. Ясен и спорен, той е написал едни от най-добрите произведения, отнасящи се както за сферата на науката, така и за удивителни космогонични концепции с природата на вселената, като например „Пелерината на времето“ или „Великата небесна река“. В продължение на няколко години, той е съставял научните страници на списанието „Фентъзи енд сайънс фикшън“. Романът му „Страхът на Фондацията“ публикуван през 1997 година продължава серията „Фондация“ на Айзък Азимов. Новият му роман „Космичен“, обаче се отклонява от линията на „твърдата“ фантастика. Два негови разказа са публикувани в ежегодните сборници „Най-доброто от научната фантастика“. Представеният тук разказ „Гласът“, първоначално се появява в списанието „Св Ейдж“ (Научнофантастична епоха), като в последствие търпи редица корекции до крайният си вид в антологията „Истории за бъдещето“. Макар че в него той остава далеч от начина на повествование на Азимов, а по-скоро се доближава до това на Рей Бредбъри, досегът с науката не е изгубен.

* * *

— Не мога да го повярвам — каза Кент неотстъпчиво.

Клер го задърпа да влезе в плесенясалия коридор.

— Ела и изключи твоя Глас — подкани го тя. — Моят е изключен — ще ти покажа как да го направиш.

— Сбирщина от непотребни стени, който и да е чувал за...

— По-нататък ще стигнем до друг.

Долу, в слабата светлина на тесния коридор, те стигнаха до ниша в непрекъснатата стена.

— Гледай, още един знак.

— Това ли? Някаква стара маркировка. Както и да е, какво означава „знак“?

— Например този казва „ПРЕМИНАВАНЕТО ЗАБРАНЕНО“ — изрече тя внимателно подчертавайки всяка буква.

Кент неспокойно прелисти страниците на неговия Глас. След това премигна и отбеляза:

— Това е... каквото Гласът е казал.

— Я да видим?

— Ти си била тук преди Гласът да ти го каже.

— Аз те оставих да почоплиш коридора, спомняш ли си?

Чудесно изпитание.

— Ти ме измами.

— Не. Аз мога да прочета това. Чети. Всеки звук от думата има собствено пулсиране.

Кент замълча за миг и тя разбра, че той отново се консултира с Гласа.

— Струва ми се, че да четеш, означава да оправяш нещо объркано. За този „знак“ ти ми каза че означава „ПРЕМИНАВАНЕТО ЗАБРАНЕНО“. Как?

— Виждаш ли тези? Това са букви. Зная всяка от тях — на брой са двайсет и шест и това изисква много работа. Но събрани заедно оформят думите.

— Аз зная друг начин. Мой собствен.

Той тръсна глава и тя трябваше да го отведе до друг знак и да повтори действието. Когато гласът му каза, че наистина маркировката означава „АЛДЕНТЕН СЕКТОР“, направи гримаса.

— Тук има някакъв трик — взмути се Кент. — Измами ме с твоята платка за докосване...

— Добре, вземи устройството за включване! — напъха го тя в ръцете му и го накара да се разходят до следващата емблема. Този път беше написано „ОБЩЕСТВ ОБЛ“.

— Първата част ми напомня за някаква марка, но когато гледам втората — какво ли означава „ОБЛ“? — попита саркастично.

— Може би някакво място.

— Като околности ли?

— Някакви древни, предполагам.

— Възможно е, но фактически е „област“. Ако тук няма други стаи, където думата да е изписана изцяло, тя вероятно е съкратена. Те са го направили.

— Кои са били „те“? Някакви магьосници ли?

— Струва ми се, че са древните.

Тя сметна, че той е стигнал до това убеждение по свой собствен начин.

— Те са оставили маркировки по стените. За какво, когато Гласът...? — учуди се Кент.

— Може би са дошли преди той да се появи.

— Но каква е възможната им употреба?

— Научих за тях от старите хартии, които намерих в историческата секция. Наричаха се „товарни фактури“ и в тях имаше достатъчно думи.

— Как знаеш, че може да „прочетеш“ нещо? Имам предвид без да го свериш с Гласа?

— Аз си знам. Буквите се групират заедно, например „ОБЩЕСТВ“ е съставена от съкратеното „общение“, има една неясна буква и „тв“ сигурно е съкратеното „твое“.

— Ти толкова бързо напредваш — направи гримаса той, без да харесва всичко това. Беше специалист по биология и да толерира нейния интерес към древността... Но накрая каза: — Добре, покажи ми го отново. Не, че наистина вярвам в това, ала...

Следващите няколко дни те прекараха в стария район на историческия сектор, издирвайки коридори, където Империята не употребяваше Гласовете. Клер му четеше знаци и той започна да научава метода ѝ. Напредъкът беше бавен, четенето бе трудно.

Букви, думи, след това постепенно схващане на смисъла на изреченията и параграфите в тяхната логика и ритми, търсене на нишките, по които да се доберат до тяхното същинско значение.

Въпреки това, той не беше някой си „бав. ев.“. След известно време тя си спомни, че в неговата Специална образователна програма „бав. ев.“ съответствува на „бавна еволюция“. Така че ако някой вземеше първите букви на двете думи, щеше да открие цялото название на понятието.

Между тях всичко вървеше добре и докато се скитаха по античните коридори, на тях им харесваше да включват Гласовете си — с тях беше по-лесно да откриват смисъла на знаците. Това им донасяше успокоение.

Те продължаваха да поддържат Гласовете почти винаги включени. Беше лесно да слушаш обяснение на Глас, който отеква право в слуха ти. Можеше да платиш за абонаментно обслужване на Гласа без всякакви добавки, но никой от приятелите им не го правеше, защото излизаше скъпо. Но ако плащаш добавките, щеше да научиш повече за хората. Наистина бе интересно да узнаеш за спермата и яйцеклетките, съхранявани в банките за гейове или за програмата за оценяване по достойнство, целяща да запази гените на хомосексуалистите. Можеше да чуеш шумни истории, житейски преживелици и какво ли не още, или пълно половин часово шоу. Ала мнозинството от хората не плащаха и те бяха доволни да прочетат за тези неща.

Те постепенно се развиваха в четенето. Имаха предимството да прочитат стари знаци, които Гласът не си правеше труд да преведе. Те ги показваха на някои от техните приятели, обаче никой от тях не вярваше, че са в състояние да прочетат любопитните маркировки. Бяха уверени в съществуването на някакъв трик. Клер и Кент само се усмихваха многозначително и се оттегляха от темата.

Не всичко вървеше добре. Веднъж на една пресечка Кент забеляза знака „ПРЕМИНИ“, доста преди да го чуе от неговия Глас. Знакът не беше синхронизиран и той за малко щеше да бъде сплескан от минаващ валяк.

Те разискваха дали да разправят за случая на някои представител на властите, но сигурно никой не знаеше за това.

— Хм, не трябва — каза Кент. — Погледни нещата от тази страна: ако на някой в тоя свят му харесва да яде боклуци, да си ги яде, защото никой не го е грижа. Никой не желае храната, която се харесва само на другите.

— Смяташ ли, че ако научим други хора да четат, ще бъдем глупаци?

— Който се изкачва нагоре, може да падне отвисоко. Предполагаш ли, че всеки ще пожелае старите книги, които намери?

Тя трябваше да приема тази трезва възможност. Аналогията с консуматора на развалени храни излизаше извън нейната биологична подготовка и той не можеше да се противопостави на нейното допълнение:

— Това е интелигентна стратегия. Когато времената стават трудни, лешоядите трябва да ядат повече.

Мисълта бе толкова отвратителна, че тя реши да забрави за всичко по въпроса.

На тях им харесваше да се разхождат по страничните улички на мегаполиса и да разгадават тайните на античните знаци. Влюбените откриваха свои собствени ритуали и това им изглеждаше прелестно.

Веднъж на външната страна на някакво забутано подземие намериха точни инструкции как да нагласят цифрите на шифъра на входа му и да влязат вътре. Известно време те поработиха по въпроса и накрая усилията им бяха възнаградени. Входната врата се завъртя на примитивните си панти и те започнаха да се разхождат между редици от плесенявали стаи. Изследването им стана отегчително — намираха купища от заключени отделения без каквито и да е знаци. И те продължиха, докато не се появи охраната с извадена палка. Бяха попаднали в трезор.

— Как вие, хлапаци такива, се вмъкнахте тук? — попита мъжът.

— Беше отворено, сър — каза Кент, който винаги беше по-бърз и Клер предположи, че отговорът му технически е коректен, тъй като тя беше отворила вратата.

— Как по дяволите...? Както и да е, излизайте. Вън!

Объркан и загрижен, той ги претърси грубо. Кент се направи на тъпо момче и го попита дали може да разгледа шоковата му палка, но все още озадачен, пазачът ги изхвърли навън.

Въпреки че посещението в трезора не се реализира успешно, номера, който бе изпълнила за да влезе в него и й изглеждаше повече от възхитителна тайна. Клер беше от типа „ученолюбива ученичка“ и прекарваше приятно с часове в Историческия архивен сектор, изучавайки полуразложените листове хартия, които намираше.

По-дебелите купове се наричаха „книги“ и дори някои притежаваха резюме на съдържанието си. За тези от тях, които бе избрала за своята дневна работа, Гласът я въвеждаше със собствения си мек тон. Когато се нуждаеше от прецизиране на материята, особено

при социални въпроси, тя използваше претрупаният му език, за да добие ясни очертания на прочетеното. В нормалния живот всеки се нуждаеше да бъде задоволен от представителите на Гласа.

Беше прекрасно, когато тя отправяше искане към него и той ѝ разправяше чудесни истории. Там имаше различни книги и някои от тях се наричаха „романи!“. Това означаваше нещо ново, казваше Гласът. Един от тях тя намери в усойно и влажно подземие, което беше достатъчно тъмно, но очевидно това бе неизбежно в изследванията правени от нея.

Книгите бяха познати от някакви непознати древни източници, когато изглежда е имало съперничество между Гласовете. В действителност може би дори не са били Гласове, а методи на речта, преди Стандартът да бъде открит.

Всичко това се е случило през ограничената епоха, както археологически е било определено. Времена на насилствени методи и дълга безнадеждност. Хората тогава са били разделени в съответствие с техния достъп на информация. Благодарение на добросърдечността, сега те не са осъдени на такова деление.

Но и сега, разбира се, те живеят в ограничена епоха. Гласът бе възникнал вследствие на старите интелигентни посредници, наречени компютри. Те са давали информация за поставените им задачи и постепенно хората са им поставяли все повече и повече от тях. Обединявали са се с цел да постигнат по-голямо творчество, идващо от припокриването на много гласове и са събрали нишките на обществото, в което всичко е ясно и достъпно, благодарение на Гласа.

— Какъв подарък! — рече Кент, относно мнението му за това и тя се съгласи с него. С книгите и четенето, ограничената епоха звучеше очарователно. Трепетното вълнение на битието, способно да бъде обхванато през изминалите години чрез притежанието на Гласа в ръцете ти, възможността да си избереш желаната система от знания, всичко това я заплеляваше.

Тя знаеше, че Гласът е ненадминат, тъй като можеше мигновено да прескача от тема на тема или от дума на дума, която би ти харесала в някой запис. Звучеше като някаква немислимо високоинтелигентна личност, която насаме ти говори в главата. Всеки имаше достъп до него чрез вътрешен сигнал.

Клер правеше справки чрез Гласа в една от старите книги. Думите бяха трудни за следене, а тя имаше силното желание да разбере тяхното значение. Произнасянето им също бе мъчна работа, защото дори и да знаеше някоя дума, буквите, с които бе написана се подчиняваха на някакви неизвестни звукови правила.

— Какъв е смисълът на това? — често я питаше Кент и продължаваше заниманията си с нея.

Книгите разказваха, че Гласът се е появил като тяхна добавка за хората, които са били наричани „неграмотни!“ и Клер разтревожено откри, че сега всички бяха такива, с изключение на тях двамата.

Някога повечето хора са можели да четат. Но Гласът е бил полезен за употреба и неговото използване започнало да се счита за по-престижно. Независимостта от подреденото в линии „печатно робство“ от мода се превърнала в универсално средство. Все пак Гласът бе в състояние да изчурулика набързо данните, от които някой се нуждае и то твърде сбито, много по-бързо от колкото времето, което хората биха употребели за да ги прочетат.

Повечето хора получават информация чрез очите си. Например в ресторанта те правят поръчка след като докоснат изображението на пилешко бутче или нещо друго. Повечето от техните развлечения могат да бъдат визуални, мирисни, тридесетови, сензорни, аморфни или реални.

Тя намираще за прелестно да притежава неизвестен и таен талант, за който приятелите ѝ дори не предполагаха. Възнамеряваше да отиде на купон, за да им го покаже, но внезапно на Булеварда на вдишването забеляза големи букви и нещата започнаха да се усложняват.

„СХВАНА ЛИ ТОВА? МЕСО 13.20 БУ“. Кент скептично погледна бледо боядисаните червени букви върху синята стена.

— Аз правя това, за да бъда... — не се доизказа той.

— Някой го е написал ръчно — учуди се Клер.

— За себе си ли? Как?

— Никога не съм мислила, че който и да е, е в състояние да го стори. Имам предвид, че само машините са правили букви, не е ли така?

— Ти си прочела толкова исторически книги! Не каза ли, че печатащите машини са дали път на гласовите?

Клер прекара ръка над деформираните букви.

— Изглежда ми като да нарисуваш скица — отбеляза. — Като опит да имитираш машина, мисля. Да погледнеш на буквите като на малки предмети на изкуството.

— Това не е художествена изложба.

— Не е, по-скоро е послание. Може би аз мога...

Тя пазеше в чантата си своето последно откритие — дебела книга, наречена „речник“. В нея имаше много повече думи, отколкото Гласът можеше да определи и произнесе. Дълги думи, които сега никой не употребяваше и не бяха използвани толкова отдавна, че дори не се знаеше за тях. Каза й например, че в означава „в“, „на“, „при“, „до“, но не обясни защо е така.

— Погледни тук! — показва тя енергично към тънкия надпис. — Месото е част от плътта на животно.

— Животните са го имали, а съм чувал, че по-рано и хората.

— Твърде примитивно — отвърна Клер презрително.

— Възможно е и друго значение, на мен ми звучи като „място“, по-скоро „място за среща“.

— Нима някой е направил грешка? Да обърка звуците на една с друга дума ли?

— Някой е пожелал хората, които са в състояние да прочетат знака да се срещнат с него.

— Други читатели.

— Къде? — начумери се той.

— Може би е някакво съкращение, като „ОБЩЕСТВ ОБЛ“, например.

— Не, много е кратко — изщрака Кент с пръсти. — Спомняш ли си къде се намира авенюто на Вдишващите клони? Можеш да излезеш на балкона на Небостъргача за възстановяване и да погледнеш надолу. Гледан отгоре, той изглежда като буквата „У“.

— Тогава да отидем там.

Те се изкачиха там, наоколо нямаше никой друг. Вместо „У“, там намериха нов, груб и ръчно написан надпис, който гласеше:

МЕСО КОРИДОР 63

13.30 УТРЕ, БЛОК 129

Двамата се върнаха в къщи, изключиха Гласовете си и започнаха да разговарят. Много двойки се освобождаваха от присъствието на

Гласа, само по време на секс. Това беше проста вежливост, макар че в сегашни дни, с появата на нови нервноактивни модели никой не беше сигурен дали наистина отсъствува.

След това започнаха да четат древни текстове с повишена скорост. Бяха намерили една дебела книга със заглавие „Страстта на мохиканите“, която Кент бе гледал по сензото. Тя я завърши първа — скоростта ѝ на четене бе по-голяма от неговата, но в нея нямаше нищо от това, което той беше видял. Изобщо нямаше секс. Само заглеждания един в друг, дълги и тежки въздишки, ускорено биене на сърца и разни други глупости от този род. Намери ги за някакво странно суетене. Да го прочетеш изглеждаше смешно.

Те не можеха да откъснат мислите си от последния надпис. Кент беше кисел, защото изглежда и други бяха направили тяхното откритие. Той мърмореше неясно за случилото се, накрая намери извинение за да смени темата.

Клер не гледаше на това положително, все пак от гледна точка на високия морал беше добре всичко да се споделя. Четенето бе неприятно само за един човек. Защо тогава го харесваше толкова много? Читателят бе изолиран и освен Гласа, никой друг не участваше в него. Това водеше до разногласие и различия, до търкания и конфликти.

От друга страна възторгът от четенето можеше да се определи като приятна възбуда от слушането на тихи звуци от отминали епохи, беше много хубаво.

Тя беше развълнувана от перспективата за други читатели, които неминуемо щяха да дойдат на указаното място.

Мъжът, който отпуснато се мъкнеше край стълбищната площадка не бе впечатляващ на вид. Беше среден на ръст и данните от тъмночервения му кодов образец бяха изостанали с три години. Косата му стоеше на клечки, привързана с гирлянда, от които се подаваха малки разпарцаливени птички. Той не каза нищо, само им подаде лист хартия. От двете си страни беше покрит с лошо отпечатани изречения. За Клер, прочитането на първия абзац беше достатъчно.

ТАЙНОТО СЪБРАНИЕ НА ЧИТАТЕЛИТЕ ТРЯБВА
ДА ОБЕДИНЯВА! НИЕ ПРИТЕЖАВАМЕ ТАЛАНТ,

КОЙТО МАСИТЕ НЕ МОГАТ ДА РАЗБЕРАТ. ТЕ ЩЕ СЕ УЖАСЯТ ОТ НАС, АКО ГО УЗНАЯТ. БРАТСТВОТО НА ЧИТАТЕЛИТЕ Е ЕДИНСТВЕНОТО РЕШЕНИЕ ЗА НАШАТА ИЗОЛАЦИЯ. ДА СЕ НАДИГНЕМ!

— Каква изтъркана супа от клишета! — тикна тя обратно листа в ръцете му.

— Въпреки това е истина.

— Какво искате да кажете? — попита Кент остро.

— Вие никога не знаете кога Гласът е изключен — изрече мъжът тайнствено.

— Но напечатаното от вас изглежда отвратително — каза Клер.

— По-добро, отколкото ако вие го бяхте направили — отбеляза той хапливо.

— Смисълът не е в това — каза Кент. — Вие ни потърсихте за да...

— Давай, целиш се право в целта, така ли?

Преди мъжът отново да заговори, те вече се намираха в пустинен резерват.

— Казвам се Марк — представи се той. — Датчиците на Гласа не стигат дотук, поне според моите диаграми.

— Вие инженер ли сте? — попита Клер, докато се възхищаваше на няколко дъбови дървета.

— Аз съм философ. Сам правя моите парични машинации.

— От колко отдавна четете?

— От години насам. Започнах със стари наръчници, които намерих. Рових се из тях, за да ги проумея.

— И ние правихме същото — рече Кент. — Беше трудно, без да потърсим помощ от Гласа.

— Не процедирах по този начин. Не ви ли се струва тъпо? — кимна с глава Марк.

— Какво се случи?

— Навестиха ме няколко спектори. Проведохме небрежен разговор, но аз знаех какво ще последва.

— Доказателства ли? — попита тя неловко.

— Когато попитах Гласа, той направи малка пауза. Зададох му хитър въпрос, защото знаех как да определя неприятелските позиции. Така че прекратих работата си, взех книгите и ги отнесох на скришно място. Когато се върнах, заварих спекторите да оглеждат стаята ми.

— Вие нали не им казахте...? — запита тя.

— Трябваше да им дам нещо. Имах копие от онова, свързано с книгите, което не можех да разбера. Наричаше се Справочник 233 и бях го погребал под псевдо леглото си. Когато го извадих и им го връчих, те ми се присмяха.

— Какво са искали да направят? Да ви арестуват ли? — премигна Клер изплашено.

— Знаете ли, четенето не е незаконно — усмихна се криво Марк. — Само е антисоциално, това е всичко. Така че те ме задължиха на шест седмично групиране.

— Олеле как го мразя — каза Кент.

— Изпълних определения ми срок — сви рамене Марк. — След като ме опандизиха, единствените ми претенции бяха да виждам светлина. Те задържаха книгата.

— Вие сте смел — отбеляза Клер.

— По-скоро глупав. Никога не би трябвало да питам Гласа.

— Не можете ли да си помислите за него, че и той е в състояние да ни окуражава в ученето? — попита Кент, почти убеден в положителния отговор на въпроса си. — Имам предвид, че може да бъде полезен при непредвидени случаи. Освен това, ако го изключим, можем да четем информацията от която се нуждаем.

— Предполагам, че той също чете и не желае конкуренция — отвърна Марк.

— Гласът е машина — намеси се тя.

— Какво от това? — сви рамене той. — Кой знае колко хитра е една машина?

— Касае се за обслужване — каза Кент. — Това е всичко.

— Отбелязвате ли, че той не съхранява казаното от нас? — тънко се усмихна Марк.

— Той казва, че с такава тренировка се подобрява нашата памет — кимна в знак на съгласие Кент.

— Четенето е било измислено, за да замени паметта — рече Клер. — Узнах го от една историческа книга.

— Защо трябва да бъде вярно? — отново сви рамене Марк и жеста му предизвика в нея чувство на нарастваща досада. Тя мразеше политиците, а нещо в поведението му започваше да напомня за тях.

— Колко книги сте намерили? — попита тя.

— Много. Намерих ги в тунела на подземен склад и мога да отивам там по всяко време.

След като той им каза как с години наред се е ровил под земята и е отварял заключени камери пълни със загнили документи и дебели томове, те ахнаха пред неговата дързост. Разправи им и за екзотични неща, които никога не бяха виждали, за имена като Алманах, Енциклопедия, Атлас и Съкровищници на знания, съществуващи в Речника само като имена. Марк беше изчел всички томове на легендарната Енциклопедия Британика! Възможно ли бе да разменят нещо или то да бъде дадено назаем?

— Разбира се — отвърна топло той. Така започна тяхната дружба — някъде на ръба на предпазливостта и опасността, но доминирана от уменията и тайните познания, на които се наслаждаваха. Изминаха три години в нелегално четене, докато един ден Марк изчезна.

Той не беше дошъл на техните обичайни места за срещи. През цялото това време, те нито знаеха къде живее, нито къде се намира съкровището му от книги.

Марк беше потаен. Двамата продължаваха да претърсват подземните коридори на комплексите, но се страхуваха да поискат от Гласа каквато и да е информация за него.

Беше времето на Големите Игри и улиците бяха изпълнени с тълпи. Повечето хора бяха навън през цялото време — развълнувани, нетърпеливи и щастливи да се намират всред великото стълпотворение по площадите. Игрите отнемаха времето на всеки, разбира се без три часовата работа, която трябваше да положи през няколкото работни дни. През цялата седмица, Кент изразходваше силите си в претърсване на колкото се може повече площ. Клер обвиняваше себе си, че не е успяла да притисне Марк, за да разбере къде живее, ала той бе маниакално потаен.

— Представи си, че те хванат и те накарат да приказваш за мен? — възразяваше винаги на искането ѝ.

Сега тя се чудеше какво биха направили спекторите, ако откриеха залежи на книги, като неговите. Щяха ли да го изпратят на предварително лечение или щеше да последва нещо по-лошо?

След целодневно търсене на следите му, Клер се върна в къщи, но Кент не бе там. Не се върна и същата вечер. Когато се събуди на следващата сутрин, се обля в сълзи. Той не се появи и през следващия ден.

На връщане от ежедневната си работа като юрисконсулт, тя реши да отиде при спектора. Докато неохотно наблюдаваше тълпите с надеждата да зърне Марк или Кент, Клер забеляза, че при пресичането ѝ на „Площада на обещанията“ успоредно на нея се движат трима мъже и една жена. През цялото си придвижване те спазваха четири фиксирани точки и запазваха местоположението си със завидна прецизност.

Тя се забърза и те направи същото. Изглеждаха неприветливи и безжалостни и по пътя към двустайния ѝ апартамент, лабиринт от улички и коридори, тя не успя да се отърве от тях. Бяха чакали пет години, за да хванат някой с миниатюрно балконче. Дори и ако то се намираще само на две нива над мръсното дъно на въздушната шахта. Но ако все пак протегнеш глава встрани, можеш да забележиш парченце небе.

Клер продължаваше да се движи с някакво безсмислено поведение, а те продължаваха да я следват. Разбира се, тя не желаше да се върне в апартамента си, където щеше да бъде хваната. Ала бе уморена и не мислеше какво друго може да направи.

Няколко минути, след като се сгромоляса в леглото си, те почукаха. Беше се надявала, че ще се задържат за малко, но вече се бе предала. Когато отвори вратата, последното, което очакваше да види бе Марк.

— Не можеш да повярваш какво стана — каза докосвайки я.

— Какво? Ти къде беше?

— Качествените ни желаят.

— За какво?

— За четене!

— Но Гласът...

— Държи хората извън докосване и щастие. Велика идея, но това означава, че по-нататък не можеш да продължаваш само с него —

премигна той нерешително. — Някой трябва да бъде способен да издигне информацията на високо ниво. Спомняш ли си? Това беше най-същественото ни чувство, че четенето е нещо различно.

— Съгласна съм, но спекторите...

— Те угнетяват хората изцяло — направи той пауза и продължи: — Всеки, който е схванал знаците, скърцал е със зъби, докато е разбрал тяхното съдържание и ги е подредил в тяхната цялост — това са хората, които интересуват Качествените. Самите Ние!

Клер премигна, беше толкова много за да го обхване.

— Но защо те ми отнеха теб и Кент...?

— Трябва да бъдеш сигурна — сви той рамене по своя обичаен начин. — Те искат да проверят нашето умение, да бъдат сигурни, че не е някакво позъорство. Хората искат да го схванат, знаеш ли, имат претенции само за четенето.

— Ще... видя — запъна се тя, но нещо около Марк не бе точно, никога досега не бе правил паузи..., може би защото е престанал да слуша Гласа. — Това са чудесни новини. Но кога Кент ще се върне?

— Ооо, скоро, съвсем скоро — премести се той към нея, а тя се измъкна към балкона.

— И каква ще е работата, с която ще се занимаваме? Имам предвид четенето.

Те се намираха отвън и Клер се бе облегла на перилата.

Обикновения шумен говор от приятелски разговори във въздушната шахта за момент ѝ възвърна чувството за сигурност. Нищо не можеше да се случи, не е ли така?

— Какво охолство! Гледайки нагоре към това старо хубаво нещо и сравнявайки го... знаеш с какво — размаха съмнително той ръце.

От тук падането не беше голямо. Да се изправиш на перваза и да поставиш краката си правилно...

— Добра работа, наистина.

Щеше ли да избяга, ако тя наистина скочеше? Марк не бе от атлетичния тип хора и дори точно да се приземеше в мръсотията, съществуваше вероятност да си изкълчи глезен или нещо друго. Тя имаше практични обувки. Можеше да се измъкне от него, ако срещнеше мръсния под както трябва.

Клер хвърли към него бърз, изпитателен поглед. Беше ли пристигнал тук сам? Вероятно не. Спекторите я чакаха пред вратата,

бе възможно да очакваха и него, за да се предаде. Беше въпрос на време.

— Колко лошо е това? — попита.

— Не можеш да си представиш — ухили се той. — Засега са достигнали три часов дневен достъп до паметта ти. После ще инсталират закриване на този церебрален сектор.

— Да го закрият ли? Аз...

— По този начин няма да се нуждаеш повече от четене, поне по време на работа. Ще придобиеш всичко от което се нуждаеш, ще бъдеш свободна!

Тя мислеше и мислеше. Да скочи и да избяга. Не можеше да използва Гласа за помощ, защото несъмнено те щяха да тръгнат по следите ѝ, ако го включеше. Щеше ли да се оправи само с четене на старите знаци?

Да предположим, че можеше. И после какво? Да намериш приятели, на които си в състояние да се довериш. Да преминеш в нелегалност. Как? От какво да живееш?

— Много по-добре е. Кент ще се върне скоро и...

— Задръж топката. Не се мърдай!

Тя погледна надолу във въздушната шахта. Скокът ли беше цената на всичко?

Излизаш от илюзията и изщракваш — отново се намиращ обратно в пашкула. Автоматичните сензори се отдръпват назад, оставяйки лекото подбодване на целувка за сбогуване. Още веднъж чувствуваш студенината на прилепването към пашкула. След това се обръщаш и питаш:

— Хей, какво става по-нататък?

Мирф свива рамене, все още зает с разкопчаването на пломбите.

— Това е всичко, което се е случило, казах ти го.

— Може би е някаква повреда?

— Не, просто краят на куба. Би трябвало да има и друг, но този беше единствения, който намерих в онзи шкаф.

— Но как ще приключи тя? Какво ще направи? Дали не се е навела, само за да дразни?

— Откъде да зная? Ти какво щеше да направиш? Да скочиш ли?

Ю премигна без готов отговор.

— Ох, тези неща за четенето — въздъхва. — Какво наистина е това?

— Прилича ми на собствения ти тих глас в главата ти — намръщва се Мирф.

— Това истинско ли е било? Имам предвид четенето.

— Никога не съм чувал за него.

— В такъв случай не е напълно историческа истина, нали така? По-скоро е някаква фантазия.

— Възможно е. Аз никога не съм виждал такива неща по стените.

— Тя ги наричаше знаци — казва Ю и отново се замисли. — Те сигурно са се изтъркали преди много години.

— Предполагам. Не ти ли изглежда странно, да откриваш разни неща без Гласа?

Ю прехапа устната си и се замисля. Илюзията за тази жена вече се изплъзва, трудно е да се задържи в паметта. Тя би трябвало да има някаква власт над себе си с всички тези неща за четене.

— Все пак се чудя, какво е направила? — попита.

— Хей, това е само една легенда.

— Ти какво би направил?

— Не ми се налага да решавам. Казах ти, става дума само за легенда.

— Тогава защо я разказват?

— Това е стара илюзия и липсващ куб — отвърща раздражено Мирф.

— Възможно ли е да е имало само един?

— Виж какво, аз искам илюзиите само да ме развличат, а не да ме напрягат.

— Може ли да го взема?

— Кубът ли? Разбира се.

Мирф го подхвърля. Той е любопитно тежък, полупрозрачен и със заоблени ръбове. Ю го хваща с ръка и харесва тежестта му.

Така започва тази история. Ю вече знае, че ще отидете да погледнете знаците в коридорите и за добро или за зло нещо ново ще влезе във вашия, свят и никога няма да го напусне.

ГРЕГ ИГЪН ИЕЙЮКА

Грег Игън е един от водещите научнофантастични автори в Австралия през последните десет години, който проби и на международната сцена. През 1990 година той става знаменитост, а през 1999 е избран за постоянен член на Световният Конгрес по фантастика, който се провежда в родната му страна. Романите му „Карантина“, „Променливия град“, „Дистрес“ и „Диаспора“, както и най-добрите му разкази са издадени в отделни томове от издателство „Аксоматик“. Предлаганият тук разказ за първи път е отпечатан в списание „Минджин“ — Австралия през 1997 година, като е достатъчно занимателен, макар да е балансиран с иронична дистанция. Грег Игън е един от силните и индивидуални гласове звучащи по новому в сферата на научната фантастика през последните десетина години. Много от неговите други разкази са насочени в сърцевината на културните, социални и технологични бариери, които разделят обществото и задават въпроса за това разделение — дали е реално или изкуствено. От какво трябва да се откажем за да запазим другите?

* * *

Последният ми ден в Сидней приличаше на някакъв вид сбогуване. Прекарах го на плажа Бонди. Поплувах около час, след това легнах на пясъка и се загледах в небето. После задряхах за малко и когато се събудих, сред приемащите слънчеви бани бяха изникнали половин дузина палатки, в които се предлагаше последната мода — слънчеви татуировки. Техните образци можеше да се изберат на дигитален екран с размер на пълнолещово огледало или да се изпълнят с леки драскотини чрез софтуерна помощ. После контролираните от

компютър дюзички впръскваха в кожата непроявените пигменти и след един час експозиция под ултравиолетовите лъчи, цветовете им ставаха видими.

С изнизването на сутринта забелязах гигантски жълти пеперуди, кацнали между лопатките, торсове покрити със зеленовиолетови дракони и гирлянди от червени растения, покрили цели тела. Докато наблюдавах как техните изображения се материализират около мен, не можех да мисля за тях като за демонстрация на някаква победа. През време на моето детство нямаше нищо по-страшно от заплахата от меланома — в началото на новото хилядолетие нямаше оголени бедра и всички бяха покрити от врата до колената с тъкан от ликра. Двайсет години по-късно замисленото по този начин декориране на тялото трябваше да демонстрира липса на страх от облъчване. Трябваше да се покаже публично, че нашите тела са победили слънцето. Да се обяви, че ракът е победен.

Докоснах халката на левия си показалец и пулсът, който проникна през метала ѝ ми вдъхна увереност. В това свято приборче, свързано с вена от пръста, кръвта циркулираше равномерно. Вътрешната повърхност на халката бе покрита с билиони микроскопични сензори, разположени в красиви структури, оформящи тънки каналчета с ширина от няколко стотин атома. Всяка голяма молекула в кръвоносната ми система, която се удряше в тези капанчета беше оразмерявана и обхващана плътно, и преди да бъде пусната се определяше формата и химичната ѝ идентичност.

Халката знаеше точно какво се намира в кръвта ми, какво трябва да ѝ принадлежи и какво не. При това неумолимо и внимателно изследване, нито един биохимичен подпис на вирус или бактерия не можеше да не бъде забелязан и след като се поставеше диагнозата, лечението бе почти моментално. Покрай сензорите бяха имплантирани програмируеми катализатори, чиито многостранни молекули се променяха под действието на компютърен контрол.

Халката бе в състояние да произвежда и широка гама от лекарства, използвайки суровите материали, които се намираха в кръвта. Тя избираше правилната последователност на катализаторите, хващайки в капани необходимите инградиенти, които се намираха в скрити кътчета и покриваше като гипсова отливка техните обединени контури.

С такава медицинска доставка проведена за секунди или минути, инфекциите се унищожават преди да са възникнали, а миниатюрните групички от ракови клетки се разрушават, преди да могат да се разраснат и разпространят. Свързана със сателит и внушително количество медицинска база данни, както и с допълнителна компютърна мощ, ако това се изискваше, халката ми даваше някакъв вид електронна имунна система — достатъчно бърза и интелигентна да победи всеки противник.

През тази сутрин не всеки на плажа притежаваше личен „здравепазач“, но седмичното събиране на семейната му единица или месечната проверка в локалния му охранителен център бяха достатъчни, за да намалят риска от драматично развитие на ракова болест. И за да не мисля, че меланомата влиза в списъка на моите притеснения, както обикновено бях се намазал с противослънчев крем — фатално или не, слънчевото изгаряне донасяше главоболия, дори и с халката охранител, която ме пазеше от десет хиляди други опасни възможности. Аз вече бях свикнал да мисля за нея като част от моето тяло. В деня, в който я поставих бях на около петнайсет години и ако без съмнение се преценеше софтуерния ми банков риск при сключване на заем и изплащането му през време на работата ми, излизаше, че ще си изплатя дълга на около шейсетгодишна възраст.

Нежно докоснах лицевата страна на металната лентичка и го повторих, докато усетих подбождащото предупреждение на тънките тръбички, които бяха впити дълбоко в плътта ми. Този модел бе така произведен, че да може да се маха от пръста, тъй като имаше стойността на акция. Но за да се направи това бе необходима пет минутна местна упойка с последваща хирургическа намеса.

В Уганда, една единствена машина за здравеопазване обслужваше четиринайсет милиона души или за щастие повечето от тези, които имаха достъп до нея. Да летя в самолета с гигантска слънчева татуировка върху себе си изглеждаше доста глупаво. Там, където се бях отправил, ракът все още не беше победен.

В тази страна отново се бяха появили малария, коремен тиф, жълта треска и шистосоматоза. Можех да накарам халката да ме имунизира против тях и още редица други болести, преди да се изнеса натам, но маларийният причинител непрекъснато се изменяше, така че постоянното наблюдение щеше да осигури далеч по-благонадеждна

защита. Не бих я използвал за който и да е друг по време на моя престой там, дори да лежи на болничното легло. Освен това средния селянин, обитаващ тамошните колиби, никога нямаше да я оцени, за да негодува. Бях започнал да ставам свръхчувствителен.

Събрах си нещата и ги поставих в багажника на колелото. Обърнах се и огледах пясъка. Прободе ме чувство на съжаление, което се събуди от бляна за невъзможния ми добър късмет и безоблачност, за които мечтаех и за момент не желяех нищо друго, освен да затворя очи.

Лиза ме изпрати на летището.

— Това са само три месеца, след това ще долетя отново — изрекох, като исках да успокоя себе си, а не нея.

— Не е толкова късно, за да промениш начина си на мислене — усмихна се тя спокойно.

Преди това нямаше упражняване на натиск — взетото решение бе изцяло мое. В нейните очи сигурно изглеждах измъчен, а може би донякъде страдащ — едно закъсняло вълнение на младежкия идеализъм или криза на средната възраст, но тя без съжаление го приемаше като загриженост към болен човек. Това ме правеше бесен.

— И да пропусна последната си възможност за проява в областта на раковата хирургия ли?

Беше леко преувеличено от моя страна, много от случаите щяха да получават и през следващите години разрешаването си чрез здравноохранителната мрежа. По-голямата част от моята работа или травматичните изменения, компютъризираните предпазни системи в сферата на движението ги превръщаха в рядкост за пътните произшествия и подозирах, че през следващото десетилетие никой няма да има възможността да си пъхне ръцете между ремъците на някаква предавка. В случай, че останех на сухо с непоколебимия дим на пушечните изстрели и ножовите рани, трябваше да се преквалифицирам в поправката на счупени носове и възстановяване на играчите на ръгби.

— Сигурно трябва да премина към акушерството като теб, така ли? — отбелязах, но тя поклати глава и отвърна:

— През следващите двайсет години ще бъдат дешифрирани всички молекулярни сигнали, които се разменят между майката и зародиша в нея. Няма да има помятания, нито цезарови сечения, нито

усложнения. И здравепазачът много лесно ще ми отнеме работата — добави тя с болка. — Приеми фактите в лице, нашата съдба е да излезем от употреба.

— Може би. Но ако ние сме... и това се случи по-скоро на някои места, отколкото на други...

— И когато дойдат такива времена, ти може би ще отидеш натам, където се нуждаят все още от теб ли?

Тя ми се присмиваше, но аз приех въпроса ѝ сериозно.

— Попитай ме кога ще се върна — казах. — Три месеца ще се боря без модните средства за лечение и спасяване на живот.

Полетът ми бе обявен, ние се целунахме за довиждане. Внезапно осъзнах, че нямам идея защо постъпих така. Заради здравето на чужденци ли, намиращи се далече от мен? Кой се беше вдетинил? Може би се бях опитал да излъжа себе си, вярвайки, че върша самопожертвователност — надявайки се, че всичко, което Лиза ми наговори е израз на извинение за да остана. Би трябвало да зная, че вместо това блъфирах.

— Много силно ще ми липсваш — казах ясно. Тя хвана ръката ми и се намръщи, най-сетне приела решението ми.

— Ти си идиот, знаеш го. Бъди внимателен.

— Ще бъда — целунах я отново и се измъкнах.

На летището Ентебе бях посрещнат от Магдалена Иганга, една от малкия екип онколози, които работеха заедно с представителите на „Лекари без граници“. Те помагаха на претоварените с работа угандийски лекари, които се бореха с нарастващия брой случаи на заболяване от „иейюка“. Иганга беше танзанийка и бе работила в доста части на Източна Африка. Докато с етаноловата ѝ кола се намирахме на трийсетина километра от Кампала, тя ми разказа за връзките си със Световната Здравна Организация в представителството ѝ в Найроби.

— Опитах се да ги убедя да учредят епидемиологична база данни за болестта „иейюка“. Добра идея, ми казах. Само че направете детайлизирано предложение на епидемиологичния експертен комитет по ракови заболявания. И аз го направих. След това те ми отговориха в духа на: „О, скъпа, харесваме вашето предложение, но о, скъпа, «иейюка» е заразна болест, така че трябва да го препратите в експертния комитет по заразни болести.“ За годишното му събиране ще трябва да липсвам цяла седмица — въздъхна Иганга стоически. —

Аз и няколко мои колеги довършваме материала с помощта на един стар 386 и взета назаем телефонна линия.

— Триста осемдесет и колко?

— Палеокомпютърен жаргон, няма значение — тръсна глава тя.

Беше почти обедно време, намирахме се на екватора и околната температура бе трийсет или повече градуса. Кампала се намираше високо над морското ниво. Откъм езерото Виктория духаше влажен бриз, над нас се движеха ниски облаци, които ту се събираха, предвещавайки дъжд, ту се разпръскваха. Бях предполагал, че ще пристигна тук през сухия сезон, през който в най-лошия случай се появяваха гръмотевични бури. От лявата ни страна, между парчета блатиста местност започнаха да се появяват малки струпвания на бараки. Колкото по-близо се доближавахме до града, толкова повече пред нас изникваха редици от тях, някои наподобяваха мърляви предградия, други на бежански лагери. Туморите, причинени от вируса на „иейюка“ се разпространяваха бързо, но растяха бавно и с течение на годините осакатяваха хората преди да ги убият, така че за тях бе невъзможно да изпълняват тежката ежедневна работа в провинцията и те обикновено се насочваха към околностите на столицата, с надеждата да намерят някаква по-лека. Южна Уганда едва се бе възстановила от вируса на СПИН, когато започна да се появява вируса на „иейюка“, някъде около 2013 година. Някои вирусолози вярваха, че той се е появил от по-малко вирулентни предшественици, а основата за прогреса им е било имунно подтиснатото население. И тъй като „иейюка“ не беше толкова остро заразен, като холерата и туберкулозата, масите живеещи в условия на лоша хигиена и хронично недохранване се установиха в барачните предградия и така предизвикаха епидемия.

След като преминахме между две възвишения, пред нас се показва центърът на Кампала, провесен грациозно над хълма на собствения си град. В сравнение с Найроби, откъдето бях отлетял градът изглеждаше доста разхвърлян. Улиците и ниските небостъргачи бяха наредени за показ извън някакво по-широко планиране и макар спретнато организирани, в окото се набиваше липсата на строга мрежа или концентрични кръгове. Около нас имаше голямо движение, преимуществено от колела и коли, но то беше сравнително спокойно, а виковете и крясъците на шофьорите ми се струваха доста забавни.

Иганга сви на изток, заобикаляйки централния хълм. Отдясно се редяха игрища за голф, покрити със сочна трева и административни сгради от колониалната ера, отляво високите огради на чужди посолства. Мяркаха се и бедни квартали с подръчно направени места за подслон, понякога пред тях се забелязваха малки зеленчукови градинки, които носеха следите на барачните предградия, навлезли по-навътре в града.

В моето състояние бе поразително да открива, че на това абстрактно място, което с месеци бях извиквал във въображението си, действително съществуват постройки и хора. Мимолетните ми впечатления, създадени от втора ръка се дължаха на изрезките от вестници, относно Уганда и бяха свързани с война и зони на бедствие. От Сидней беше невъзможно да си представя друго за тази страна освен ужасите, показани във видео репортажите — войници, бежанци и изгорени тела. В действителност действията на бунтовниците се извършваха в тясна зона в далечната ѝ северна част. Повечето от бежанците от Заир преди около година се бяха завърнали по домовете си, тъй като „иейюка“ се бе превърнала в сериозен проблем и хората нямаха желание да падат мъртви по улиците. Университетът Макерер се намираше в северната част на града и заедно с Иганга щяхме да отседнем в неговата къща на гости.

След като пристигнахме, един студент ми показа моята стая, която бе обикновена и безупречно чиста. Беше ми неудобно да седна на леглото и да намачкам чаршафите. След като се измих и разопаковах багажа си, отново се срещнах с Иганга, после заедно пресякохме полето, което ни делеше от болницата Мулаго, която бе разположена на една линия с университетското медицинско училище. Там имаше футболен отбор, който провеждаше тренировка — беше обикновена успокоителна гледка.

Иганга ме представи на портиерите и сестрите, които се появяваха отляво и отдясно и всеки от тях бе зает, но любезен, а аз се мъчех да преодоля бариерата на техните имена. Болничните отделения бяха претъпкани, много от пациентите бяха разпилени по коридорите — някои от тях лежаха на легла, но повечето се намираха върху матраци или чаршафи. Сградата беше разнебитена, някои от медицинските съоръжения бяха с трийсет годишна давност, но в околните условия нямаше нищо противно, спалното бельо беше чието,

а подът миришеше приятно и изглеждаше като част от хирургично отделение.

В отделението за болни от „иейюка“, Иганга ми показва шест души, които трябваше да оперирам на следващия ден. Болницата притежаваше контролен скенер, но той остана повреден през следващите шест месеца поради липса на пари за резервни части, така че единственото, на което можех да се надявам бяха рентген и евтини контрастни агенти от рода на бария. За някои тумори, единствения съветник за тяхното местонахождение и обхват бе простия стар метод на палпация.

Иганга направляваше ръцете ми и ме предпазваше от прилагане на много голям натиск. Тя имаше много по-голям опит от мен, а освен това някой разпален начинаещ би могъл да навреди на пациента си. Светът на тридименсионалните изображения се въртеше около работното ми място, а софтуера ме съветваше за избора на изрязването, в който все още не бях уверен. С присъщата си упоритост, аз си вършех работата, опипвайки туморите и внимателно си представях тяхната конфигурация, като същевременно си водех бележки за данните от рентгена и скенера.

Обяснявах на всеки пациент къде ще направя операцията, какво ще махна и какъв желан ефект ще се получи. Когато беше необходимо, Иганга ми превеждаше — или на суахили, или на диалект, който тя наричаше „развалена луганда“. Новините винаги бяха наполовина добри, но изглежда повечето от хората ги приемаха с доста оптимизъм. Хирургията бе малко необичайно средство за лекуване на „иейюка“ и обикновено предлагаше няколко годишно облекчение на болките, но това оставаше като единствена възможност. Облъчването и химиотерапията не даваха резултати, а основната машина за здравеопазване, намираща се в болницата не можеше да проведе обичайното молекулярно лечение дори и за няколко щастливци. За последните седем години, откакто бе възникнала епидемията, „иейюка“ все още не бе схваната в същността си от никого и никой не беше съставил необходимия софтуер, предназначен за нейното ликвидиране.

Когато завърших с работата си, навън вече бе тъмно. Иганга ме попита:

— Желаш ли да хвърлиш поглед на последната операция на Ан?

Ан Колинз беше ирландска доброволка, която бях заместил.
— Разбира се — съгласих се аз.

Докато се намирах в Сидней бях гледал на видео някои от нейните операции, проведени тук, но не всички от тях бяха достъпни за мен, за да мога да ги прегледам повторно. Самата Колинз бе прекарала с мен само няколко дни, недостатъчни за обстойно ръководство. В подобна ситуация съществуваше някаква ирония — чуждестранните хирурзи никога не придобиваха необходимия опит, но никой от тях нямаше нужното за това време. Угандийските студенти заплащаха за лошия си късмет с такси, тъй като Световната банка бе сложила край на краткия си флирт с новото правителство относно субсидираното им обучение и по всичко изглеждаше, че и през следващите десет години ще има недостиг на местни квалифицирани специалисти.

Ние се снабдихме с маски и престилки. Хирургическото отделение беше като всяко друго — чисто, но архаично. Иганга ме представи на анестезиолога Ерийя Окуера и стажанта хирург Балаки Масика, а до тях стоеше Колинз.

Пациентът бе мъж на средна възраст, покрит с оранжева, просмукана с бетадин хирургическа покривка, а в коремната му област зееше дълъг разрез. Застанах до Колинз и започнах да наблюдавам. В мускулната стена около тънките черва беше израснала сива маса с големина на юмрук, раздула перитония орган с полупрозрачна „кожа“, почти до пръсване. Това изглежда бе блокирало преминаването на храна и пациентът сигурно бе прекарал на системи няколко месеца.

Конфигурацията на тумора бе твърде неясна, почти като гигантски обезцветен кръвен съсирек. Най-трудното беше при отстраняването му да се избегне разпространението на ракови клетки, които да предизвикат появата на нов. Преди да направи единичен разрез в коремната стена, Колинз използва лазер, за да обгори кръвоносните съдове около израстъка, без да го докосва с пръсти. След като го освободи, тя го извади с помощта на стяга, снабдена с мека тъкан — така деликатно, сякаш придвижваше спукана торба пълна с някаква фатална отрова. Може би това увреждаше други части на тялото, но извършената работа прибавяше още три или четири години към живота на заболялия. Масика започна да съединява краищата на

разреза. Колинз ме дръпна настрана и ми показа рентгеновите снимки, окачени върху светлинен екран.

— Тук е първоначалното огнище — каза тя.

В десния бял дроб се забелязваше кухина с размер на половината от този на тумора, който току-що бе изваден. Обикновено раковите образувания се появяват на определено място, след това няколко мутирала клетки на първоначалния тумор се разнасят и техните семена поникват в останалите части на тялото. При случаи на „иейюка“ не се забелязваха „първоначални тумори“, вируса откъсваше инфектираните клетки и разбиваше нормалната молекулярна връзка, която ги придържаше на местата им, докато накрая заразеният орган изглеждаше като стопен. Това даваше и произхода на името на болестта — „иейюка“ означаваше стопяване. Веднъж навлезли в кръвния поток, много от клетките загиваха поради естествени причини, но някои от тях се настаняваха в малки капиляри — физически заловени, въпреки липсата на спойка между тях и там продължаваха да съществуват дълго необезпокоявани, докато се разраснат в тумори с големи размери.

След операцията, по случай пристигането ми бях поканен на банкет в един от ресторантите на града. Беше специализиран в областта на италианската кухня, която поне в Кампала бе много популярна. Бях придружен от Иганга, Колинз, Окуера и други стари техни колеги, които се бяха отпуснали и разговаряха шумно. Окуера, солиден мъж на около четирийсет години, с посивяла коса и доста приказлив, започна да разказва ужасяващи медицински истории от времето, когато бе служил в армията. Масика, стажантът хирург, говореше меко и резервирано. Аз се чувствах като зомбиран и доста изостанал, но топлото посрещане ме караше да се успокоя.

Все още се усещах като шарлатанин, който няма смелостта да се измъкне от това място, но за щастие никой нямаше намерение да ме разпитва за собствените ми мисли. Никой не го беше грижа. Изглежда съществуваше доста крехка разлика между причините за записването ми като доброволец и тя се намираше някъде между истинското състрадание и страха да не отпадна от употреба. И в двата случая бях донесъл чифт ръце с достатъчен общ хирургически опит, за да мога да бъда полезен. Ако излекуването на някого зависеше от светци, то медицината би била обречена на загиване от самото си начало.

Когато оперирах първия си пациент бях много нервен, но след като успешно успях да извадя от десния му бял дроб образование с размер на портокал, придобих повече увереност. По-късно, през същия ден, аз бях представен на част от постоянния хирургически персонал — това ми припомни, че след като Колинз напусне щеше да ми бъде трудно да работя в изолация. На втората нощ заспах изтощен, но изпълнен с увереност. Можех да върша това, за което бях дошъл, то беше в моите възможности. Не си бях поставил невъзможна задача.

На моята прощална вечеря с Колинз пих повече, отколкото трябва, но моят „здравепазач“ бързо омагьоса нежелателните ефекти. Следващият ден, прекаран без инструктаж не отговори на очакванията ми. Всичко вървеше достатъчно гладко, въпреки махмурлука на Окуера, който не разполагаше с високо технологична халка като моята, но от друга страна Масика бе необичайно внимателен.

През шест дена в седмицата светът ме затваряше в черупката си — университетът, болничното отделение, хирургията. Хранех се в къщата за гости, след вечеря поспивах по час-два, докато слънцето пикираше към хоризонта и когато се събуждах, имах чувството, че е полунощ. Почти всяка вечер се опитвах да се свързвам с Лиза, но понякога доста късното приключване в хирургията ми пречеше да я хвана преди да е напуснала работа или докато шофира.

През моята първа неделя тук, Окуера и жена му ме поканиха на обед, през втората също направиха Масика и неговата приятелка. И двете двойки бяха искрено гостоприемни, но и през двата дена, прекарани с тях, не ме напускаше чувството за натрапничество. На третата неделя се срещнах с Иганга в един ресторант, след това разгледахме града в импровизирана обиколка.

В Кампала имаше няколко красиви сгради, повечето от тях повредени от войната, но след това грижливо ремонтирани. Опитвах се да се отпусна и се вирах наоколо, но продължавах да мисля за ежедневната си работа — шест операции, шест пъти седмично, разтегнати във времето до края на моя престой тук. Когато споделих това с Иганга, тя се разсмя.

— Добре — каза. — Искаш нещо повече от работа на монтажна линия, така ли? Ще организирам пътуване до Мубенде, и то специално за теб. Там има пациенти които са толкова болни, че не са в състояние

да се движат. С множество тумори и всички са близо до последната спирка.

— О'кей — съгласих се с голямата си уста, като знаех, че ще видя най-лошите случаи, но нямах представа какви ще се окажат.

Вече се намирахме пред храма на сикхите, близо до мемориалната плоча описваща изгонването на азиатската общност през 1972 г. от диктатора Иди Амин. Кампала беше направила доста паметни плочи за извършените от него зверства и макар оттогава да бяха изминали повече от четиридесет години, страната бе трябвало да измине дълъг път към нормализиране на нещата. Сега, в ерата на относителна политическа стабилност, случилото се ми изглеждаше безкрайно несправедливо и не беше за вярване, че толкова човешки живота се сричат от появата на „иейюка“. В страната вече нямаше бягачи и търсеци убежище хора, не съществуваше и принудително експулсиране, но болните клетки се разнасяха по телата и предизвикваха много страдания.

— Как се насочи към медицината? — попитах Иганга.

— Беше семейно желание. Трябваше да избирам между нея и закона. Медицината изглеждаше по-малко деспотична, нищо в тялото не можеше да се обърне с молба към Върховния съд. А как се получи при теб?

— Исках да вляза в сегашната здравна революция. Единствената, която ще осъди болестите на заточение.

— А, това ли било?

— Избрах грешна работа, разбира се. Трябваше да стана молекулярен биолог.

— Или софтуерен инженер.

— Да. Ако преди петнайсет години си бях досетил за появата на „здравепазача“, щях да се окажа в сърцето на промените. Но сега не трябва да се обръщам назад. Да го забравим.

Иганга ми кимна със симпатия, напълно неразвълнувана от идеята, че молекулярната технология може да привлече внимание към такива напълно задълбочени малки неща като епидемиите причинени от „иейюка“, които биха могли да изчезнат внезапно.

— Мога да си го представя. Преди седем години се опитах да си изпробвам късмета в една от частните клиники в Дар Ес Салам. Там се намираха богати бизнесмени с рак на простата и разни други неща от

този род. Донякъде имах късмет. Преди този пазар да изчезне напълно, фанатиците на „иейюка“ вече се бяха заяли с мен и повишиха цената ми, след като ме вкараха в няколко дребни сделки и естествено ме излъгаха. Вече съм забравила колко пъти ми обещаваха, че ще заема главна страница, като съавтор в „Същността на онкологията“, ако им помогна с работата си в някоя основна клиника. Бях въввлечена в това, удряха ме и ме караха да скимтя, докато старите ми блянове се превърнаха в пушек.

— Но „иейюка“ изглежда твое призвание, истинско ли е?

— Пощади ме — завъртя очи тя. — Сегашните ми амбиции са да се оттегля в позиция на консултант в Найроби или Женева.

— Не съм сигурен, че мога да го повярвам.

— Би трябвало да бъдеш — сви рамене събеседничката ми. — Сигурно сега съм сто пъти по-полезна, но от това не ми става по-добре. Добре знаеш, че вътрешната топлина не е достатъчна за това, което правя за хиляда пациенти. Ако се бориш за всеки от тях така, сякаш той е член на твоето семейство, ще полудееш..., тъй като те се превръщат в серия от клинични проблеми, погълнати от човешката плът. Помисли си за усилието да се бориш и да се бориш, дори това да е най-заслужаващата работа в света.

— Тогава защо си в Кампала, вместо да бъдеш в Найроби или Женева?

— Не се безпокой — усмихна се Иганга. — Работя върху това. Нямам като теб обратен билет в джоба си, но когато шансът ми пристигне, ще го сграбча толкова бързо, колкото мога.

Преди да измине моята шеста седмица и моята двеста и четвърта операция, започнах да се притеснявам.

Пациентката беше младо момиче с множествоно разпространена зараза в черния си дроб. Съществена част от левия му дял трябваше да се отстрани и прогнозата изглеждаше добра — десният беше чист и това би попречило на кръвния поток да разнесе болни клетки по други части на тялото.

Опитвайки се да пристегна левия клон на порталната вена, стягата се приплъзна и притисна подута киста в основата на дроба, пълна със сивобелезникави клетки. Тя не се пръсна, но като че ли щеше да бъде по-добре, ако беше го направила. Не можех точно да определя накъде ще потече съдържанието ѝ, но имах обща представа

за вероятния му път — обратно в игрекообразното съединение на вената, където кръвния поток щеше да отнесе раковите клетки в десния, незаразен дял на дроба.

В продължение на десетина секунди се псувах, вбесен от собствената си безпомощност. Не разполагах с инструменти за непредвидени случаи, за да мога да ги използвам, нямах и лекарство, което да инжектирам, за да убия разпръснатите се клетки, както и ваксина под ръка, която да стимулира имунната система за да ги атакува.

— Кажете на родителите, че си намерил данни за разсейка, поради която пациентката ще се нуждае от постоянни следващи изследвания — каза Окуера.

Погледнах към Масика, но той мълчеше.

— Не мога да го направя — възразих.

— За да не причиниш безпокойства ли?

— Това беше случаен нещастен случай!

— Не го казвай на нея, не го казвай и на семейството ѝ — изгледа ме Окуера сурово, сякаш размишлявах за нещо между опасността и собственото оправдание. — Няма да помогне на никого, дори и да си се напъхал в лайнната история като тази. Нито на теб. Нито на болницата, нито на програмата за доброволци.

Майката на момичето говореше английски и аз ѝ казах, че има признаци за разпространяване на рака. Тя се разплака и после ми благодари за добре свършената работа.

Масика не каза нито дума за инцидента, но до края на деня ми беше трудно да го поглеждам. След това Окуера си тръгна и ни остави заедно в съблекалнята.

— В близките три-четири години вече ще има подходяща ваксина или дори софтуерен продукт за „здравепазача“ — казах аз. — Сегашната ситуация няма да остане завинаги.

— Вероятно — отвърна той смутено.

— Когато се върна в къщи, ще предизвикам създаване на фондове за научно изследване. Вечери с шампанско и прожектиране на филми с фотогенични пациенти, ето какво ще ги привлече — продължих да се правя на глупак, но не можех да си затворя устата. — Това не е деветнадесети век, не сме толкова безпомощни. Всичко може да бъде лекувано, ако сме в състояние да го разберем.

Масика ме изгледа колебливо, сякаш се опитваше да реши дали да ме спаси от изтърканата ми фраза за вечерите с шампанско. След това произнесе:

— Ние разбрахме същността на „иейюка“ и притежаваме софтуерен продукт, предназначен за здравеопазваща машина, чакащ да влезе в действие. Но ние не може да го вкараме в машината, която се намира тук. Така че, не се нуждаем от фондове за изследвания. Това, от което се нуждаем е друга машина.

Замлъкнах за известно време, опитвайки се да хвана смисъла на такава необичайна претенция, после попитах:

— Нима машината на болницата не е повредена?

Масика поклати глава и отвърна:

— Софтуера не е лицензиран. Ако го използваме за нея, нашето споразумение със здравеопазването ще стане недействително. Изцяло ще загубим правото да я използваме.

Не можех да повярвам, че необходимите изследвания са били извършени без нито една публикация по въпроса, но и не вярвах Масика да ме лъже.

— Колко време ще трае одобряването на софтуера от здравеопазването? Кога е предоставен?

Масика започваше да изглежда като човек, който желае да си затвори устата, но вече бе късно.

— Не сме им го предоставили — каза предпазливо. — Не може да стане, в това е целият проблем. Ние се нуждаем от контрабандно произведена машина негодна за употреба, неспособна за сателитна връзка, за да можем да вкараме разработения за „иейюка“ софтуер в нея без тяхно знание.

— Защо? Защо не искате да бъдете разкрити?

— Не зная дали мога да ти го кажа — колебаеше се той.

— За нещо незаконно ли става дума? Или крадено?

Но ако беше така, защо по дяволите законните му собственици да не го лицензират и хората да могат да го употребяват?

— Откраднатото обратно — отвърна Масика хладно. — Думата „крадено“ единствено се заменя с „откраднатото обратно“ — извърна той поглед, мъчейки се да си възвърне самообладанието. — Сигурен ли си, че искаш да знаеш цялата история?

— Да.

— Тогава трябва да проведе телефонен разговор.

Масика ме заведе до нещо, което изглеждаше като пансион или студентско общежитие и се намираше в предградие, разположено близо до двора на университета. Той вървеше бързо и не ми даваше време да му задавам въпроси, дори не можех да се ориентирам добре в тъмнината. Имах чувството, че вървя с превързани очи и когато пристигнахме на нужното място не знаех къде се намираме, въпреки че бяхме вървели около километър.

Вратата ни отвори жена на около осемнайсет или двадесет години. Масика не ни представи, но предположих, че тя е лицето на което беше телефонираше от болницата, тъй като ни очакваше. Жената ни въведе в стая с мозаечен под, от горния етаж някой свиреше на някакъв инструмент, около нас не се забелязваше никой друг.

В стаята се намираше пулт с много стара клавиатура, разположен пред компютърен монитор, на пода до тях стоеше странно електронно устройство на рафтове, с размери на шкафче с чекмеджета, всичко това запълнено от свързани електрически вериги, а вътрешностите му се охлаждаха от вентилатор широк около метър.

— Какво е това?

— Скромно го наричаме суперкомпютър тип „Макерер“ — подсмихна се жената. — Петстотин и двадесет процесора, които работят в паралел. Струва петдесет хиляди шилинга.

— Но как...? — не довърших въпроса си, тъй като това правеше около петдесет долара.

— Рециклиране. Преди двадесет или трийсет години компютърните компании започнаха да претупват работата си: производителите на софтуерни продукти ги правеха преднамерено неефикасни, за да заставят хората да купуват нови компютри с по-бързо действие и след това бяха сигурни, че по-бързо действащите компютри ще се нуждаят от нови видове софтуерни продукти. На всеки три или четири години, хората изхвърляха перфектно годни машини, но все пак милиони от тях бяха запазени. Те от своя страна в продължение на години представляваха широк световен пазар на излезли от употреба процесори, докато стойността им в наши дни стигна до цената на едно копче. Но за да се извлече реална изгода от това е необходимо малко изобретателност.

— И вие сте съставили софтуера на „иейюка“ на това нещо? — взрях се аз в удивителния уред.

— Безусловно — усмихна се тя гордо. — По начало създадения продукт характеризира повредената повърхностна връзка на молекулите, която е открита и тъй като винаги някои от тях плуват в кръвния поток, техните точни очертания зависят от степента на процеждане на „иейюка“ и по-специално на клетките, които са били инфектирани. След това лекарствата като шивачи зашиват увредената молекулна връзка и убиват инфектираните клетки, чрез разкъсване на техните клетъчни мембрани.

Докато говореше, пръстите ѝ се движеха по компютърната клавиатура, извиквайки изображения, които илюстрираха всеки стадий на процеса. После тя допълни:

— Ако вкараме тези данни в истинска здравеопазваща машина, ще можем да излекуваме по трима души на ден.

— Да ги лекуваш!? А не да ги режеш отворени за да забавиш неизбежното!? Но как сте намерили всички необработени данни, за да постигнете всичко това? — попитах. — Например за РНА — последствията или за дифракционните изследвания с рентгенови лъчи...?

Усмивката на жената изчезна.

— Един вътрешен човек в здравеопазващата компания намери архивни материали и ни ги изпрати по компютърната мрежа — призна тя.

— Не разбирам. Кога здравеопазващата компания е правила изследвания за „иейюка“? Защо нищо не са публикували? Защо не са изготвили собствен софтуерен продукт?

Тя изгледа Масика, който отвърна вместо нея:

— През 2013 година главния клон на компанията взе пет хиляди кръвни проби на хора от Южна Уганда. Предполагам, че е било, за да се установи ефективността от ваксинирането им с ваксина против СПИН. Но това, което в действителност са желали, е било да съберат голям набор от образци на метастазирани клетки, за да бъдат перфектни в най-големите продажби в историята на централния „Здравепазач“ — предпазване от рак. „Иейюка“ им е предложила най-простия и най-евтин начин да съберат данните, от които са се нуждаели.

След коментара на Масика в болницата, очаквах да чуя нещо такова, но казаното ме разтърси. Да събираш данни по незаконен начин бе достатъчно лошо, но да ги погребваш, след като те се явяват наполовина важно средство по пътя към лечението, само за да запазиш възможните причини, поради които те са взети, всичко това изглеждаше отвратително.

— Да осъдят копелетата! — възмутих се. — Да заведат показен съдебен процес срещу всеки, който е взел проби, да го подведат да заплати обезщетение за нанесени вреди и загуби! Вие можете да предявите иск за стотици милиони долари. След това да си купите желаната машина.

— Нямаме доказателства — усмихна се жената горчиво. — Файловете, които ни изпратиха бяха запазили анонимност, няма начин да се установи автентичността на техния произход. И можеш ли да си представиш колко ще похарчи компанията за защитата си? През следващите двайсет години ние не можем да си позволим да прахосаме пари за легална битка, само за да докажем истината. Единственият начин да бъдем полезни с този софтуер, е да намерим контрабандна машина и тихичко да си свършим работата.

Аз се втрених в екрана, където се бе разиграла симулацията на лечението и си помислих, че то в действителност би могло да се провежда три пъти дневно в болницата Мулаго. Тя беше права. Колкото и да беше тежко за храносмилането, да се бориш с компанията директно беше безсмислено.

Връщайки се обратно с Масика през университетския двор, аз продължавах да си мисля за момичето с поразения черен дроб и за несръчността, която бях проявил и която почти сигурно щеше да я убие.

— В Шанхай вероятно мога да намеря контрабандна машина — заявих по пътя. — Ако зная къде да попитам и къде да огледам. Сигурно ще бъде много по-евтина от оторозирания модел, без обичайния софтуер и поддръжка.

Ръката ми почти несъзнателно се помръдна, за да провери пулса на метала върху показалеца ми. След това повдигнах халката към звездната светлина.

— Бих ти я дал, ако беше моя. Но ще стане такава едва след трийсет години.

Масика не ми отговори, достатъчно любезен да предположи, че ако напълно притежавах халката, едва ли щях да събуждам надежди за такава възможност.

Стигнахме до сградата на университета, и сега вече можех да намеря обратния път до къщата за гости. Но мисълта за преживяното не ме напуснаше, не бях в състояние да се изправя пред нови шест седмични безполезни хирургически операции, след като бях узнал какво ще дойде след нощните разкрития.

— Гледай, как да ти кажа, нямам връзки с какъвто и да е черен пазар, нямам никаква идея, която да доведе до придобиване на машината — казах аз. — Но ако ти разбереш как мога да го направя и то е по моите сили... ще го извърша.

Масика се усмихна и благодари с кимване, но бих казал, че не ми повярва. Чудех се колко други хора са давали подобни обещания, след това са се изгубили по света без да са болни, докато „иейюка“ е продължавала да препълва болничните отделения.

Той срещна погледа ми в тъмнината, опитвайки се да прецени дали под лесната ми декларация на искреност се крие нещо по-дълбоко. Усетих внезапен проблясък на срам. Напълно бях забравил, че представлявах един шарлатанин, който никога истински не е възнамерявал да дойде тук и за когото преди два месеца само няколко думи от страна на Лиза биха го накарали да захвърли билета си с признателност.

Мубенде беше областен център и се намираще на половин ден път от Кампала. Иганга се бе забавила с краткото си посещение на тамошната клиника за болни от „иейюка“ до моята четирийсета нощ, а след като пристигна тук, можех да разбера защо и го направих. Това беше всичко, от което се бях страхувал, глад поради липса на разполагаеми средства, недоимък на персонал и пренаселеност на болничните помещения. От роднините на пациентите се изискваше да перат спалното бельо и половината от тях изглежда донасяха болкоуспокояващи и други лекарства, които купуваха от местния пазар — някои от тях автентични, други задигнати отнякъде, но съдържащи глюкоза или магнезиев сулфат.

Много от пациентите бяха с четири или пет отделни тумора. Аз оперирах по двама от тях дневно, а операциите траеха от шест до осем часа. В продължение на десет дни, седем души умряха пред очите ми,

а още една дузина бе постигната от същата участ, докато чакаха за операция в болничните стаи.

Другите очакваха да им се случи нещо по-добро.

Заедно с Масика и Окуера спяхме в една пренаселена стая, разположена в задната част на клиниката, но дори в редките случаи, когато оставах насаме с Масика, той не изглеждаше склонен да дискутира с мен детайлите около придобиването на контрабандна машина за здравеопазване. Веднъж ми заяви:

— Да ти кажа колкото по-малко знаеш, толкова по-добре за теб. Като му дойде времето, ще узнаеш.

Мъките на пациентите бяха завладяващи, но бях единствен лекар, подпомаган от две сестри, а за тях нямаше почивка. През сутринта когато опаковахме багажа си, за да се завърнем в Кампала се чувствах като дезертър от глупава и безсмислена война: виновен пред колегите, които бях оставил зад себе си, но почти еуфорично успокоен, че съм се отървал от нея. Знаех, че не бих могъл да остана тук, дори и в Кампала — месец след месец, година след година. Колкото и да желяех да бъда силен, сега бях разбрал, че не съм такъв.

Чу се кратък и силен заекващ звук, след това камионът изскърца и спря. Четирима от нас се намираха в задната му част, пазейки оборудването от дупките по пътя, но брезента, под който стояхме блокираше близкия поглед. Погледнах останалите, отвън някой крещеше на шофьора ни Акена Ибингира на „луганда“.

— Бандити — каза Окуера.

Усетих как сърцето ми ускорява биенето си. „Будалкат ли се с теб“ — помислих.

Отново се чу пукот на автомат. Дочух как Ибингира скочи от кабината, все още мърморейки гневно.

Аз и другите двама погледнахме Окуера в търсене на съвет.

— Само примирението помага, дайте им каквото поискат — рече той.

Опитах се да прочета нещо по лицето му, струваше ми се, че е посивяло, но не и отчаяно — очакваше неприятности, но не и клане. Иганга седеше на пейката до мен и без да мисля хванах ръката ѝ. И двамата треперехме. Тя за момент стисна пръстите ми, после ги отпусна.

Откъм задната част на камиона се появиха двама високи мъже и хилейки се, с жестове на автоматичното оръжие, което държаха, ни посочиха да слезем. Първи го направи Окуера, след това Масика, седнал до него. Иганга беше по-близо до изхода от мен, но се опитах да мина преди нея. Мина ми глупавата мисъл, че това ще предотврати бъдещето ѝ отвеждане и изнасилване. Когато единият от бандитите ми препречи пътя и я изведе първа, помислих, че страхът ми се потвърждава.

Масика ме сграбчи за ръката и когато се опитах да се освободя от хватката му, ме бутна обратно в камиона. Аз се обърнах към него гневно, но преди да кажа дума той ми изсъска:

— Всичко ще бъде наред. Само ми кажи: искаш ли да ти вземат халката?

— Какво?

Той хвърли нервен поглед към изхода, но бандитите бяха отвели Окуера и Иганга извън нашето полезрение.

— Аз им платих да направят това. Беше единственият начин. Кажи ми само една дума и ще им дам знак, да не закачат халката.

Втречих се в него, студени тръпки пропълзяха на вълни по кожата ми и точно тогава осъзнах какво беше казал.

— Тя може да се свали само под действието на анестезия.

Той поклати глава нетърпеливо и каза:

— Халката непрекъснато изпраща данни на „здравепазача“: кортизол, адреналин, ендорфини, простагландини. Там се записва и стресовото ти ниво, страховите усещания, болката..., но ако ние я махнем не под действието на анестезия, ще се разбере, че си я махнал против собствената ти воля. По този начин, това ще изглежда като кражба без определена цел. И твоята осигурителна компания ще ти даде нова.

Логиката му изглеждаше безпогрешна и нямах какво да отговоря. Можех да имам внезапни протести против измамата с осигуровката ми, но това за сега витаеше в бъдещето и беше напълно отделно нещо. Сегашният ми избор бе дали да му позволя да я вземе по метод, който би премахнал всякакви подозрения.

Един от бандитите се върна, поглеждайки неспокойно. Масика ми попита недвусмислено:

— Да им дам ли нареждане, да не го правят? Искам отговор.

Аз се обърнах към него и бях на границата да произнеса високопарна тирада, за да остана преднамерено неразбран и да ги измамя с благородното си предложение за помощ, с което щях да поставя живота ни в опасност.

Щяха да бъдат оскърбителни глупости и той не биваше да ме разбира погрешно. Всичко, което трябваше да направя, бе да обявя решението си.

— Не отменяй уговорката — заявих аз. Бандитите ни строиха до камиона и изпразниха джобовете ни в един сак. След това ни прибраха часовниците и бижутата. Окуера не можеше да извади сватбената си халка, но остана неподвижен, гледайки навъсено, докато един от тях я измъкна със сила. Чудех се, дали щях да имам нужда от поставяне на протеза, ако все още щях да бъда способен да върша хирургическата си работа, но тъй като бандитът вече се доближаваше до мен, изпитах пристъп на необичайна смелост.

Протегнах ръката си и погледнах към небето. Знаех, че всичко би могло да бъде излекувано, след като веднъж е било разбрано.

ТЕРИ БИСОН СЛУЖЕБЕН РОМАНС

Тери Бисон отново е невероятен. Както винаги той пише по собствения си начин, който е неповторим. През миналата година негова тема бе виртуалната реалност, а сега — преобразуваната скучна реалност на служебните компютри. Разбира се най-голямото му постижение през последните няколко години не бе късият фантастичен разказ, а завършването на вторият роман на Уолтър Милър-младши — „Свети Аейбовиц и дивата кобила“, представящ ни бъдещето и явяващ се като естествено продължение на класическата творба „Кантата за Аейбовиц“. Помощта на Бисон е била наложителна, тъй като Милър е бил на смъртно легло. И наистина той се е справил превъзходно. В романа всеки може да забележи сатиричната ирония в стила на Милър, преподнесена с чудесно чувство за хумор, така неразривно свързана със сериозната част от работата, което обаче съвсем не е в стила му. Милър винаги бе заявявал, разбира се с чувство за хумор, че ще успее да завърши творбата (той работи върху нея повече от десет години) или че най-малкото е длъжен да го стори. Настоящият разказ за първи път се появи в списание „Плейбой“ и особено много се хареса на компютърните манаџи. Но дори и никога да не сте ползвали компютър или дори само да сте чували за „Майкрософт“, то би трябвало чудесно да разберете предложения хумор.

* * *

Когато Кен678 видя за първи път Мери97, той се намираше в Автентичния Общински Жилищен Комплекс и чакаше на опашка за заключителния етап на случайните запознанства. Тя беше заела две пространства пред него: синя пола, оранжева връзка, леко издута бяла

блузка, изобщо всичко си беше като на всяка друга женска икона. Той все още не знаеше, че се казва Мери, дори не успя да разгледа лицето ѝ. Но с двете си ръце, по някакъв старомоден маниер държеше „папка“ и когато опашката зави напред, забеляза ноктите на пръстите ѝ.

Бяха червени.

Когато опашката отново се появи и направи завой, тя си беше отишла. Кен беше заинтригуван, но бързо забрави за нея. Беше най-натовареното време на годината и тичаше като луд от „повикване“ до „задача“. По-късно през тази седмица той я видя отново, докато беше направил пауза с един отворен „прозорец“ в „коридор“ между „копия“ и „препратки“. Докато минаваше край нея, той обърна своята „папка“ встрани — беше научил този трик. Отново видя тези червени нокти, това беше много любопитно.

Нокти на пръсти не съществуваха в „алтернативно меню“.

В „цветното меню“ нямаше „червено“.

Кен използва уикенда, за да направи визита на майка си в нейната къща. Беше по случай рождения ѝ ден, годишнина или нещо от този род. Той ненавиждаше уикендите. Беше израсъл използвайки „лицето на Кен“ и без него се чувстваше неудобно. Мразеше и старото си име, с което майка му настояваше да го повика. Мразеше безжалостните и плашещи неща, които се намираха отвън. За да избегне паниката, Кен затвори очи и започна да си бръмчи със затворена уста — навън от тук, той можеше да прави и двете неща заедно — опитваше се да симулира мирния бръм на службата.

Но това не замести истинските неща и Кен не можа да се успокои, докато седмицата отново не започна и той не се върна вътре. Обичаше мекото електронно бръмчене на търсещите машини, оживения поток на иконите, матовия блясък на коридорите и блестящите прозорци, с техните успокояващи гледки на вътрешната среда. Той обичаше своя живот и работата си.

През тази седмица срещна Мери, по-скоро тя го срещна.

Кен678 току-що бе възстановил „папка с документи“, за да я предаде на „претърсване“ и после за „печат“. През неясните очертания на иконите отпред, можеше да забележи, че на „търговски оптътуващи автобуси“ го очаква дълга опашка, така че той се спря в един „коридор“, мястото за чакане го окуражаваше в зоните с висок трафик.

Кен отвори „прозорец“, за да остави „папката“ на долния му перваз. В него разбира се нямаше въздух, но в замяна на това имаше чудесен изглед. Гледката бе като всяка в „прозорец“ на „Майкросърф офис“ 6.9: калдъръм и спокойни кафенета с цъфнали кестени пред тях. Април в Париж.

Кен дочу глас да казва:

— Не е ли красиво?

— Какво? — попита той смутено. Беше невъзможно две икони да се появят в един и същи „прозорец“, но тя вече стоеше пред него. С червените си нокти и всичко останало.

— Април в Париж — рече.

— Зная. Но как...?

— Научила съм малък номер — показва тя нейната „папка“, която стоеше върху неговата, и то доста възбуждащо.

— И ти го направи? — завърши той, защото това беше извън неговата компетентност. Тя имаше лицето на Мери, а то както често се случва, беше неговото любимо лице. А също и червени нокти.

— Всеки, който правилно изравни „прозореца“, ще ни прочете като една икона.

— Вероятно ще прочете само правилният параграф — отбеляза Кен. — Поясни чисто.

— Името е Мери — отвърна тя. — Мери97.

— Аз съм Кен678.

— През миналата седмица ти се забави, когато минаваше край мен. Също чист номер. Представям си, че си го направил само поради цената на запознанството. Повечето от работохолиците, тук, в градската палата са доста необщителни.

Кен ѝ показва собствения си номер с „папката“, но тя изглежда вече го знаеше.

— Колко пъти си била в „търговския център“? — попита той.

— Достатъчно дълго.

— Защо тогава не съм те виждал по-рано?

— Възможно е да си ме видял, но да не си ме забелязал — отвърна тя и повдигна ръката с червените нокти. — Не винаги съм имала точно такива — поясни тя.

— Откъде ги намери?

— Това е тайна.

— Те са привлекателно чисти.

— Чисти или привлекателни?

— И двете.

— Флиртуваш ли с мен? — попита тя и се усмихна с усмивката на Мери.

Кен се опита да измисли отговор, но беше твърде бавен. „Папката“ ѝ проблесна, мястото за чакане се прекъсна и тя вече си бе отишла.

По-късно, след няколко периода през същата седмица, той отново я забеляза и спря в един отворен „прозорец“, между „копия“ и „проверка за точност“. Той плъзна „папката“ си върху нейната, изравни правилно и отново стоеше пред нея, гледайки в „Пролет в Париж“.

— Научил си се да ставаш по-бърз — каза тя.

— Имах добър учител — отвърна той и произнесе това, върху което бе премислял много пъти: — И какво ако съм?

— Какво си?

— Флиртувал.

— Това би било о'кей — отвърна тя и се усмихна с усмивката на Мери.

За първи път Кен678 желаше лицето на Кен да има усмивка. „Папката“ му премигваше, но все още не искаше да напуска. — Колко пъти си била в „търговския център“ — отново я попита.

— Винаги — каза тя. Разбира се преувеличаваше, но в известен смисъл това беше вярно. Беше казала на Кен, че е била в градската палата преди да инсталират „Майкросърф офис 6.9“ — Преди него записите се съхраняваха в мазето — продължи Мери. — Бяха в метални чекмеджета и можеха да се вземат с ръка. Аз помогнах всичките да ги вкарат в диск. „Входни данни“, така се наричаха.

— „Влизане“ ли?

— Това беше преди невралния интерфейс. Ние стояхме ИЗВЪН и стигахме до тях чрез клавиатура, после гледахме през нещо като „прозорец“, наричаха го „монитор“. В „офиса“ нямаше никой. Нямаше и „Април в Париж“. Той беше добавен, за да предпазва от клаустрофобия.

Кен678 го пресметна наум. На каква възраст беше Мери? На петдесет и пет или на шейсет години?

Нямаше значение. Всички икони са млади и всички жени са красиви.

Кен никога не беше имал приятел в „офиса“, да не говорим за приятелка. Разбра, че бърза с неговите „повикване“ и „задача“, само за да обикаля по „коридорите“ и да търси Мери97. Обикновено я намираше в някой отворен „прозорец“ вторачена в паважа, малкото кафене и цъфтящите кестени. Мери бе влюбена в „Април в Париж“.

— Колко романтично е там — отбеляза тя. — Можеш ли да си представиш да хвърчиш по булеварда?

— Предполагам — отвърна Кен, но всъщност не можеше. Той не обичаше такива въображаеми неща. Предпочиташе реалния живот в „Майкросърф офис 6.9“. Харесваше му да стои в „прозореца“ срещу нея, да чува нежния глас на Мери и да отвръща с дълбокия глас на Кен.

— Как дойде тук? — попита го тя.

Кен ѝ разправи, че е бил нает временно, а документите му от средата на века са били пренесени по дълга вита стълба и от „архивни“ са станали „активни“.

— Разбира се, тогава не се казвах Кен — рече той. — Всички временно наети икони по това време бяха сиви, нямаше мъжки и женски. Ние бяхме неврално интерфейсни чрез специални каски, вместо с ушни халки. Никой от квалифицираните работници в „офиса“ не говореше с нас, дори не ни забелязваше. Работехме по четиринайсет, петнайсет периода дневно.

— И това ти хареса — каза Мери.

— Заобичах го — призна Кен. — Намерих, каквото търсех. Обичах да съм вътре.

И той ѝ разправи колко чудесно и странно се е почувства, когато за първи път е станал икона. Да виждаш себе си, как се разхожда наоколо и като че ли тялото ти едновременно се намира вътре и вън.

— Сега ми изглежда напълно нормално, разбира се — добави той.

— Така е — каза Мери и се усмихна с очарователната усмивка на Мери.

Минаха няколко седмици, преди Кен да набере смелост да направи това, което бе замислил като „неговият ход“.

Те бяха в прозореца, където за пръв път бе разговарял с нея, в „коридор“ между „копия“ и „проверка за точност“. Ръката ѝ бе

поставена върху долния перваз на „прозореца“, червените ѝ нокти проблясваха и той постави своята ръка върху нейната. Дори в действителност да не можеше да я усети, чувстваше се добре.

Страхуваше се тя да не махне своята, но в замяна тя се усмихна с усмивката на Мери и каза:

— Не мислех, че си възнамерявал да го направиш.

— Желаех го от първия път, в който те видях.

Тя премести пръстите си върху неговите, беше почти вълнуващо.

— Искаш ли да видиш какво прави ноктите ми червени?

— Имаш предвид твоята тайна ли?

— Ти знаеш „прегледа“ между „дела“ и „налози“, така ли е? Срещни ме там след три периода.

„Преглед“ беше кръгова връзка без „прозорци“. Кен срещна Мери в „подбери всичко“ и я последва по направление към „вмъкни“, където „вратите“ бяха по-малки и близо една до друга.

— Някога чувал ли си за „великденско яйце“? — попита го тя.

— Разбира се — отвърна Кен. — Програмната изненада е скрита в софтуера. Една неупълномощена практика, която липсва в наръчника. Понякога весела, понякога крайно неприлична. „Великденските яйца“ обикновено...

— Ти точно повтаряш какво си научил в „ориентацията“ — каза тя.

— ... намерят и изчистят от търговския софтуер чрез обкръжението на „измамник“ и „оптимисти“ — привърши Кен, защото вече беше изчерпал междинния си запас от информация.

— Чудесно — отвърна Мери. — Точно тук се намираме.

Мери97 го заведе в малка стая без „прозорци“. Там нямаше нищо друго, освен малка масичка с формата на сърце.

— Тази стая беше изтрита, но никога отписана — рече тя. — „Оптимиста“ ще ѝ липсва. Ето защо „великденските яйца“ още са тук. Открих това случайно.

На масичката имаше три карти за игра. Две от тях бяха с лице надолу, третата беше обърната. Бе десятка каро.

— Готов ли си? — попита Мери и без да дочака отговор обърна десятката с лице надолу. Ноктите на пръстите ѝ вече не бяха червени.

— Сега ти опитай — каза тя. Кен се отдръпна.

— Не бъди нервен. Картата нищо не прави, само променя „алтернативното меню“. Давай!

Кен неохотно отново обърна картата. Ноктите на пръстите на Мери отново станаха червени. Със собствените му не се случи нищо.

— Тази карта работи само за млади жени — отбеляза Мери.

— Чиста работа — отвърна Кен, беше се поуспокоил.

— Тук има колкото щеш — каза тя. — Готов ли си?

— Надявам се.

Мери обърна втората карта, бе дама купа. Докато я обръщаше, Кен чу „туп-туп“ и в „стаята без прозорци“ се отвори „прозорец“. Беше „Април в Париж“.

Кен видя, че в центъра на булеварда в права посока слизаше сив кон. По него нямаше конски амуниции, опашката му и гривата бяха подрязани, а огромният му червен penis почти се влачеше по паважа.

— Видя ли го? — попита Мери97.

Тя стоеше срещу Кен в „прозореца“. Издутата ѝ бяла блузка и оранжевата връзка бяха изчезнали. Беше останала по червен дантелен сутиен. Чашките му бяха изпълнени, а тесните ластични каишки стегнати. Върхчетата на закръглените ѝ гърди бяха закръглени и блестяха като лунички.

Кен678 не можеше да се помръдне и бе онемял. Това бе едновременно ужасно и чудесно. Ръцете на Мери бяха зад гърба ѝ и тя разкопчаваше сутиена си. Но той тъкмо щеше да падне от гърдите ѝ, когато се чу изсвирване на свирка.

Конят бе спрял по средата на булеварда. Беше заобиколен от жандарми, които размахваха палките си.

„Прозорецът“ се затвори. Мери97 стоеше до масичката, облечена отново с издутата си бяла блузка и оранжева вратовръзка. Само десетка каро бе останала обърната с лице нагоре.

— Защо толкова бързо обърна другата карта? — попита Кен, тъй като бе искал да зърне зърната на гърдите ѝ.

— Дама купа сама го направи — отвърна Мери. — Едно „великденско яйце“ представлява затворен алгоритъм. Преследва себе си, след като веднъж е стартирал. Хареса ли ти? Само не казвай, че се чудиш какво да отвърнеш.

Тя се усмихна с усмивката на Мери, а Кен се замисли какво наистина би казал. Но „папките“ им премигнаха, мястото за изчакване

се прекъсна и Мери вече си бе отишла.

Няколко периода по-късно, Кен я намери на обичайното им място за срещи — в един отворен „прозорец“ между „копия“ и „проверка за точност“, по-точно в „коридора“ между тях.

— Дали ми хареса? — каза той. — Влюбих се в това.

— Флиртуваш ли с мен? — попита Мери97.

— И какво ако флиртувам? — отвърна Кен и интимните му думи бяха почти толкова добри, колкото нейната усмивка.

— Тогава ела с мен.

През тази седмица Кен678 два пъти повече следваше Мери97 в „прегледа“. По което и време да отиваха винаги беше същото, но си оставаше идеално. Колкото по-скоро Мери обръщаше дама купа, толкова по-бързо Кен чуваше „туп-туп“. Отново имаше отворен „прозорец“ в „стаята без прозорци“, отново конят слизаше по булеварда и огромният му пенис почти се влачеше по паважа. Съвършените зрели и кръгли гърди на Мери се издуваха под дантеления червен сутиен, тя казваше „Видя ли коня“ и посягаше зад гърба си, за да се освободи от презрамките му...

Да махне презрамките си! И тъкмо чашките на сутиена да паднат и Кен678 да види зърната ѝ, жандармерийската свирка изпищяваше, а Мери97 отново бе облечена с бялата си блузка и оранжева вратовръзка. Прозорецът се затваряше, дамата купа се бе обърнала надолу.

— Единствения проблем с „великденските яйца“ е, че те винаги са същите — казваше Мери. Който и да ги е измислил, очевидно е представлявал случай на забавено развитие.

— Макар да е едно и също, аз го харесвам — отвръщаше Кен.

На тръгване от градската палата за уикенда, Кен678 внимателно разгледа тълпата от обикновени служители, която слизаше по стъпалата. Коя от тези жени бе Мери97? Изглежда нямаше начин да се разбере. Всички бяха възрастни и от различни националности, но с опулените си празни погледи и златните неврални интерфейси в ушите си изглеждаха еднакви, особено с отличителните знаци на мрежата, изработени във вид на дупки по ръкавиците им.

Уикендът изглеждаше, че ще трае вечно. Но след като седмицата най-сетне свърши, Кен се зае да се надпреварва със своите

„повиквания“ и „задачи“, след това пропътува „коридорите“, докато намери Мери в „нейната“ точка — отвореният „прозорец“ между „копия“ и „проверка за точност“.

— Не е ли романтично? — каза тя, гледайки в „Април в Париж“.

— Предполагам — рече Кен неспокойно, тъй като си мислеше за ръцете ѝ отзад, които откопчаваха сутиена.

— Какво би могло да бъде по-романтично? — попита Мери и той си помисли, че тя се шегува.

— Червеният сутиен — заяви Кен.

— Тогава ела с мен — покани го тя.

Те вече се срещаха в „прегледа“ три пъти седмично. Три пъти Кен⁶⁷⁸ чуваше коня, три пъти очакваше червения дантелен сутиен да се смъкне. Тази седмица бе близо до най-голямото щастие, което бе имал.

— Чудил ли си се някога какво има под третата карта? — попита го Мери⁹⁷.

Те отново стояха в „прозореца“ между „копия“ и „проверка за точност“. Новата седмица едва беше започнала. В „Април в Париж“ кестените цъфтяха над паважа. Кафенетата бяха празни. В далечината няколко вдървени фигури слизаха от файтони и се качваха в тях.

— Да, чудил съм се — каза Кен⁶⁷⁸, макар да не беше вярно. Не му харесваше да се чуди.

— Аз също — заяви Мери.

Когато се срещнаха след няколко периода по-късно в „стаята без прозорци“, извън „прегледа“, Мери постави ръката си с червени нокти върху третата карта и каза:

— Съществува един единствен начин да разберем.

Кен не отговори, в замаяна на това усети внезапна хладина.

— Трябва да го направим двамата — настоя тя — Ти ще обърнеш дамата, а аз третата карта. Готов ли си?

— Предполагам — каза той и отново излъга. Третата карта беше асо спатия. Щом я обърна, Кен разбра, че нещо не е както трябва.

Имаше усещането за нещо различно.

Беше паважът под краката му.

Беше „Април в Париж“ и Кен⁶⁷⁸ слизаше по булеварда. Мери⁹⁷ стоеше пред него. Беше облечена с безръкавна селска блуза и дълга широка пола.

Кен беше ужасен. Бяха ли в „прозорца“? Бяха ли в „стаята без прозорци“?

— Къде сме? — попита той.

— Ние сме ВЪТРЕ в „Април в Париж“, а не на границата на „прозорца“. ОТВЪТРЕ в неговата среда. Не е ли вълнуващо?

Кен опита да спре да върви, но не можеше.

— Мисля, че сме натикани тук — каза той и се опита да затвори очи, за да избегне паниката, която го обхвана, но не можа.

Мери само се усмихваше с усмивката на Мери и те се разхождаха по булеварда под цъфналите кестени. Те минаха край едно кафене и отново завиха зад ъгъла. И всеки път бе едно и също. Същите дървета, същите кафенета, същия паваж, файтоните и вдървените фигури в далечината никога не се доближаваха.

— Не е ли романтично? — рече Мери. — И не ми казвай че се учудваш.

Тя вече изглеждаше различно, навярно се дължеше на облеклото ѝ. Приятната ѝ блузка бе доста изрязана отпред. Кен се опита да погледне надолу, но не можеше.

Те минаха край друго кафене. Този път Мери97 се обърна и Кен вече седеше срещу нея на малка масичка върху тротоара.

— Ето, това е! — възкликна тя. — Това „великденско яйце“ е повече интерактивно. Трябва само да потърсиш нови начини да правиш нещата.

Тя все още се усмихваше с усмивката на Мери. Масичката бе с формата на сърце, също като „стаята без прозорци“. Кен се наведе, но все още не можеше да погледне навътре под блузата ѝ.

— Не е ли романтично? — отново попита Мери. — Защо не ми поръчаш нещо?

— Време е да си тръгваме обратно — отвърна Кен. — Ще се хвана на бас за „папките“ ни...

— Не бъди глупав — рече тя и разтвори менюто.

— ... премигват като луди — завърши той, защото вече беше на собственото си ниво на некомпетентност.

Келнерът се появи. Носеше бяла риза и старомодни черни панталони. Кен се опита да погледне лицето му, но това се оказа невъзможно. В менюто имаше само три пункта:

РАЗХОДКА
СТАЯ
КЪЩА

Мери посочи СТАЯ и преди да затвори менюто, те вече се намираха в клиновидна класическа стая и бяха седнали на ръба на леглото. Сега Кен можеше да надникне по-надолу в блузата ѝ. В действителност той видя как двете му ръце се протегнаха и прихлупиха двете пълнички, съвършени гърди на Мери97. Зърната ѝ бяха големи и кафяви като препечени бисквити. През френските прозорци на стаята се виждаше Айфеловата кула и булеварда.

— Мери — каза той, докато тя му помагаше да ѝ вдигне полата. Тя се усмихваше с усмивката на Мери и легна по гръб с навити около кръста ѝ блуза и пола. Отдолу, откъм булеварда Кен чу интимното „туп-туп“, докато в това време тя разпростря свободно идеалните си закръгленисти.

— Април в Париж — произнесе Мери и червените ѝ заострени връхчета на пръстите дръпнаха долните му гащета в една единствена посока и...

Той я целуна по сладката уста и каза:

— Мери!

Връхчетата на пръстите ѝ отново дръпнаха долните му гащета в една единствена посока и...

И отново целувка по сладката уста и въздишка:

— Мери!

А връхчетата на пръстите ѝ дръпнаха долните му гащета в познатата посока и...

Той, пак я целуна по сладката червена бисквитена уста и каза:

— Мери!

Жандармерийската свирка изсвири и те отново се оказаха в кафенето. Върху масичката с форма на сърце, поставена върху тротоара, лежеше менюто.

— Хареса ли ти това? — рече Мери. — Само не казвай, че се чудиш.

— Нещо като това ли? Обожавам го — отвърна Кен. — Но не трябва ли да се връщаме?

— Обратно ли? — сви рамене тя и той не знаеше защо го направи. Сега Мери държеше в ръцете си чаша със зелена течност.

Кен отвори менюто и келнерът без лице незабавно се появи.

В менюто имаше три пункта и преди Мери да посочи някой от тях, той показа КЪЩА и масичката и келнера изчезнаха. Двата се оказаха в „стая без прозорци“ и с изключение на десетка каро, останалите лежах с лица надолу.

— Защо ти винаги искаш да разваляш всичко? — попита тя.

— Не съм... — започна Кен, но не успя да довърши. Папката му премигна, мястото за изчакване се прекъсна и той си отиде.

— БЕШЕ романтично — настоя Кен678 няколко периода по-късно, след като отново се срещна с Мери97 в обичайната точка — в „прозореца“ на „коридора“ между „копия“ и „проверка за точност“. — Заобича ли го?

— Затова ли бе толкова нервен?

— Бях нервен ли?

Тя се усмихна с усмивката на Мери.

— Защото тъкмо сега ставам нервен — рече Кен. — Защото „Април в Париж“ не е истинска част от „Майкросърф офис 6.9“.

— Сигурно е. Това е вътрешна среда.

— Това е точно един тапет. Не предполагаме, че ще се окажем ВЪТРЕ.

— По-скоро е „великденско яйце“ — отвърна Мери97. — Не предполагаме, че ще започнем служебен романс.

— Служебен романс — каза Кен. — Нима това сме имали?

— Ела с мен и ще ти покажа — рече Мери и той го направи. И тя го направи.

И той го направи и тя го направи и те го направиха. Той се срещна с нея три пъти през тази седмица и три пъти през следващата, използваше всеки момент, който можеше да икономиса. Паважът и кафенето все още го правеха нервен, но Кен678 обичаше клиновидната класическа стая. Той обичаше и зърната на Мери — така големи и така кафяви като препечени бисквитки. Обичаше блузката и полата ѝ, навити около кръста, докато тя лежеше по гръб с разтворените си идеално закръглени неща, обичаше и звукът „туп-туп“, както и червените заострени връхчета на пръстите ѝ и полусмъкнатите ѝ

френски малки гащички, които се явиха като нов момент. Обичаше и нея.

В края на краищата това бе любовна история.

Проблемът бе, че Мери97 никога не искаше да се връща обратно в „Майкросърф офис 6.9“. След клиновидната класическа стая тя желаше да се разхожда по булеварда с цъфналите кестени или да стои в кафенето, наблюдавайки вдървените фигури, които в далечината слизаха от файтоните или се качваха в тях.

— Романтично ли е? — казваше и въртеше зелената течност в чашата си.

— Време е да се връщаме — отговаряше Кен. — Хващам се на бас, че „папките“ ни вече премигват като луди.

— Винаги казваш едно и също — винаги отвърщаше Мери.

— Трябва да поговорим — предложи Кен678 накрая.

Както обикновено, това беше „Април в Париж“. Той се разхождаше с Мери97 по булеварда с цъфналите кестени.

— За какво? — попита тя, зави край един ъгъл след това край друг.

— За разни неща — каза той.

— Не е ли романтично? — попита тя след като се върнаха към кафенето.

— Предполагам — отвърна Кен. — Но...

— Мразя да казваш това — рече Мери.

— ... липсвам в службата — довърши той, защото винаги се намираще в неговата некомпетентност.

Мери97 сви рамене.

— Все твои собствени проблеми — каза тя и развъртя зелената течност в чашата си, беше гъста и прилепваше по стените ѝ.

Кен имаше чувството, че Мери гледа през него, вместо към него. Опита се да надникне по-навътре под селската ѝ блузка, но не можа.

— Мислех, че искаш да разговаряш с мен — изрече тя.

— Да, исках — отвърна той и се протегна за менюто.

— Не съм в настроение — заяви Мери и го дръпна встрани.

— Трябва да се връщаме — настоя Кен678. — Хващам се на бас, че „папките“ ни премигват като луди.

— Продължавай — каза тя и сви рамене.

— Какво?

— Ти липсваш в службата. Аз не. Възнамерявам да остана тук.

— Тук ли? — опита се той да се огледа, но можеше да вижда само в една посока — към булеварда.

— Защо не? — изрече Мери. — Кой ще ми липсва там?

Тя отпи глътка от зелената течност и отвори менюто. Кен беше смутен. Дали през цялото време беше пила?

И защо в менюто вече съществуваха четири пункта?

— Аз — предположи той.

Но келнерът вече се бе появил, поне беше същият.

— Давай, прави го — каза тя и Кен посочи КЪЩА. Но тя посочи новия пункт в менюто: ОСТАВАНЕ.

Този уикенд бе най-дългия в живота на Кен678. След като новата седмица започна, той бързо се впусна в „коридора“ между „копия“ и „проверка за точност“, надявайки се против надеждата. Но там нямаше отворен „прозорец“ и разбира се нямаше и Мери97.

Той я потърси между „повикване“ и „задачи“, проверявайки всяка опашка във всеки „коридор“. Накрая, към средата на седмицата отиде до „стаята без прозорци“, пренебрегвайки за пръв път „прегледа“.

„Папката“ на Мери97 беше изчезнала. Картите върху малката масичка бяха обърнати с лице надолу, с изключение на десетката каро.

Кен обърна дама купа, но нищо не се случи. Бе извънредно изненадан.

След това обърна асо спатия и усети паважа под краката си. Беше се озовал в „Април в Париж“. Кестените цъфтяха, но той не чувстваше. Имаше само мрачна тъга.

Свърна към първото кафене и тя беше там, пред масичката с форма на сърце.

— Гледай кой е тук — каза.

— „Папката“ ти е изчезнала — отвърна той. — Но когато се върнах в стаята, премигваше като луда. Ала това беше преди уикенда. Сега я няма.

— Никога няма да се върна там — сви рамене Мери. — Нещо се случи с мен. Спомняш ли си, когато намери каквото търсехме? Както и да е, аз го намерих. Харесвам го тук.

Мери бутна чашата със зелената течност към него.

— Ти също може да го харесаш — каза тя.

Кен не отговори. Страхуваше се, че ще започне да плаче, дори с плача на Кен.

— Но всичко е о'кей — рече Мери⁹⁷.

Тя дори се усмихна с усмивката на Мери. Глътна от чашата и отвори менюто. Келнерът се появи, тя показа СТАЯ и Кен някак си спомни, че това беше и предишния път.

В клиновидната класическа стая, той напълно успя да надникне под блузата на Мери. След това ръцете му похлупиха пълничките ѝ гърди за последен път. През френския прозорец бе в състояние да вижда Айфеловата кула и булеварда.

— Мери — каза той и тя легна по гръб с блузата и полата си навити около кръста, а той си спомни по някакъв начин, че така бе и предишния път. Дочу интимното „туп-туп“, което се донасяше от булеварда, тя разтвори свършените си неща и каза:

— Април в Париж.

Червените заострени връхчета на пръстите ѝ полусмъкнаха малките ѝ френски гащички и Кен по някакъв начин знаеше, че това е било и преди.

Той целуна сладката ѝ червена бисквитена уста.

— Мери — произнесе.

Тя полусмъкна малките си френски гащички и той някак знаеше, че това се е случвало и преди.

Жандармерийската свирка пропищя и те отново се озоваха на тротоара пред кафенето. Менюто се намираше върху масичката с форма на сърце.

— Флиртуваш ли? — попита Мери.

„Каква тъжна шега си прави с мен“ — мислеше Кен⁶⁷⁸. Той се опита да се усмихне, дори Кен да не притежаваше усмивка.

— Ти мислиш за отговор — продължи тя. — Какво ще стане, ако го имам?

Мери отпи нова глътка от зелената течност, после радостно завъртя зелената течност в чашата. Нямаше значение колко е изпила, тя оставаше винаги пълна.

— Време е да се връщам — каза Кен. — „Папката“ ми ще премигва като луда.

— Разбирам те, всичко е наред. Идвай и ме виждай понякога — помоли тя. — И не заявявай, че се чудиш.

Кен678 кимна в знак на съгласие, дори Кен да не можеше да направи този жест. Беше опънат като струна на лък. Мери97 отвори менюто. Келнерът пристигна и той посочи КЪЩА.

Следващите две седмици Кен678 прекара, работейки като луд. Целият беше потънал в „Майкросърф офис 6.9“. Щом „папката“ му премигнеше, излизаше навън — на „повикване“, „тройни задачи“, движейки се с голяма скорост по „коридорите“. Той избягваше „коридори“ между „копия“ и „проверка за точност“, така както избягваше и „преглед“. Веднъж почти се спря пред познатия до болка „прозорец“. Но не погледна към „Април в Париж“, беше толкова самотно да го прави без Мери.

Изминаха четири седмици, преди Кен678 да се върне в „стаята без прозорци“, чрез „прегледа“. Той се боеше да види картите върху масичката с форма на сърце. Ала картите, заедно с нея бяха изчезнали. Забеляза, че надписите по стената са изтрити, сигурно бяха минали през „оптимизатор“. Изглежда, че цялата „стая“ е била изтрита и след това отново препрограмирана.

Когато я напусна, се чувстваше само самотен. Беше дълбоко опечален.

През следващата седмица отново посети „стаята“ и я намери пълна с празни „папки“. Може би някоя от тях е била Мери97. Сега, след като „великденското яйце“ също беше изчезнало, той се чувстваше не дотолкова виновен, че няма намерение да види Мери97. Кен отново бе свободен да обича „Майкросърф офис 6.9“, свободен да се наслаждава на мекото електронно бръмчене, на заетия поток на „иконите“ и на тихите опашки. Но поне веднъж в седмицата той се спираше в „коридора“ между „копия“ и „проверка за точност“ и отваряше „прозореца“. Тогава всеки можеше да го намери загледан в „Април в Париж“. Кестените цъфтяха, паважът блестеше, вдървените фигури се мяркаха в далечината. Кафенетата бяха почти празни. Самотно силуетче седеше на малка масичка, сигурно беше тя.

Казват, никога не можеш да се съвземеш от първата любов. „По онова време Мери97 би трябвало да бъде първата ми любов“ — предпочиташе да мисли Кен678. Той обичаше да си спомня червените нокти на ръцете ѝ, нежният глас и усмивката на Мери, зърната на гърдите ѝ — големи и кафяви като препечени бисквитки и малките ѝ, полусмъкнати френски гащички.

Фигурката в кафенето би трябвало да бъде Мери97. Кен678 се надяваше да е така. Той се надяваше, че всичко е наред с нея в „Април в Париж“. Надяваше се също, че е щастлива както някога беше. Надяваше се и да е чудесно опечалена.

Но погледнете: „папката“ му премигва като луда, мястото за срещи е прекъснато и е време да си върви.

ДЖЕЙМС ПАТРИК КЕЛИ ИТСИ БИТСИ ПАЯК

Джеймс Патрик Кели е един от постоянните участници в сборниците „Най-доброто от научната фантастика за годината“ В САЩ. Въпреки че не е профилиран в определена тематика, той е един от най-впечатляващите автори на късия научнофантастичен разказ през последното десетилетие и то поне с три произведения годишно. През тази година сборникът му с разкази озаглавен „Да мислиш като динозаврите“, бе издаден с твърди корици от новото амбициозно издателство „Голдън Криптън“, а разказът в настоящата антология е публикуван за първи път в „Азимов сайънс фикшън“ през миналата година. Джеймс Патрик Кели е един от представителите на писателите от средна възраст, който се вглежда в проблемите на нашите родители и тяхното непрекъснато влошаващо се здраве, като прави една нерадостна прогноза за тяхното бъдеще, но за сметка на това произведението, което ни предлага е наистина впечатляващо.

* * *

Открих, че през всичките тези години баща ми е все още жив, продължава да живее в „Строубери фийлдс“ и е получил каквото заслужава. Ретро предградията са място, където старите изплашени хора могат да се скрият. Винаги съм си ги представяла като объркани губещи създания. Едно нещо е да посетиш фантастичен свят от рода на „Дисниленд“ или „Карлучи Картхейдж“, съвсем друго е да се трогнеш от това като тук. Разбира се 2038 година е достатъчно солидна, но сигурно е дяволски гадна за доста от тях, които си спомнят шейсетте или които и да са следващи години от миналия век.

Пристигнах на „Блуджей Уей“ 144 и осъзнах, че това място е лошо, отколкото си го бях представяла. „Строубери фийлдс“ имаше претенциите за голямо предградие от последните години на двайсети век, но представляваше стерилна монотонност от евтини жилища. Наистина беше чисто и спретнато, но навсякъде бе едно и също. Парцелите бяха притиснати един към друг, а къщите изглеждаха свити в черупките си, също като мечтите на своите собственици. Те представляваха фабрично произведени модулни блокове с размер на гараж, безвкусно окичени по начин, по който всяка от тях би трябвала да наподобява ранчо. Имаха старомодни, двойно отварящи се прозорци, по твърдите им странични стени се виждаха златни жита, червени хамбари и зелена гора. В действителност вече не съществуваха истински гаражи, улиците се пресичаха от автобуси „Мустанг“ или „Фолксваген“. Техните машинни мозъци получаваха повиквания например от Барбара Челси, чието име се забелязваше на вратата на съседната къща с номер 142 или от Голзес, който стоеше по средата на улицата и смяташе да се отпрати към „Пени Лейн“, за да играе на кегли, или от някой желаещ да посети болница, за да умре там.

Срещу първото стъпало на „Блуджей Уей“ 144 се намираше плажен стол със синя найлонова плетка. Към него водеше малка пътечка с тухлена настилка, която разделяше дворчето на две части, покрити със зелена изкуствена настилка, чийто цвят изглеждаше като в сънищата. По вратите на съседните къщи имаше имена и адреси, отпечатани с огромни светоотражаващи букви, така че жителите на „Строубери фийлдс“ едва ли можеха да бъдат сбъркани. Собственикът на тази срещу мен бе Питър Фенси. Рожденото му име е било Питър Фанели, но след първият си успех в „Принс Хол“, в първото действие на „Хенри четвърти“, той решил незаконно да приеме сценичното си име. Аз също бях Фенси, едно от малкото неща, които поддържах покрай баща си.

Спрях се пред вратата и ѝ позволих да ме огледа.

— Вие сте Джен — каза тя.

— Да — потвърдих и напразно я почаках да се отвори, за да добавя нещо друго. — Бих желала да видя господин Фенси, моля — продължих, но изглежда къщата на стария мъж имаше по-лоши маниери от неговите. — Той знае, че аз ще пристигна — добавих. —

На няколко пъти му изпращах съобщения. (На които той никога не отговаряше, но не го отбелязах.)

— Изчакайте за минутка — каза вратата. — Тя сигурно ще се застъпи за вас.

— Тя ли? — помислих.

Идеята, че той сега може да бъде с друга жена, изобщо не ми бе минавала през главата, защото бях изгубила дирите му много отдавана. През последната нощ, когато го бяхме посетили си спомням, че бях на двайсет години. Тогава майка ми ми връчи билет за „Порт Джемини“, където играеше в пиеси на Шекспир предназначени за „пространствените програми“.

Орбиталната станция беше огромна, но да бъдеш заедно с него бе все едно да се намираш под вода. Мисля, че през цялата седмица тогава съдържах дъха си. След това имаше няколко спорадични обаждания, няколко неловки вечери по негова инициатива, после двайсет и три години нищо.

Ако трябва да бъде точна, никога не съм го ненавиждала. Когато ни напусна, аз исках само да изразя солидарността си към мама и да бъде справедлива към него. Ако да играеш е нещо по-важно от семейството, тогава по дяволите Питър Фенси. Мама бе ужасена, когато ѝ разправих как се чувствам. Тя плака и твърдеше, че за нея развода е по-голям провал, отколкото за него. За мен бе твърде много да се отнеса към него по подходящ начин, защото когато те се разделиха бях само на единайсет години. Нуждаех се да бъде на нечия страна и избрах нейната. Тя никога не спря да се опитва да ми говори, че трябва да го намеря, но това само ме влудяваше. През следващите няколко години ме предупреждаваше да не развия погрешна представа за мъжете.

Мама беше интелигентна жена и в крайна сметка излезе победителка. Разбира се имаше достатъчно грижи, но си намери три компании и на двайсет и пет години стана милионерка. Да си призная, много ми липсваше.

Ключалката изщрака и вратата се отвори. В полумрака на вътрешността стоеше малко момиче, облечено в златно бели дрехи. Черните ѝ къдриви коси бяха завързани с панделка. Беше обута с бели къси чорапки и черни обувки тип „Мери Джейн“, блясъкът на които не

допускаше те да бъдат пластмасови. На лявото ѝ коляно имаше тънка лента.

— Здравей Джен. Надявах се, че наистина ще дойдеш — изненада ме гласът ѝ — беше резониращ и зрял, а от пръв поглед се забелязваше, че е на три, най-много на четири години — никога не съм била в състояние да определям точно детската възраст. Сега осъзнах, че това пред мен би трябвало да бъде бот — изкуствено създадена личност.

— Изглеждаш така, както си мислех — усмихна се тя, повдигна се на пръсти и деликатно протегна малката си ръчичка над главата си, а аз трябваше да се ръкувам. Тя беше топла, леко влажна и твърде истинска. Тя също принадлежеше на „Стробери фийлдс“, моят баща не бе в състояние да си позволи да има бот с толкова реална кожа.

— Влизай вътре — протегна ръка тя, за да запали светлините. — Толкова сме щастливи, че си тук — заяви и затвори вратата зад мен.

Детската стая заемаше почти половината от малката къща. До една от стените имаше миниатюрна кухничка. Чинийки играчки съхнеха върху поставка до умивалничето, розово хладилниче едва стигаше до кръста ми. Там имаше и неголяма маса. До нея стояха два стола с нормални размери и едно повдигащо се столче. Срещу нея бе поставено легло, покрито с нагънатата кувертюра тип „Памкин Пати“. В края ѝ бяха подредени около дванайсет кукли и животинки и аз разпознах повечето от тях: „Мечо Пух“, „Господин Луна“, бебето „Роли-поли“, „Сънливко“ и „Голямата птица“. Бях запозната и с изображенията върху тапетите, фигурите на Оз, Тото и Вълшебника на полето на Мъчкин.

— Трябваше да направим някои промени — каза ботчето. — Харесва ли ти всичко това?

Сега стаята ми изглеждаше като облицована. Направих малка, неуверена крачка и всичко си застана на мястото. МОИТЕ играчки, МОИТЕ тапети, МОЕТО шкафче с чекмеджета. Вгледах се в ботчето и я разпознах за първи път.

Тя беше старо копие на мен.

— Какво е това? — попитах. — Да не би да е някаква мръсна шега? — останах сякаш ме бяха зашлевили по лицето.

— Какво му е грешното — попита ботчето. — Кажете ми, трябва да го установим?

Замахнах към нея, но тя отскочи от досега ми. Не знаех какво щях да направя, ако я бях хванала. Може би щях да я изхвърля през цветното стъкло върху малкия преден участък пред къщата или щях да я разтърсвам, докато чарковете ѝ започнат да излизат от нея. Но ботчето не беше виновно, вината принадлежеше на моя баща. Мама никога не би го защитила, ако знаеше за ТОВА. Старото му копеле, не можех да го повярвам. И сега се намирах тук, и треперех от гняв, след толкова години липса на проява на чувства от него към мен.

Зад някакви лавици, пълни със стари книжни томове се намираше някаква вътрешна врата. След като пристигнах нямах време да ги погледна, но знаех че там се намира Доктор Зеус, и А.А. Милн, както и Л. Франк Баум. Вратата не притежаваше дръжка с топка.

— Отвори я! — извиках и тъй като нещото ми отказа, аз го ритнах. — Хей, чуваш ли! — продължих да крещя.

— Дженифър — каза ботчето и ме дръпна за задната част на якето ми. — Аз трябва да те попитам...

— Не можеш да ме хванеш! — притиснах ухо към вратата, но не чух нищо. — Не съм такава, както ти си направена — отново я ритнах. — Чуваш ли?

Внезапно някакъв телевизионен говорител, както ми се стори, се провикна в съседната стая:

— ... в позицията в Ръсел, който сам отблъсна Халвисик и твърде легендарен, той стреля... и Бейлор отвърна със страшна сила.

Опитах се да забравя чутите глупости.

— Ако веднага не се махнеш от вратата ще повикам охраната — заяви ботчето.

— И какво ще ми направят? — попитах. — Аз съм една дълго забравена дъщеря, която е пристигнала на посещение. Ами ти коя си, по дяволите?

— Аз съм прикрепена към него, Джен. Твоят баща не е в състояние да взема компетентни решения относно собствените си дела. Аз съм легалния му настойник.

— Лайнарщини — рекох и ритнах вратата за последен път, но сърцето ми беше вече някъде другаде. Не би трябвало да бъда изненадана, че е преминал границата, той приближаваше деветдесет години.

— Би ми харесало много повече, ако седнеш да поговорим — каза ботчето и посочи към закръглената облегалка на стола с бананов цвят. — В противен случай възнамерявам да те попитам дали ще си ходиш.

„За мен бе истински шок да видя ботчето — мислех си. — И реагирах като обидено малко момиче. Но, аз съм зряла жена и трябва да започна да се държа като такава. Не трябваше да позволя на Питър Фенси отново да навлезе в чувствата ми, направих го заради Мама.“

— В действителност пристигнах тук по работа — казах и отворих чантата си. — Ако сега управляваш неговия живот, предполагам, че това е от теб.

Подадох ѝ плика, облегнах се и подгънах крака под себе си. За един възрастен нямаше начин да стои изцяло на такъв стол.

— Това е от Майка — рече тя изваждайки чек от плика, но веднага се коригира: — От нейното наследство.

Не изглеждаше изненадана.

— Да — потвърдих.

— Толкова е щедро.

— И аз мисля така.

— Сигурно и за теб се е погрижила.

— Аз съм добре — отвърнах и нямах намерение да дискутирам с играчката дъщеря на баща ми пунктовете от майчиното завещание.

— Бих желала да я познавам — каза ботчето, пъкна чека обратно в плика и го постави встрани от себе си. — Прекарвала съм много време, представяйки си Майка.

Употребих голямо усилие, за да не я прасна. Сигурно този бот притежаваше човешки еквивалент на интелигентност и някой ден щеше да стане свободна гражданка, ако се допусне, че няма да се повреди. Но тя имаше и вграден елемент за компетентност, както и произведено в голям съд сърце. Как бе възможно да си представи Мама, като при всички случаи беше лъжа, че ТОЙ ѝ е говорил за нея?

— Колко е зле? — попитах.

Тя ми отправи студена усмивка и поклати глава.

— През някои дни е по-добре, отколкото през други. Не знае кой е президента Хуонг или за земетресението, но все още може да рецитира сцена от „Макбет“. Не съм му казвала, че Майка е починала, защото след десет минути ще го забрави.

— Знае ли какво представляваш ти?

— Аз съм много неща, Джен.

— Вероятно включвайки и мен.

— Ти си ролята, която играя, а не това, което представлявам. Искаш ли малко чай?

— Добре — съгласих се и все още очаквах да разбера защо Мама е оставила на баща ми четиристотин трийсет и осем хиляди долара, указани в завещанието ѝ. Ако той не можеше да ми каже, може би ботчето щеше да бъде в състояние да го направи.

Тя отиде до кухничката си, отвори шкафчето и извади чаша за чай с нормален размер. В малките ѝ ръчички изглеждаше като кофа.

— Не мога да си представя, че все още пиеш „Вечните клюки“ — отбеляза тя.

Нейният любим чай. Известно време се мъчих да включа.

— Чудесно — отвърнах и си спомних, че когато бях дете често попарваше чай за двама ни от същите торбички, защото „Вечните клюки“ бе твърде скъп. — Мисля, че тази фирма отдавна е излязла от бизнеса — добавих.

— Аз смесвам мой собствен. Интересуваш ли се да чуеш точната му рецепта и какво мислиш за нея?

— Предполагам, че ти знаеш как ми харесва.

Тя се изкиска.

— Той има ли нужда от пари? — попитах. Микровълновата печка иззвъня.

— Твърде малко актьори станаха богати — отвърна ботчето. — Особено когато са болни по Шекспир.

Помислих си дали през шейсетте години на миналия век е имало микровълнови печки, но точната историческа прецизност не важеше за „Строубери фийлдс“.

— Но как живее тук без да се е провалил напълно? И как те е доставил? — продължих с въпросите.

Тя хвана щипка захар между палеца и показалеца си и ги разтърка над чашата. Същото правех едно време и аз, когато оставах насаме със себе си. Отвратителен навик, майка ми винаги викаше, за да ме отучи от него.

— Аз бях подарък — отговори ботчето, постави торбичката във варилка за чай с форма на жълъд и я потопи във врялата вода. —

Подарък от майка ти — поясни и ми подаде чашата, а аз я взех нервно.

— Не е истина — възразих и почувствах как побледнявам.

— Мога да те излъжа, ако предпочиташ, но няма да бъде достатъчно — заяви тя, измъкна повдигащото се столче под масата и се обърна към мен. — Около тях двамата има много неща, за които никога не са ни говорили, Джен. Винаги съм се чудила защо е било така.

Почувствах се малко глупаво от тази логичност и като че ли се измъквах от дрямка, продължила трийсет години.

— Тя само те подари ли? — запитах.

— Купи му и тази къща, и плати всичките му сметки.

— Но защо?

— Ти я познаваш — рече ботчето. — Надявам се да ми обясниш.

Не можех да измисля какво да кажа или да направя и тъй като чашата беше в ръката ми, отпих глътка. За момент благоуханието на чай и сушени портокали ме върна във времето, когато бях малко момиче, седях в „кухнята“ на „Грандма фанели“ по мокър бански костюм, и пиех от „Вечните клюки“, приготвен от баща ми, за да ме предпази от излишно бърборене. По чамовите стени имаше чепове като кафяви очи, а зеления линолеум беше плъзгав от капките паднали върху него.

— Добър ли е? — запита тя.

— Добър е — отвърнах отсъстващо и вдигнах чашата към нея. — Но не е точно същия, какъвто си спомням.

— Така ли? — плясна възбудено с ръце ботчето. — Какво представляваше Майка?

Беше невъзможен въпрос и се опитах да не му позволя да накара да изляза от кожата си. Но никоя от нас не каза нищо, само се взирахме една в друга през зиналата бездна на времето и опита. Мама бе починала преди три месеца и за първи път от нейното погребение насам, помислих, че тя наистина е съществувала — не като книжен призрак в болничната стая. Сега си спомних, че след развода с баща ми, тя винаги отговаряше на моите обаждания — независимо дали беше в работата си или бе много късно, как винаги ми слагаше въображаеми спирачки когато я карах нанякъде и колко благодарна ѝ бях, че не заплака при новината за развода ми с Роб. Помислих си за великденските яйца и малиновата „Върховна торта“, които тя ми

изпрати на Антибите по случай моята четиринайсета годишнина, за парфюмите, които слагаше на купоните, организирани от баща ми и за начина, по който танцуваше валс във вътрешния двор на къщата в Уолтъм.

„Западът върви като гюле над кралския двор и след петнайсет секунди ще стовари обидата си върху застреляния часовник, след осемнайсет върху половината...“

Столтът със закръглената облегалка, на който стоях, се намираше срещу прозореца с цветно стъкло. Зад себе си чух, че вратата до лавиците с книги се отваря.

„Джонс и Гудрич са в техните законни пуловери и сега Чембърлейн обръща, за да извика гюлето от слабата му страна...“

Аз се обърнах, за да погледна през рамо. Великият Питър Фенси възвестяваше своето появяване на сцената.

Мама ми разправяше, че когато срещнала баща ми, той играел ролята на мъж, в когото жените се влюбвали безнадеждно. Той имал големи успехи в ролите на Стенли Ковалски в „Улична кола“, на Скай Мастерсон в „Момчета и куклички“ и на Виконт де Велмонт в „Опасни уроци“. Годишите бяха поразрушили добрият му външен вид, но не го бяха заличили, и от известно разстояние, той все още изглеждаше представителен мъж. Имаше на главата си снопче от късо подстригана бяла коса, красивите му скули си стояха на мястото, заострената му брадичка изглеждаше като на снимка от младите му години. Сивите му очи гледаха сдържано и малко замечтано, сякаш беше загрижен за „Войната на Розите“ или проблема с дявола.

— Джен — каза той, — какво става навън?

Все още имаше силен глас, който бе в състояние да стига до втория балкон без нужда от микрофони. За момент си помислих, че говори на мен.

— Ние имаме компания, татенце — каза ботчето с трепетливо чуруликане на четири годишно дете, което ме изненада — Дошла е една дама.

— Мога да видя, че това е дама, сладурче.

Той извади ръка от джоба на джинсите си, притегна токата на колана си и дългите му крака твърдо го поведоха през стаята.

— Аз съм Питър Фенси — заяви.

— Дамата е от „Строубери фийлдс“ — подскочи ботчето зад баща ми, после ми хвърли поглед, който определи условията и клаузите на по-нататъшния ми престой тук и той беше съвсем ясен: ако нарушах илюзията, трябваше да си ходя. — Тя пристигна да види дали в къщата всичко е наред.

Ботчето ме разстрои още повече, защото сега говорят му звучеше като на малката Джен Фенси.

Докато се повдигах от стола, баща ми хвърли една от тези изкривени флиртуващи усмивки, които познавах така добре.

— Дамата има ли име? — попита.

Сигурно се беше обръснал само заради компанията, защото когато се доближи до мен забелязах по лицето му няколко пресни порязвания. Под ушите му бяха останали няколко снопчета сиви косми, които изглежда не бе забелязал.

— Казва се госпожица Джонсън — каза ботчето, а това беше бившата фамилия на Роб, преди да се разведе с него. Макар че никога не съм била Дженифър Джонсън.

— Добре, госпожице Джонсън — произнесе той и пъкна палците на ръцете си в джобовете на панталона си. — Келнерът след моето гримиране е кафяв.

— Аз... хмм... ще видя дали да го махнем от сцената — запънах се и не знаех какво да кажа повече, докато не ме осени ново вдъхновение: — В действителност имах друга причина, за да пристигна — видях как ботчето настръхва. — Не зная дали сте виждали „Вчера“, нашият малък новинар? Както и да е, разговарях с госпожа Челси от съседната къща и тя ми разказа, че вие някога сте били актьор. Чудех се, дали не мога да взема интервю от вас. Само няколко въпроса, ако имате време. Мисля, че вашите съседни могат...

— Къде? — каза той и се изпъчи — **НЯКОГА** ли? Мадам, аз и сега съм актьор, както винаги ще бъда.

— Моят татко е прочут — изрече ботчето. Присвих се вътрешно: беше нещо, което винаги казвах. Баща ми ме изгледа косо и попита:

— Как назова твоето име?

— Джонсън — отвърнах. — Джени Джонсън.

— И вие сте репортерка? Сигурна ли сте, че не сте критичка?

— Положително.

— Аз съм Питър Фенси — повтори той, изглеждаше удовлетворен и протегна ръка, за да се ръкува с мен.

Ръката му беше костелива и покрита с петна, трепереше като вълнички по езеро. Имаше нещо магично или по-скоро плод на хирургическо умение, но усмивката на баща ми не се разтегна докрай. Бях толкова разстроена от неговата немощ, поех студената му ръка и я повдигнах три-четири пъти. Беше суха като някоя страница от запуснатите му книги. Когато я пуснах, изглеждаше стабилна. Той посочи към стола със закръглената облегалка.

— Седнете моля — каза.

Преди да направи поканата, той ми подложи възглавничка и се затътри към прозореца с цветно стъкло.

— Барбара Челси е грохнала и хаплива жена — рече. — И при никакви обстоятелства не бих приел да вечерям с нея. Разбирате ли?

— Да, татенце — изрече ботчето.

— Смятам, че е гласувала за Никсън, така че тя няма причини да се оплаква от това.

Явно доволен, той се облегна на подпрозоречната дъска и ме погледна. Вече бе проверил, че никой от съседите не ни дебне и продължи:

— Госпожа Томпсън, мисля, че днешния ден ще бъде щастлив и за двама ни. Искам да съобщя нещо важно.

Направи пауза за по-голям ефект и завърши:

— Отново мисля за „Крал Лир“.

Ботчето седна на малкото си столче.

— Ооо, татенце — възкликна. — Това е чудесно.

— Това е само една от големите четири роли, които не съм направил — каза баща ми. — Някъде през 1999 г. бях отседнал за една продукция в Стратфорд, в щата Онтарио, а Поли Метюс щеше да играе Корделия. Сега има само един актьор, който може да накара камъка да се просълзи. Но тогава за жена ми Хана бяха настъпили лоши времена и освен това трябваше да се грижа за Джен, така че се оттеглих. Двама от нас се установиха във вилата на майка ми в Кейп, а аз изхабих цял сезон, обслужвайки един бар. Когато положението на Хана се подобри, тя реши, че повече не иска да бъде омъжена за безработен актьор, така че за известно време нещата бяха доста обтегнати. Тя изкарваше парите, а аз трябваше да се боря — почти две години бях изхвърлен на

пътя. Но мисля, че може би е било за добро, бях само на четиридесет и осем години. Твърде стар за Хамлет и твърде млад за крал Лир. Въпреки, че както знаете, моят Хамлет бе много добре приет. Бях в преговори с ББС, за да направя записи, но по същото време ББС реши да реализира Шекспир в редица серии и ангажира оня доктор, как му беше името? Джонатан Милър, мисля. Така че, вместо Питър Фенси се появи Дерек Джакоби, който имаше брилянтната идея да се върти по сцената и да изстрелва стиховете като побеснял. Вие бихте помислили, че той изглежда по-скоро като извънземен, а не като дух на баща. Както и да е. Това беше друга възможност, която изпуснах, тъй като бях много млад. Зрелостта е всичко, нали така? Така че аз все още трябва да изиграя крал Лир. Безкрайна отговорност. Моето завръщане.

Той се поклони, след това се завъртя около себе си тържествено, така че видях профила му на фона на цветното стъкло.

— Къде съм бил? Къде съм сега? Прекрасна дневна светлина ли? — повдигна треперещата си ръка и премигна неразбиращо. — Не знам какво да кажа, не моите ръце са това.

Неочаквано ботчето се смъкна в краката му.

— О, погледни ме сър — изрече с детския си глас. — И задържи ръката си за благословия.

— Моли се, а не ми се подигравай — присви се баща ми всред изблика на сутрешната светлина. — Аз твърде глупав съм, любящ, тъй стар човек, преминал съм осемдесет, дори и малко нанакгоре, ни час отгоре, ни отдолу, и провидението недвусмислено ми определя: аз губя съвършения разсъдък.

Той крадешком погледна към мен, за да прецени реакцията ми от импровизираното представление. Може би едно намръщване от моя страна би го спряло, а една грешна дума би го съкрушила. Вероятно би трябвало да го направя, но се страхувах, че отново ще започне да говори за Мама и да ми разправя неща, които никога не съм знаела. Затова смаяна продължих да го наблюдавам.

— Метхинкс, би трябвало да те познавам... — протегна той ръце към главата на ботчето. — ... да, да познавам този странник — подхвана неумело и дългите му крака го отнесоха през стаята по посока към мен. Когато се приближи, изглеждаше поизгубил годините си. — Сега съм главният невежа — продължи, — на място като това, каквото е, и всичките умения в спомените ми, не се намират ни в

уменията ми, ни в ложето от миналата нощ — рецитираше истинският Питър Фенси, а лицето му отдалечено се докосваше до мен. — Не ми се смеете, аз съм мъж, но смятам тази лейди да бъде моето дете. Корделия.

Той се бе взрял право в мен, разцепвайки индиферентността, към болката която бях лекувала през всичките тези години и никога нямаше да бъде изцерена. Изглеждаше че очаква някакво повторение, но не бях наясно с линията на поведение. В мен пицеше тъничък скимтящ глас: **ТИ МЕ ИЗОСТАВИ И ПОЛУЧИ ТОЧНО КАКВОТО ЗАСЛУЖАВАШЕ.** Но стегнатото ми гърло ме разубеждаваше.

— Аз съм! Аз съм! — викаше ботчето.

Но тя го беше объркала. Виждах как смущението го бе обхванало.

— Ще бъдат ли сълзите ти мокри? Да, обещание. Аз ще се моля... не плач. Ако имаш отрова за мен, ще да я изпия. И зная, че не ме обичаш...

Той спря и веждите му се сбърчиха.

— Беше нещо за сестрите — промърмори.

— Да — рече ботчето. — ... би трябвало да имам грешка за сестрите твои...

— Не ми подавай шибани реплики — изкрещя. — Аз съм Питър Фенси, по дяволите!

След като тя го поуспокои, седнахме да обядваме. Ботчето му предложи фъстъчено масло и бананови сандвичи, след като той беше загреял със супа от ориз и домати на „Кампбел“, излята от истинска метална кутия. Сандвичите му присядаха, защото беше нарязал бананите на късове с големина на орехи. Тя се опита да го накара да ми разкаже за лалетата, цъфтящи в задния двор, за Бостонската градина и за времето, когато те двамата с Мама са били поканени на закуска с Боби Кенеди. Ботчето го попита дали след това е очаквал вечеря в присъствие на телевизията и то с пай за десерт. Той отказа да се присъедини към всичките й разговорни маневри. Остана само с половин паница изядена супа.

Той я накара да се отдръпне от масата и обяви, че е време да си ляга. Ботчето вдигна формална врява, макар да беше съвсем ясно, че баща ми е изморен. Колкото до действието му, то по-скоро приличаше на изчерпване.

— Казах ти какво да направиш — каза той. — Обикновено играем по свирката ти, сърчицето ми. Но ти трябва да си починеш, за да не бъдеш раздразнена тази вечер.

Двамата седнаха на края на леглото на ботчето, близо до „Голямата птица“ и „Сънливко“. Баща ми започна да пее и тя веднага се присъедини към него.

— ИТСИ БИТСИ ПАЯКА, нагоре лази в гърлото на чайника.

Жестовете им бяха почти като огледални образи, с изключение на тези ръце-развалини, които се клатеха във въздуха и изглеждаха като на паяк.

— Падна дъжд и паяка изми — продължиха да пеят.

Ботчето сияеше, сякаш баща ми беше единственият човек в този свят.

— Отвънка грейна слънце и дъждът изсъхна, паякът отново през гърлото на чайника се промъква.

Докато раменете му бяха над главата ѝ, тя се хилеше глуповато и го стискаше в прегръдката си. Той се оставяше да падне върху нея и отново да я получи.

— Това е добро момиче — казваше. — Това е моята Джени.

Изразът на лицето му показваше, че бях сгрешила: не беше играене на роля. Бе толкова истинско за него, колкото и за мен. Помъчих се да не се затруднявам, но все още си спомнях, че двама от нас винаги ще играят заедно — Татко и Джени, Джени и Татко.

Очаквайки Мама да се върне в къщи.

Той я целуна и тя се пхна под чаршафите. Очите ми засмъдяха.

— Ако започнем да си играем, кога ще се върнеш? — попита го тя.

— За каква игра ми говориш?

— За онази, дето веднъж ми разказа. За царя и дъщерите.

— Няма да има повече игри, Джени — прекара той ръцете си през черните ѝ къдрици. — Никога няма да те оставя, сега не се безпокой — повдигна се неустойчиво и се хвана за кръста.

— Нощни юфки — рече ботчето.

— Приятни сънища, сладко сърчице — каза баща ми. — Обичам те.

— И аз те обичам.

Очаквах от него да каже нещо, но той дори не осъзнаваше, че все още съм в стаята. Затътри се към стаята си, отвори вратата ѝ и се помъкна към своето легло.

— Съжалявам за станалото — каза ботчето отново с гласа на възрастен.

— Не го прави — отвърнах и нещо заседна в гърлото ми. — Беше чудесно, бях много... заинтересувана.

— Обикновено е много щастлив. Понякога работи в градината — отметна тя чаршафите и показа крачетата си извън леглото. — Той харесва изолираността.

— Да.

— Грижа се добре за него.

Кимнах и се протегнах за чантата си.

— Можех да го видя, но трябва да си тръгвам. Това ли е всичко?

— Той е моя Татко — сви рамене тя.

— Имах предвид парите. Защото ако липсват, бих искала да ви помогна.

— Благодаря, той ще го оцени.

Предната врата беше отворена за мен, но аз се спрях преди да изляза навън и да попадна в „Строубери фийлдс“.

— Какво ще кажеш... за по-нататък?

— Когато умре ли? Моето задължение ще свърши. Той каза, че ще остави къщата за мен. Зная, че може да оспорваш правата ми, но ще бъдеш принудена да платиш двайсет и пет годишна издръжка.

— Не, не. Това е хубаво. Ти го заслужаваш.

Тя дойде до вратата и обърна поглед нагоре към мен — малката Джен Фенси и жената, с която никога не си бяха подхождали.

— Знаеш ли? Ти си, която си го обичала — рече тя. — Аз съм само един реалистичен образ.

— Той обича своето малко момиче — казах аз. — Не ми споменавай за нещо по-добро, аз съм на четиридесет и седем.

— Ако можеш да си ги позволиш — намръщи се ботчето. — Чудя се дали майка ми би направила всичко това. Трябва да го разбереш.

— Или винаги е съжалявала — поклатих глава. Мама беше интелигентна жена. Бих искала да я опозная.

— И така, госпожице Фенси, може би някога ще ни посетиш отново — ухили се ботчето и се ръкува с мен. — Татко обикновено е в добро настроение след подремването си. Той сяда на плажния си стол и чака за сладолед. Винаги ни купува известно количество от него. Неговата любима марка е „Жълтите подводници“. Съдържа ванилия с къдрици от масло, аранжирани с бял шоколад. Звучи като нещо рекламно, но е добро.

— Да — отвърнах отсъстващо, мислейки за нещата, които Мама ми бе разказвала за баща ми, и които сега видях за първи път. — Би трябвало сладоледът да е чудесен.

РОБЪРТ СИЛВЪРБЪРГ
КРАСОТА В НОЩТА

Робърт Силвърбърг отново се оказва в ролята на новатор и през настоящата година открива нови територии в областта на научнофантастичния разказ. В тази вече установена традиция, той публикува два разказа в списанието „Ейдж Нф“, отнасящи се за близкото бъдеще на Земята, когато тя е завладяна от могъщи и деструктивни извънземни. Те могат да се присъединят към четвъртият му издаден роман на тази тема — „Денят на пришълците“. Във време, когато една такава инвазия може да бъде сведена до пародия или глупава фантазия, показвана от киното или телевизията, Силвърбърг ни връща към оригиналната сила на идеите на Хърбърт Уелс, и то с умна характеризираща техника. Би било интересно настоящата новела да се сравни с разказа на Уилям Гибсън — в нея може да се намери подобна прецизност и хладно наблюдение на детайлите. Освен това в нея косвено се подразбира симпатията на автора към човешките страдания, както и тяхното добро пресъздаване. Как да се борим, защо да се борим, когато съпротивата е безполезна?

* * *

СЛЕД ДЕВЕТ ГОДИНИ

Той беше коледно момче и се казваше Халид, по-точно Халид Убиецът на Съществата и беше първият, който вдигна ръка срещу извънземните нашественици завладели Земята само за един ден и прегазили толкова бързо нашата съпротива, така че за тях изглеждахме като мравки. Пълното му име бе Халид Халем Бърк — английско от страна на баща му и пакистанско от страна на майка му, и се беше родил на коледа — между болката на майка си и семейния срам и горест. Коледното момче не възнамеряваше да става новият Спасител на човешкия род, въпреки случайното стечение на обстоятелствата. Но бе оживял, макар и майка му да не го беше желала, а в пълнотата на времето извърши своята малка работа, малката си борба против величествените събития и презрителното завладяване на света, в който беше роден.

Да бъдеш роден на коледа е еднакво неприятно както за майката, така и за детето, поради пренаселеността от пациенти и намаления наличен персонал в болницата по това време на годината. Но преобладаващите условия в нея не представляваха изход за майка на дете с неустановен произход и неясни перспективи, което се е появило на бял свят при нещастни и неприятни обстоятелства присъщи на склад, разположен в горната част на скромнен пакистански ресторант с величественото име „Хан Могоул Палас“, намиращ се в Солсбъри, Англия, а това е станало през ранната сутрин на третата коледа от появата на Съществата завоеватели, пристигнали от звездите.

Солсбъри е приятен малък град, разположен на югозапад от Лондон и представлява главен център на графство Уилтшир. Той се забелязва с неговия относително добре запазен средновековен чар, с грандиозната си изящна катедрала от тринайсети век и сега най-вече с честването на праисторическия мегалитен монумент, отдалечен на осем мили от него.

И който в тъмнината преди тази коледа преживя едно от най-големите забележителни събития в дългата му история и въпреки

ранния (или напреднал) час, голяма част от жителите на Солсбъри бяха избегнали свидетелството на една грандиозна нередност.

Не само Халим Хан, собственикът на „Хан Могоул Палас“ и жена му Айша бяха заспали в леглата си. Никой от тях не проявяваше интерес към езическия монумент „Стоунхейдж“, независимо от странните неща, които се случиха с него. Същото сигурно се отнасяше и до дъщеря му Ясмина Хан, която беше на седемнайсет години и изстинала и уплашена, лежеше полугола върху непокрития под на склада на бащиният си ресторант, скрита между големи чували с леца и още по-големи с брашно, гърчеща се в ужасни болки, обладана от срама на незаконното майчинство, което я повличаше към отмъстителната сабя на гневния Аллах.

Тя беше грешница и го осъзнаваше. Нейният отпаднал, претоварен от работа и необщителен баща, който беше уморен до смърт и почти умиращ, на няколко пъти през миналата година се бе опитал да я предпази от извършването на грях и неговите последствия, говорейки с цялата сила, на която беше способен, но тя вече бе избрала да поеме риска. Само три пъти, с три различни момчета, всяко едно от тях бяло и англичанин.

Енди. Еди. Ричи.

Имена, които пламтяха като големи огньове в невралните пътеки на нейната душа.

Майка ѝ, която всъщност не ѝ беше майка, тъй като истинската ѝ беше починала, когато Ясмина беше на три години, беше Айша — втората жена на баща ѝ, здрава и безстрастна жена, която я бе отгледала и поддържаше семейството и ресторанта през всичките тези години. Тя също я беше предупредила, но в съвсем в друг аспект.

— Ти вече си жена, Ясмина, а една жена може да си позволи известно удоволствие в живота — беше ѝ заявила тя. — Но бъди внимателна.

Не бе споменала и дума за грехът, само я бе предупредила да не си навлича неприятности.

Ясмина беше внимателна или мислеше, че е такава, но очевидно не се беше получило. Затова тя се бе провалила пред Айша. Беше фалирала и пред баща си, въпреки предупрежденията му да остане непорочна и сега Аллах щеше да я накаже. Впрочем той вече я бе наказал и наказанието беше жестоко.

Тя беше открила бременността си твърде късно, а изобщо не я бе очаквала. Ясмина си мислеше, че все още е твърде млада, за да ражда бебета, защото гърдите ѝ бяха твърде малки, а устните ѝ толкова тесни — почти като момчешки. И защото при всеки от трите пъти, когато го бе направила с всяко едно от момчетата, бе вземала предпазни мерки, макар да се бе получило импулсивно, плахо и без желание — веднъж в сумрачно мазе, веднъж в захвърлен развален автобус и накрая в същия склад, където сега се намираще. Предпазните мерки представляваха хапчета, тайно купени от индуската с мазна усмивка в магазина в Уинчестер — две мънички зелени таблетки за взимане сутрин и една голяма жълта за през нощта, в продължение на пет дни. От тях толкова ѝ се повдигаше, че би следвало да си свършат работата и това би я задоволило, но не бе трябвало да има доверие на хапчета със съмнителен произход. Ясмина можеше да си го повтаря хиляди пъти, но вече бе много късно.

Първият признак се бе появил преди четири месеца. Гърдите ѝ неочаквано започнаха да напълняват и отначало това я зарадва. Тя винаги беше доста мършава, но помисли, че тялото ѝ най-после е започнало да се развива. Момчетата харесваха гърдите. Можеше да видиш как очите им проблясват, когато изследват бюста ѝ и да ги оставиш да си мислят, че не си забелязала какво правят. И тримата ѝ мимолетни любовници бяха слагали ръце върху блузата ѝ, за да ги почувстват, но само Еди, вторият, бе показал разочарованието си от това, което беше намерил.

— Това ли е всичко? — беше се учудил.

Но сега бюстът ѝ растеше и натежаваше с всяка изминала седмица, гърдите леко я наболяваха, а тъмните зърна странно изпъкнаха над гладките малки кръгове върху които се намираха. Така че Ясмина започна да се страхува, още повече, че месечният ѝ цикъл не идваше. Но той никога не бе идвал навреме. Веднъж през миналата година дойде със закъснение от месец, а тогава тя беше напълно девствена.

Отначало бяха гърдите, след това бедрата ѝ започнаха да се разширяват. Ясмина не казваше нищо за състоянието си и продължаваше да разговаря непринудено с клиентите, които я харесваха, защото беше стройна, хубавичка и вежлива, и претендираще, че всичко е наред. През нощта ръката ѝ неколкократно

се плъзгаше по момчешкото ѝ коремче и разтревожено търсеше скритият живот под изопнатата кожа. Не усещаше нищо.

Но то беше там и през ранния октомври започна да изпъква слабицьк израстък, който риташе над пъпа ѝ и с всеки ден ставаше все по-голям. Ясмина започна да носи широки блузи, за да скрие новата пълнота на гърдите си и процъфтяващата ѝ закръгленост на нейния корем. Тя разшири панталоните си по шевовете и проби две нови дупки на колана си. Ставаше ѝ все по-трудно да работи — да носи тежките подноси с храна през цялата вечер и след това с часове да мие чиниите, но тя се насилваше да бъде силна. Нямахше никой друг да свърши работата ѝ. Баща ѝ взимаше поръчките, Айша бе заета с готвенето на ястията, а Ясмина сервираше храната и почистваше след затварянето на ресторанта. Брат ѝ Халит си беше отишъл, след като по време на размириците след идването на Съществата бе убил човек, защитавайки Айша от тълпа бели хора, а сестра ѝ Лейла беше толкова малка — пет годишната ѝ възраст бе безполезна за ресторанта.

Никой в къщи не коментира новият начин, по който Ясмина се обличаше. Може би те мислеха, че такава е сегашната мода. През тези ранни години на Завладяването, животът бе странен.

През тези дни баща ѝ рядко хвърляше поглед към когото и да е, той беше загрижен за пропадналия си ресторант и фалиралото му здраве, беше готов да се кланя на всекиго и през цялото време мърмореше безкрайни молитви. Беше на четиридесет години, но изглеждаше на шейсет. „Хан Могоул Палас“ нощ след нощ бе почти винаги празен, с изключение на уикендите. След като Съществата се бяха установили тук, хората не пътуваха. Вече нямаше богати чужденци, пристигащи от различни части на света, за да прекарат една нощ в Солсбъри, преди да се отправят към Стоунхейндж. Мотелите и хотелите бяха празни, същото се бе случило с повечето от ресторантите и само няколко, като този на Хан все още се бореха, за да спечелят нещо за препитание. Затова последното нещо в съзнанието на Халим Хан беше променената фигура на дъщеря му.

Колкото до нейната втора майка, Ясмина си представяше, че тя я гледа отстрани и се безпокои за нея. Но Айша не казваше нищо, така че изглежда нямаше подозрения. Тя не беше от тези, които ще си мълчат, ако подозират нещо.

Коледа приближаваше. Сега краката на Ясмина бяха подути като пънове, гърдите ѝ бяха натежали като камъни и тя се чувстваше като болна. Но това нямаше да продължава дълго за разкриването на истината, въпреки липсата на план. Ако брат ѝ Халид беше тук, тя щеше да знае какво да направи. Ала той си беше отишъл. Ясмина трябваше просто да остави нещата да се случат и да вярва в Аллах, който щеше да я накаже, макар че бе по-добре Той да ѝ прости и да бъде милосърден.

В коледната вечер клиенти бяха запазили четири маси. Беше изненадващо да бъде толкова заета, след като повечето от англичаните предпочитаха да вечерят в къщи. По средата на вечерта Ясмина мислеше, че ще падне и ще изпусне подноса си, пълен с пилешко „бириани“, овнешко „виндалу“ и кебап „боти“, като ги изсипе на пода. Успя да издържи, но час по-късно беше напълно отпаднала и с треперещи колена се вмъкна в коридора между кухнята и кофата за боклук, където никой не можеше да я види. Тя се сви там — замаяна, изпотена, пъшкаща и с чувство на повръщане. Усецаше, че трепери, странни спазми преминаваха по предната част на тялото ѝ и бедрата ѝ, които не престанаха и след като остави подноса на кофата за боклук.

Щеше да се случи тази нощ, мислеше си тя. И за хиляден път прекара през съзнанието си сметките, които беше направила през тази седмица: двайсет и четвърти декември без девет месеца правят двайсет и четвърти март, следователно Ричи Бърг е бащата. Поне беше този, който ми достави удоволствие.

Енди беше първият и Ясмина не можеше да си спомни неговата фамилия. Беше бледен и слаб особняк с измамна усмивка, който във влажната лятна нощ след шестнайсетия ѝ рожден ден, когато ресторантът беше затворен, защото баща ѝ беше постъпил в болница и оттогава бяха започнали грижите му, я бе поканил на танци, придружени от няколко пинти кафява бира, а по-късно ѝ каза, че следва специален купон с приятели в някаква къща и тя също е поканена. Обаче това не се оказа купон, а занемарено мазе с гадна миризма, като леговище за размножаване. Ръцете на Енди чевръсто бродеха под блузата ѝ и между краката ѝ, после панталоните ѝ се смъкнаха и нещо твърдо и дълго изникна от него, плъзна се в нея и бързо-бързо, само за няколко момента главата му задъхано потръпна до бузата ѝ и това беше всичко. Тя мислеше, че като за първи път това ще

й причини болка, но не почувства нищо, а удоволствието липсваше. Следващият път, когато срещна Енди по улицата, той почервеня и й намигна, но не й каза нищо, а после не обмениха ни дума.

През есента след това беше Еди Глосоп, оня, който беше намерил гърдите й за незадоволителни и беше й го казал. Големият широкоплещест Еди, който работеше за един търговец на месо и проявяваше находчивост в световно известното си поприще. Беше стар, почти на двацет и пет години. Ясмина отиде с него, защото предполагаше, че ще получи удоволствието, което не се бе получило с Енди. Но след като отидоха в полуизгорелия автобус, захвърлен встрани от пътя към Шафтсбъри и тя легна на пътеката между седалките, той се просна върху най-горната част на тялото й и само пъхтеше. Нещото му отдолу бе по-голямо от това на Енди и когато го вкара в нея доста я заболя, а тя се почувства доволна, че не й е за първи път. Но желаше да не го направи до края.

В онази странно топла нощ през март, когато всички от семейството бяха заспали в апартамента на долния етаж, тя го направи с Ричи Бърг в склада на горния. Ясмина стъпваше на пръсти по стъпалата, докато Ричи се катереше отвън по водосточната тръба, за да се промъкне през прозореца. Висок, жилив и елегантен, който свиреше толкова добре на китара и пееше, и който разправяше на всеки, че един ден Съществата ще понесат генерално поражение във войната и ще бъдат изтрети от лицето на Земята. Той беше чудесен любовник. Ясмина остана по блуза, тъй като и да я беше махнала, гърдите й нямаше да му бъдат от полза. Ричи я целуваше и галеше с ръце, както й изглеждаше в продължение на часове и тя се ужаси, че могат да бъдат открити, така че пожела той да се заеме със същественото и проникването му в нея й се стори като влизане на смазана метална стрела, която се плъзгаше във вътрешността й и се движеше така лесно — един след друг деликатни тласъци, отново и отново, докато чудесното пулсиране се пренесе в нея и тя изригна от удоволствие, стенойки толкова силно, че Ричи трябваше да положи ръка върху устата й, за да не събуди някой.

Това беше времето, когато бебето бе направено, не можеше да има съмнение. През целия следващ ден Ясмина мечтаеше да се омъжи за Ричи и да го има в обятията си през нощите на целия си живот. Но в края на онази седмица, той изчезна от Солсбъри — някой каза, че е

избягал, за да се присъедини към тайна нелегална армия, която ще насочи ударите си против Съществата. И никой повече не чу нищо за него.

Енди. Еди. Ричи.

Сега тя отново се намираще в склада, смъкнала панталоните си, но с голяма лъснала подутина на корема си, който ѝ изпращаше агонизиращи послания и срам, разтърсващи тялото ѝ. Единствената ѝ завивка бе прост тъкан чаршаф, който вонеше на разлято по него готварско масло. Около полунощ нещо в нея се бе спукало и околоплодната ѝ вода изтече. Беше се случило докато се влачеше по стълбата, за да изчака ужаса на най-голямото нещастие през нейния живот и края на събитията. Контракциите идваха все по-често, като малки земетресения в нея. Може би беше два или четири часа през нощта. Колко дълго щеше да трае? Още един час или може би още шест? Дванайсет ли?

Да стане ли по-отстъпчива и да повика Айша?

Не, не. Нямахте да има смелостта. През ранната нощ гласовете от улицата достигаха до нея. Звук на стъпки. Беше странно да викаш и да се разхождаш по улицата толкова късно. Коледното пируване не бе обичайно за нощ като тази. Беше трудно да се разбере за какво говорят, но извън разбъркания говор се чу достатъчно ясно:

— Извънземните! Те са разрушили Стоунхейдж и са го отнесли надалече!

— Хващай товарната кола, Чарли, да отидем там и да видим!

Да разрушиш Стоунхейдж. Странно, много странно. За какво са го направили? Ясмина се чудеше, но болките ѝ станаха толкова големи. Е, точно сега не беше способна да мисли за Стоунхейдж, нито за Съществата, които по някакъв начин бяха свалили от власт непобедимия бял човек, и само с мигане на окото си бяха започнали да управляват света. Нищо друго не я интересуваше, освен събитието, което я очакваше и пламъците изгарящи мозъка ѝ, както и вълнуването на корема ѝ — неумолимите движения предвестяващи зората.

Това беше нещо.

— Хвала на Аллах, Повелителя на света, Милостивият и Щадящият — мърмореше тя боязливо. — Не е добре без Аллах и Мохамед, Неговия пророк.

И отново:

— Хвала на Аллах, Повелителя на света.

И отново.

И отново.

Болката беше ужасна и я разкъсваше широко разтворена.

— Абрахам, Исак, Ишмаил! — стенеше и НЕЩОТО започна да се движи спираловидно във вътрешността ѝ, като тирбушон, оставящ гореща следа в нейната плът. — Мохамед! Мохамед! Мохамед! Не е добре без Аллах! — избликваха думите ѝ, вече не толкова боязливо. Колко добри бяха те, ако не бяха в състояние да я спасят? Нека Мохамед и Аллах да го направят, ако действително съществуват, за нея невинната и неуката, чиито живот просто започваше. И внезапно, като огнено копие разкъсващо вътрешностите ѝ сякаш щеше да спуска бедрените ѝ кости, в съзнанието ѝ се отприщи поток от други имена — Мойсей, Соломон, Исус, Дева Мария, дори позабравените индуски Шива, Кришна, Шакти и Кали — тя се надяваше всеки от тях да може да ѝ помогне, който и да е, който и да е, който и да е...

Тя изпищя три пъти — къс остър и пронизителен писък.

После почувства ужасно вътрешно извиване и бебето се измъкна от нея изненадващо бързо. Последва го поток от кръв, която като червена река се разливаше по нещата ѝ и не спираше да блика.

Ясмина разбра, че е тръгнала към смъртта.

Беше се случило нещо несправедливо. Бе излязло от нейните вътрешности, а тя трябваше да умре. Беше ѝ абсолютно ясно. Само няколко момента след раждането я обхвана някакво зловецко спокойствие. Нямахте сили за повече писъци или дори да погледне бебето. То беше някъде отдолу, върху постланите на пода неща. Тя легна по гръб, в растящата локва от кръв и пот. Вдигна ръце към тавана и ги отпусна, за да стисне твърдите си, наляти с мляко гърди. Не назова отново свещените имена. Трудно можеше да си спомни дори своето собствено.

Ясмина ридаше тихо. Тя трепереше и се опитваше да не се движи, защото с това сигурно щеше да влоши кръвоизлива.

Измина един час, а може би седмица или година.

След това изпълнен със силна болка глас се разнесе в тъмнината над нея:

— Какво се е случило, Ясмина? О, Боже мой, Боже мой, Боже мой! Твоят баща ще умре!

Беше Айша. Наведена над нея я поглъщаше с поглед. Силната ѝ ръка повдигна главата ѝ и я насочи към топлите си майчински гърди.

— Можеш ли да ме чуеш, Ясмина? О, Ясмина! Боже Господи, Боже Господи! — зави с горестен глас, който изригваше от гърлото ѝ, като гейзер от земята. — Ясмина! Ясмина!

— Къде е бебето? — попита родилката със слаб глас.

— Тук е, можеш ли да го видиш?

Ясмина не виждаше нищо, освен червена мъгла.

— Момче ли е? — попита тя изтощено.

— Да, момче е.

В неясното петно на замъгления ѝ поглед помисли че видя нещо малко и розово-кафяво, оцапано, което лежеше неподвижно в ръцете на втората ѝ майка. Мислеше, че дори чува плача му.

— Искаш ли да го подържиш?

— Не, не — отвърна Ясмина с ясното чувство че си отива, последните ѝ сили я напукаха. Беше закотвена към света с тънка нишка.

— Той е здрав и чудесен — каза Айша. — Прекрасно момче.

— Тогава съм много щастлива — рече Ясмина, борейки се с последни сили. — Името му е Халид. Халид Халем Бърк.

— Бърк ли?

— Да. Халид Халем Бърк.

— Това ли е фамилията на баща му? Бърк ли?

— Бърк. Ричи Бърк — отвърна с последни сили и произнесе фамилията по букви.

— Кажи ми къде живее този Ричи Бърк, ще го хвана. Срамно е да раждаш в тъмнината на това помещение! Защо никога не ми каза нищо? Защо си се крила от мен? Щях да ти помогна. Щях...

Но Ясмина Хан вече беше умряла. През мръсното стъкло на склада проникна първият лъч на светлината на утрото. Коледата беше започнала.

На осем мили от Стоунхейдж Съществата бяха завършили нощната си работа. Три от извънземните внушителни същества надзираваха човешката бригада, която с помощта на пистолетоподобни ръчни апарати, излъчващи виолетова светлина бяха изтръгнали всяка една от древните плочи на мегалитния монумент, брулени в равнината на Солсбъри в протежение на хиляди години и това бе станало като в

игра с японски пръчици. И всички те трябваше отново да бъдат пренаредени в положението, в което са били в друг каменен кръг от огромни пясъчни блокове, който стана в две паралелни редици с посока от север към юг; второстепенния вътрешен кръг от сини плочи беше преместен, за да формира равноностранен триъгълник, а дългия шестдесет фута каменен блок, който стоеше във формацията, която хората наричаха „Олтарен камък“ беше издигнат в изправено положение и пренесен в центъра ѝ.

Тълпата от около две хиляди души, която се бе събрала от близките градове, наблюдаваше през нощта, разбира се от благоразумно разстояние, осъществяването на необяснимия проект. Някои от присъстващите бяха вбесени, някои изненадани, някои индеферентни, а други очаровани. Развиха се много теории около случката и всяка една бе толкова добра, колкото другата — нито по-добра, нито по-лоша.

СЛЕД ШЕСТНАДЕСЕТ ГОДИНИ

Ако знаете какво гледате, все още може да видите призрачния надпис на предната врата на бившия ресторант, очертанията на думите в златен цвят „Хан Могул Палас“. Старата му полюшкваща се табела, която се клатеше над вратата с измамен надпис, вътре бяха разхвърляни спукани купички и изоставени тенджери за задушаване, както и счупени глинени съдове.

Ресторантът отдавна си беше отишъл, бе станал жертва на Великата Епидемия, която Съществата бяха пуснали да се скита по света, като предупреждение за завладените от тях хора, опитали се да атакуват техен лагер. Половината от населението на Земята беше измряло, а останалата половина трябваше да бъде научена допълнително да не дава убежище на бунтовни помисли. Бедният опечален Халим Хан също си беше отишъл. Човекът с кафява кожа, който работейки в хотелите „Лайън“ и „Юникорн“ като мияч на чинии, за десетина години бе успял да спести пет хиляди паунда от заплатата си и ги беше използвал по време на царуването на кралица Елизабет в Англия, влагайки ги в непретенциозен малък ресторант, което щеше да спаси него и семейството му от абсолютното отчаяние и мизерия. Четири дни, преди епидемията да порази Солсбъри, Халим беше умрял. Но дори и заразата да не го беше убила, това щеше да свърши туберкулозата, намерила подслон в него. Или позорната скръб от безчестието на дъщеря му Ясмина, която по коледа, четири седмици преди настъпването на Епидемията, бе родила дете в склада на горния етаж на ресторанта и беше умряла, а копелето бе син на дългокракото английско момче Ричи Бърк, бъдещ изменник и колаборационист.

Три месеца след настъпването на Епидемията и два дни преди шестия си рожден ден, малката дъщеря на Халим — Лейла, също беше умряла. По-големият брат на Ясмина — Халид, почти две години преди това беше изчезнал. Беше по времето, което сега е известно като Неприятностите. През един съботен следобед банда от дългокоси хулигани решиха да излеят яда си, натрупан от завоеванието на Земята

върху оживеното пакистанско ресторантче, разположено на една от градските улици и когато Халид придружаваше Айша на връщане от пазара, те го пресрещнаха и започнаха да му правят оскърбителни забележки. Той им отвърна яростно и беше пребит до смърт.

От цялото семейство остана само Айша — втората неуморна съпруга на Халим. Тя също се бе разболяла по време на Епидемията, но бе издържала на страданията и бе оживяла — по каквито и да било причини, това беше цената в този променен и унижен свят. Но за нея беше трудно сама да се оправя с ресторанта, освен това три четвърти от населението на Солсбъри беше починало от Епидемията и остатък му не се нуждаеше от някакъв пакистански ресторант.

Айша намери други неща за вършене. Тя се настани да живее в няколко стаи в постепенно разрушаваща се сграда, която се намираще зад ресторанта и успяваше да се препитава във времената, когато националната валута изчезна, за да се замени с нов тип пари, които циркулираха в страната, заедно с множество импровизирани неща. Тя се занимаваше с пране и чистене на тези хора, които все още се нуждаеха от нейните услуги. Приготвяше храна и за по-възрастни хора, които бяха твърде немощни, за да се справят сами. След това, когато името ѝ излезе в работната лотария, прекара известно време във фабриката, направена от Съществата в града, преплитайки тънки цветни жички в сложни механизми, чиито цели, естествено никога не бяха разбрани от нея.

И докато работата ѝ с тези неща не беше достижима за нея, самата тя бе достижима за шофьорите на камиони, които преминаваха през Солсбъри и които разперваха мускулестите си неща в замяна на торбичките с храна, бартерно предоставени от корпорацията, в която работеха, представляващи нова версия на парите, които трябваше да получават. Това не беше нещо, избрано да го направи, ако имаше избор. Но тя не беше избрала инвазията на Съществата, нито самотното мъчение на Ясмина в склада на горния етаж и нямаше с кого да се посъветва за всички тези неща. Айша трябваше да яде, за да оживее, така че тя продаваше себе си когато можеше на шофьорите на камиони и това беше всичко.

Защо имаше смисъл да оцелееш, защо тя се безпокоеше и тревожеше в свят загубил значение и надежда? Може би заради самото оцеляване, заложено в нейните гени или най-вече, защото не беше

съвсем сама в този свят. Извън претърпялото ѝ катастрофа семейство, тя бе останала с дете, което трябваше да гледа — внукът на доведената си дъщеря — бебето Халид Халем Бърк. Детето на срама. Той също бе оцелял от заразата на Епидемията. Това също беше една от малките и грозни иронии, в процеса на реализацията ѝ от Съществата, в света, в който едно почти шестмесечно дете не можеше да сключи споразумение с тях. И което доведе до огромна популация от бебета без родители.

Халид Халем Бърк беше здрав. Независимо от лишенията през тези печални години, недоимъка на храна и гориво, избухването на малки войни и болести при които можеше да се помисли за изчезване на расата, той израсна силен и здрав, такъв беше през цялото време. Притежаваше издръжливостта на майка си и дългите крака на баща си, с тяхното танцьорско изящество. При пръв поглед изглеждаше очарователен. Кожата му беше златистокафява, очите му бляскаха в синьо-зелено, а косата му бе гъста и къдрава, с чудесен бронзов цвят; изобщо в него се наблюдаваше великолепен евроазиатски нюанс.

В живота си Айша бе претърпяла много скръб и загуби, той представляваше за нея прекрасен фар, който осветяваше тъмата пред нея.

Истинските училища вече не съществуваха. Айша преподаваше на малкия Халид най-доброто, на което беше способна. Не бе ходила много на училище, но знаеше да чете и пише. С изпросени и взети на заем книги, тя се опитваше да го научи на същото. После намери една жена, която знаеше аритметика и направи уговорката тя да го подготвя срещу почистването на подовете на жилището ѝ. Свърза се също така и със стар човек, който знаеше Корана и тъй като бе дълбоко религиозна жена, започна да изпраща Халид при него веднъж седмично, за да се запознае с Исляма. Момчето бе наполовина мюсюлманин, но Айша не поемаше отговорност за останалата му християнска половина и не можеше да си позволи той да навлезе в света като безверник. Самата тя бе убедена, че някъде, НЯКЪДЕ, съществува Бог, познат като Аллах, състрадателен и милостив Бог, на когото подчинението бе задължително и пред когото хората щяха да се изправят в деня на Страшния Съд.

— Ами Съществата? — попита я веднъж Халид, който вече бе навършил шест години. — Те също ли ще бъдат съдени от Аллах?

— Съществата не са хора. Те са джинове.

— Аллах ли ги е създал?

— Той е направил всички неща по Земята и Небесата. Създал е хората от грънчарска глина, а джиновете от бездимен огън.

— Но Съществата разпростряха над нас нечестивия. — Защо Аллах прави лоши неща, щом той е милосърден Бог?

— Съществата са зли — отвърна Айша с известна неловкост, съзнавайки, че по-мъдрите глави от нея, напразно са се мъчили да разрешат този въпрос. — Но те не са нечестиви, а само са инструменти на Аллах.

— Кой ги е изпратил при нас, за да правят злини? — попита Халид. — Що за добрина е тази, която стоварва лоши неща върху Собствените му хора, а Айша?

Тя се намираще отвъд дълбочината на разговора, но беше търпелива с него.

— Неведоми са пътищата на Аллах, Халид. Той е Единствения Бог и не можем да го съдим. Ако Той е имал причина да ни изпрати Съществата, ние нямаме право да питаме.

— Изпрати ни също смърт, глад и болести — мислеше тя. — И английски момчета, които убиха Халид на улицата, дори английско дете, което постави в корема на майка му и после то се роди. Аллах изпрати всичко това в нашия свят.

Но после си припомни, че ако Ричи Бърк не се бе вмъкнал дебнешком в къщата ѝ, за да спи с Ясмина, сега, в този момент пред нея нямаше да стои това чудесно дете. И понякога каква добрина можеше да се появи пред злината. Какви сме ние, та да изискваме нещо от Аллах? Може би дори Съществата са били изпратени ултимативно за наше добро.

Може би.

До този момент нямаше никакви новини за бащата на Халид. Предполагаше се, че той беше избягал, за да се присъедини към армия, която се бореше със Съществата, но Айша не беше чувала, че някъде по света съществува такава.

Впоследствие, не много дълго след седмия си рожден ден, след като се завърна от следобедните уроци по изучаване на Корана, които всеки четвъртък се провеждаха в дома на стария Искандер Мустафа Али, Халид завари в къщи непознат бял човек, който стоеше в стаята

заедно с баба му — беше мъж с голяма купчина разбъркани къдрави светли коси на главата си и ъгловато, почти лишено от плът лице, върху което светеха две хладни и сурови синьо-зелени очи, които го гледаха като някаква маска. Кожата му бе толкова бяла, че момчето се почуди дали той има кръв в тялото си. Цветът ѝ изглеждаше почти тебеширен. Странният бял мъж беше седнал на стола на баба му, а тя самата изглеждаше странно нервна, Халид никога не я бе виждал такава — с блестящи капчици пот по челото си и присвити в тънка линия устни.

— Знаеш ли кой съм аз, момче? — каза белият мъж, после се облегна на стола и кръстоса крака — бяха най-дългите, които Халид беше виждал.

— Как би могъл да знае? — отвърна баба му.

Белият мъж я погледна и каза:

— Нека да го направя, ако нямаш нищо против.

Той се обърна към Халид и продължи:

— Ела тук, момче и застани пред мен. Не си ли един малък красавец? Как се казваш, момче?

— Халид.

— Кой те кръсти така?

— Майка ми, тя е починала. Кръстен съм на чичо си, който също е умрял.

— Защо по дяволите толкова хора са измрели, като би трябвало да бъдат живи? Но както и да е, Халид, аз се казвам Ричи.

— Ричи — повтори Халид с присвит глас, защото вече бе започнал да разбира разговора.

— Да, Ричи. Чувал ли си някога за човек с име Ричи? За Ричи БЪРК?

— Това е моят баща — почти прошепна Халид.

— Точно така. Този юнак заслужава голяма награда. Не само красив, но и интелигентен! Добре, какво друго някой би трябвало да очаква? Тук съм, момчето ми, аз съм твоят дълго изгубен баща! Ела тук и ме целуни!

Халид неуверено погледна към Айша. Лицето ѝ все още блестеше от пот и бе много бледно. Изглеждаше като болна. След няколко мига, тя кимна съвсем слабо.

Той направи половин стъпка към мъжа, който беше неговия баща, а той от своя страна го хвана грубо за китката на ръката му, издърпа го нагоре и го притисна към себе си. Халид не го целуна истински, по-скоро се отърка в бузата му. Контактът с четинестата й повърхност беше болезнен за момчето.

— Така, момче, върнах се, както виждаш. Прекарах далече седем мизерни гладни години, но се върнах и възнамерявам да живея с теб като твой баща. Можеш да ми казваш „тате“.

Халид се вторачи в него зашеметено.

— Давай, кажи го! Кажи: „Много съм доволен, че се завърна, татко“.

— Татко — произнесе трудно Халид.

— И останалото, ако обичаш.

— Толкова съм доволен... — запъна се момчето.

— Че си се върнал.

— ... че си се завърнал...

— Татко.

— Татко — повтори Халид колебливо.

— Ти си добро момче, разбрах го лесно. Кажи ми, мислил ли си за мен, докато си пораствал?

Халид отново отправи поглед към Айша, а тя скришом му кимна.

— Да, и тогава, и сега — отвърна детето с дрезгав глас.

— Само сега ли или тогава? Това ли е всичко?

— Сега едва ли някой има баща. Но когато срещях някого с такъв, мислех за теб. Чудех се къде се намиращ. Айша ми каза, че си воювал против Съществата. Наистина ли си го правил, татко? Наистина ли си се сражавал против тях? Убил ли си някое?

— Не ми задавай глупави въпроси. Кажи ми, момче, ще носиш ли името Бърк или оставаш Хан.

— Бърк. Халид Халем Бърк.

— Казвай ми „сър“, когато не се обръщаш към мен с „татко“. Кажи: „Халид Халем Бърк, сър.“

— Халид Халем Бърк, сър. Татко.

— Или едното, или другото. Не двете заедно.

Ричи Бърк стана от стола, разгъвайки частите на тялото си. Все по-високо и по-високо и по-високо. Той беше невероятно висок и твърде слаб. Голямата му височина акцентираше върху неговата

стройност. Халид, макар и висок за неговата възраст, изглеждаше пред него като джудже. В мислите му се промъкна съмнението, че баща му не е съвсем човек, а по-скоро демон или дори джин, който се е измъкнал от бутилката си, като в приказката, която Мустафа Али му беше разказал. Трябваше да запази тези мисли за себе си.

— Добре — каза Ричи Бърк. — Да бъде Халид Халем Бърк, харесвам го. Един син трябва да притежава фамилията на баща си. Но не и частта Халид Халем. От сега нататък твоето име ще бъде Кендъл или Кен за по-кратко.

— Моето име е Халид...

— ... името на чичо ти, да. Но той е мъртъв. Всъщност всеки е мъртъв, Кени. Кендъл Бърк е добро английско име. Дори Кендъл Хамилтон Бърк. Така ли е, момче? Колко е красиво! Ще те науча на няколко неща, ще го направя. Ще направя от теб мъж.

ТУК СЪМ МОМЧЕТО МИ, АЗ СЪМ ТВОЯТ ДЪЛГО ИЗГУБЕН БАЩА!

Халид никога не знаеше, какво означава да имаш баща и никога не бе проучвал такава идея, дори никога не беше изпитвал ненавист към такова изследване, защото Айша по принцип беше спокойна и стабилна в душата си, и приемаше стабилните личности без да изразходва ценна енергия за да мрази каквото и да е, а той бе обвързан с нея в това отношение. Ричи Бърк, който бе започнал да го учи как да се отнася с баща си, го бе накарал да долови какво означава да мразиш.

Ричи се нанесе в спалнята, която по-рано беше на Айша, а самата тя се пренесе в бившата стая на Ясмина. Тя отдавна беше запусната и занемарена, но те я почистиха, преследвайки паяци и заковавайки дъски по пода, които се бяха измъкнали от него. Айша премести там дрехите си и постави на шкафчетата снимки в рамки на бившето си починало семейство, които по-рано се намираха в спалнята, след това драпира две сарита, които никога преди това не бе обличала и ги окачи на оголената стена, чиято боя бе започнала да се лющи.

Беше от странно по-странно Ричи да живее с тях.

Бе нещо като всеобщ катаклизъм или ужасяващо нахлуване на извънземна форма, която по някакъв начин изглеждаше като ударът на Съществата при тяхното пристигане.

През повечето от дните, той се намираше извън къщи. Работеше в близкия град Уинчестер, пътувайки насам и натам в малка кафява

кола от времето предшестващо Завоеванието. Халид никога не бе ходил в Уинчестер, нито пък майка му, независимо от хапчетата, които можеше да закупи там, за да предизвика абортирането му. Халид не бе излизал от Солсбъри, нито бе стигал до Стоунхейдж, който сега се бе превърнал в център на дейността на Съществата и вече нямаше туристически вид. Само някои от хората в Солсбъри пътуваха през тези дни. Малко от тях притежаваха автомобили, основно по причина на добиваното количество нефт, изпълнено с трудности, но Ричи изглежда нямаше такива проблеми.

Понякога Халид се чудеше с какво точно се занимава баща му в Уинчестер, но го попита за това само веднъж. Думите едва се измъкнаха от устата му, след като дългата ръка на баща му се изви и го удари по лицето, разцепи долната му устна и покапалата кръв се разля по брадичката му. Халид смаян бе наблюдавал действието му, никога досега баща му не го беше удрял, това не се беше случвало.

— Длъжен си да не ме питаш за това отново! — каза той, изправен насреща му като планина, а студените му очи бяха станали още по-студени, обзети от ярост. — Какво правя в Уинчестер не е твоя работа, нито на когото и да е друг, слушаш ли ме момче? Това е мой личен въпрос. Мой собствен.

Халид изтри долната си устна и се вгледа в баща си с чувство на озадаченост. Болката от зашлевяването не бе толкова голяма, но изненадата и шока от нея отекна в съзнанието му. А озадачеността от нея щеше да остане и в последствие.

Той никога повече не попита за бащината работа, но Ричи с чудесна последователност продължаваше да го удря, изглежда, че чрез боя изливаше яда си. И беше трудно да се предскаже какво би могло да го раздразни. Може би едно от нещата бе всяко нарушение на уединението му. Веднъж, докато говореше с баща си в спалнята му за кървава битка между две момчета, Халид без да помисли прекара ръка по китарата му, която стоеше окачена на стената до леглото и тя леко издрънка, а това бе нещо, за което бе желал от месеци. Преди звукът от издрънчването да замлъкне, Ричи отпусна ръка и гърбът на момчето се удари в стената.

— Дръж мръсните си пръсти далече от този инструмент, момче — изръмжа баща му.

Друг път го шамароса заради разлистената книга, която Халид бе оставил на масата в кухнята, на която имаше снимки на голи жени; следващия път беше поради по-дългото му задържане около него, докато той се бръснеше пред огледалото. Така че момчето се научи да спазва определена дистанция спрямо баща си, но и поради тази причина получаваше плесници, които по същество бяха безпричинни. Ударите бяха толкова тежки, колкото и този, който бе получил за първи път, но никога не предизвикаха в него първоначалния шок, макар че си оставаха удари. Халид тайно ги складираше в една от тайните части на душата си.

Когато веднъж Айша случайно закъсна с вечерята, Ричи също случайно я удари — дали защото често подправяше овнешкото с къри или за нещо, с което му противоречеше. За Халид случилото се бе повече от шок, повече от това, да получиш плесница, защото някой бе посегнал с ръцете си към Айша.

Това се случи за първи път докато вечеряха, на масата до Халид се намираще голям извит нож и той можеше да го забие някъде, докато това бе невъзможно за Айша; желанието му се намираще някъде по средата между унижението и болката, изпращащи послания чрез горящите му очи, а той знаеше, че изобщо не трябва да го направи. Така че успя да контролира себе си, дори след всеки следващ удар на Ричи. Беше умението, което притежаваше, което по заобиколен път бе наследено заедно с търпеливостта му, от азиатските му прадеди, които никой не е познавал по време на дългото им съществуване и от които произхождаше. Живеейки с Ричи под един покрив, дневната им връзка даваше възможност да доразвие уменията си и да ги доведе до деликатно изкуство.

Баща му изглежда нямаше много приятели, поне такива, които да посещават къщата. Халид се запозна само с трима от тях.

Единият, който понякога идваше, се казваше Арч. Беше стар човек със сиви къдрици, които падаха върху плешивата му глава. Той винаги носеше бутилка уиски, после заедно с Ричи се затваряха в стаята му, провеждаха разговори на нисък глас и пееха дрезгави песни. На следващия ден Халид намираще празната бутилка, захвърлена в коридора на етаж. Той събираше всички като нея и ги подреждаше в редици всред останките на ресторанта пред къщата, без дори да знаеше защо го прави.

Другият мъж, който идваше се казваше Сид, беше с плосък нос, учудващо дебели пръсти и излъчваше лоша миризма, която Халид помирисваше с носа си дори и на следващия ден. Веднъж, когато Сид отново беше дошъл на гости, а Халид се канеше да заспива, момчето чу как Ричи повика Айша да влезе в стаята му и след като тя го направи, той шумно тръшна вратата след нея. Той никога не я попита за това, дори и когато тя се намиреше в неговата стая. Някакъв инстинкт му подсказа, че още не му е дошло времето.

У тях също идваше и една жена на име Уенди. Беше висока, мършава и твърде плоска, с дългнесто като на кон лице, около което се спускаха сплъстени кичури от червеникава коса и с много лоша кожа. Тя веднъж дойде на вечеря, а Ричи бе предупредил Айша да пригответи агнешко и телешко по английски маниер, без да им слага пакистански подправки и къри. След като се нахраниха, Ричи отведе Уенди в стаята си и през остатъка от вечерта повече не се показаха. Чуваха се звуци на китара и смях, после от там се разнесоха ниски крясъци, стонове и сумтене.

По време на едно от следващите посещения на Уенди, Халид се засече с нея посред нощ по пътя към банята. Срещна я напълно гола в коридора, а тя изглеждаше като дълъг бял призрак, окъпана в лунните лъчи. Освен в списанията на Ричи, той никога досега не бе виждал гола жена, но я изгледа спокойно, с очакващо изражение на лицето си, което може би показваше някаква изненада, но бе достатъчно овладяно след появата на баща му. Той я огледа студено, очите му се придвижиха нагоре по тънките ѝ крака, които се издигаха над пода, докато стигнаха до момента, в който се заковаха в любопитния триъгълник от сплъстени косми подобни на вълна, намиращ се под плоския ѝ корем, после продължиха да се изкачват към малките кръгли гърди, щръкнали встрани от гръдния ѝ кош и стигнаха до лицето ѝ, което в лунната светлина придоби неочаквани черти на внушителна красота, докато винаги преди това Халид го бе смятал за грозно. Тя не изглеждаше разсърдена от случилото се. Усмихна се и му намигна, после почти кокетно протегна ръка и я прекара по разпилените му коси и му отправи въздушна целувка, докато се отправяше към банята. Това бе единственият път, когато някой свързан с Ричи се беше държал любезно с него и който изобщо го бе забелязал.

Но живота му с Ричи не винаги беше така противен, той съдържаше и някои добри аспекти.

Един от тях бе придобиването на повече сила и енергия, която Халид можеше да нарече възмъжаване, ако не бе в състояние да употреби която и да е друга дума. Той бе прекарал целия си кратък живот всред хора, свикнали да навеждат глави и да служат с войнишка покорност, такива като търпеливата трудолюбива Айша, която приемаше това, което ѝ се дава и никога не се оплакваше, както и съсухреният стар Искандер Мустафа Али, в чиито разбирания Аллах определяше нещата и никой нямаше избора да протестира, а също така и стиснали устните си, спокойни граждани на Солсбъри, преживели Завоеванието и Великата Тишина, когато извънземните бяха изключили всички електроцентрали по света, а после пристигнаха Грижите и Заразата, които бяха приготвени да бъдат твърде английски, преди да последва какъвто и да е друг ужас.

Ричи беше различен, в него липсваха парченцата на пасивността.

— Ние оформяме живота си по начина, по който искаме да бъде, момче — повтаряше той отново и отново. — Ние сами написваме собствената си история. Всичко това е не повече от едно кърваво телевизионно шоу, не можеш ли да го разбереш Кени?

За Халид това бе стряскаща новост — всеки да може да има контрол над собствената си съдба: да бъде в състояние да казва „до този или до онзи край“ или „не точно сега“, да прави други неща, които би желал да направи, само да се протегне и да ги вземе в ръце. Халид не желаше нищо. Но идеята да направиш нещо, само ако го иска, беше очарователна.

По онова време грапавостите в характера на Ричи — да те наругае набързо, да получиш ритник от него или да те шамароса, когато е пил малко повечко, бяха ритмично очарователни. Но той често седнаше с него, свиреше на китарата си и го учеше да запомня текстовете на различни песни, дори го окуражаваше да пее заедно с него, а Айша не искаше да знае за това. За Халид пеенето бе нещо смешно, а в живота му нямаше много смях. От своя страна Ричи бе извънредно горд от външният му вид и пъргавостта му, най-вече от атлетичната му фигура и често се хвалеше с тях, нещо, което преди това не бе правила дори Айша. Халид разбираше, че Ричи се гордее с него и бе благодарен за това.

Баща му понякога го извеждаше зад сградата и му показваше как да хвърля или улавя топка, и как да я ритне по различни начини. Понякога на игрището в покрайнините на града се провеждаха мачове по крикет и когато Ричи участваше в някой от тях, той вземаше Халид със себе си, за да го гледа. След това в къщи му показваше как да държи батата и как да пази крикет вратичката.

По онова време имаше и возене с кола, не се случваше често и беше велика привилегия. Понякога, в някоя слънчева неделя Ричи казваше:

— Кени, юначага, хайде да направим по някое кръгче с таратайката!

И те обикаляха безцелно из околностите на града, често пъти по някой спокоен второстепенен път, а Халид се чудеше и се заплесваше по този нов свят, който се откриваше извън града. От блясъка и великолепието на покрайнините на Солсбъри, главата му чудесно се зашеметяваше. Смекчаващите обстоятелства около поведението на Ричи парираха появата на омраза и оправдаха присъствието му в неговия дом. Разбира се не много. Само някои от тях.

СЛЕД ДЕВЕТНАЙСЕТ ГОДИНИ

Веднъж Ричи го взе със себе си и го откара до Стоунхейдж. Или близо до него, което сега се позволяваше на човешките същества. Беше през годината, когато Халид бе навършил десет години и беше имал специален рожден ден.

— Виждаш ли нещо всред полето, момче? Виждаш ли тези големи камъни? Изградени са от банда необразовани педерастаи, които са се намазвали със синя боя и дивашки са танцували през нощта. Знаеш ли момче какво означава „в посока противоположна на движението на слънцето“? И аз не бих могъл да си го обясня. Да танцуваш гол посред нощ, подскачайки около филанкишията, докато в същото време други диваци са се скупчили над големия олтарен камък и принасят в жертва някаква девственица. И всичко това се е случвало преди хиляди години. Давай да се махаме, след като вече сме хвърлили поглед на камънаците.

Халид се вглеждаше втренчено в огромните сиви каменни парчета, застанали един срещу друг в редици и в малките сини, образуващи триъгълник с големия камък, изправен в центъра му. Имаше и други каменни плочи, които лежаха напречно върху сивите грамади. Цялото съоръжение бе обградено от червенозелена светлина, чиято прозрачна завеса се причиняваше от скрити в терена отвори, с дълбочина около два човешки ръста. Защо някой си бе пожелал да изгради такова нещо? Изглеждаше като огромно похабяване на труд и енергия, както и прахосано време.

— Надявам се да разбираш, че това, което виждаш сега, преди не изглеждаше така. Когато съществата пристигнаха, те промениха цялата сфера на дейност, свързана с него и направиха всичките тези бъркотии. Домъкнаха тук работници и преместиха всеки камък, поставиха и крещящи светлинни ефекти, не пожелаха да използват обикновени светлини. Ако сега преминеш през тези, които са в наличност, ще изгориш като насекомо на пламъка на свещ. В първоначалния си вид онези големите камъни бяха подредени в кръг, а по-малките сини...

Хей, момче, я виж какво имаме! Виждал ли си някога преди Същество?

В действителност Халид два пъти бе виждал. Но никога толкова близо. Първия път го беше забелязал в средата на града по време на един късен следобед.

То стоеше пред входа на катедралата и сякаш възнамеряваше да влезе в нея — беше гигантско пурпурно нещо с оранжеви петна и големи жълти очи. Но преди да го разгледа както трябва, Айша бе положила длан върху очите му и бързо го бе повела по улицата, в посока обратна на тази към катедралата, дърпайки го толкова силно, колкото можеше. Тогава той беше на около пет години и месеци след това сънува Съществото.

Вторият път се случи година по-късно, когато играеше на криеница с приятели около главния път. Тогава по него се зададе странно превозно средство, което вместо да се движи на колела плуваше във въздуха, а в него стояха две Същества, които разглеждаха децата, докато преминаваха край тях. Халид видя само върховете на главите им и големите им очи, с нещо извиващо се под тях, както и процепът на огромните им V-образни уста, подобни на жабешки. Той беше очарован и същевременно отвратен от тях, защото враговете на човешкия род изглеждаха доста особено и би трябвало да ги ненавижда и презира. Но не и да бъде очарован, а беше. Желаше да би имал възможността да ги разгледа по-добре.

Сега в зрителното му поле ясно се виждаха три от тях. Те бяха изникнали от нещо като врата в терена, в близост до древния монумент и бавно и небрежно се разхождаха всред големите камъни, без да обръщат каквото и да е внимание на високия мъж и ниското момче, застанали до колата си, паркирана от външната страна на огнената бариера. Приличаха на господари или господарки, излезли да инспектират имението си. Халид слисано наблюдаваше как се поклащаха на късите си мускулести крака, които поддържаха грамадните им цилиндрични тела и запазваха равновесието им, тъй като от тяхното олюляване му се струваше, че всеки момент могат да се сгромолясат с трясък.

Той бе смаян и от факта, че те са много красиви.

Беше го подозирал и при по-ранните си впечатления, но сега стоеше като гръмнат от тяхното великолепие.

Сияйните златнооранжеви петна изглеждаха като огнени на фона на бляскавата им като стъкло пурпурна кожа, а огромните им очи така ярки и пронизващи, в тях се прочиташе силата на духа им и могъществото на техните души. Техните втренчени погледи поглъщаха всекиго с потоци от светлина. Дори въздухът около Съществата споделяше тяхната красота, като излъчваше сиянието на течност с тюркоазен блясък.

— Ето тук са, момче, нашите господари или притежатели. Виждал ли си някога нещо толкова гадно и противно?

— Противно ли? — учуди се Халид. — Не мисля, че те са грозни — възрази уклончиво.

Ричи се намираше в добро настроение, почти през всички неделни екскурзии, и сега беше в такова. Но Халид познаваше добре мерките за наказание, в случай че му противоречеше. Така че той мълчаливо продължи да наблюдава Съществата, потопен в учудване и изпълнен със страхопочитание към тези гиганти, без повече да продума ни сричка, с която да изрази възхищението си от тяхната елегантност и величественост.

— Както са ти казвали, а и добре знаеш, преди да се родиш бях напуснал Солсбъри, за да се присъединя към армия, която възнамеряваше да воюва с тях — започна експанзивно Ричи. — Тогава нямах по-силно желание от това, да убивам Същества. Кълна се в Бога, момче, че винаги съм мразил тези тътреци се копелета, които пристигнаха по начина, по който го направиха и ни отнеха света толкова бързо, ако това ти харесва! Но разбрах много бързо нещо разумно, нека да ти го кажа. Чух, че плановете на тайната армия включват отхвърлянето на игото на Съществата и трябваше да се разсмея. Аз се РАЗСМЯХ! Защото съвсем правилно бях разбрал, че в тях няма надежда, по дяволите. Бях стигнал до тези изводи даже преди да ни заразят с Великата Епидемия, разбираш ли? Аз знаех, дяволски добре знаех какво правя. Те са могъщи като богове. Ако искаш да воюваш с банда от богове, трябва да си голям късметлия. И аз забравих за нелегалната история, което продължава и досега. Все още мразя тези копелета, набий си го в главата, без да извършваш грешки, но зная, че дори блянът за премахването им от власт е достатъчно глупав. Единственият начин е да се приспособиш към тях, това е всичко. Трябва само да запазиш вътрешния си мир и да ги оставиш да си

вървят по пътя, който са избрали. Защото нищо не е толкова глупаво, колкото собствената ти глупост.

Халид слушаше и това, което Ричи казваше придобиваше смисъл. Разбра нежеланието му да се бори против богове. Разбра също, как е възможно да мразиш някого и да живееш с него без да протестираш.

— Добре ли е, да ги оставим да ни гледат? — попита той. — Айша ми казваше, че понякога, когато те забележат, те протягат езиците си, които се намират в гърдите им и могат да те сграбчат с тях, а после да те вмъкнат в техните постройки и да извършат ужасяващо нещо с теб.

— Ако се е случило, щеше да бъде известно — изсмя се дрезгаво Ричи. — Но те не могат да докосват Ричи Бърк, момче, нито да докосват сина му, докато той стои до него. Гарантирам го, ти се намиращ в абсолютна безопасност.

Халид не го попита защо е така. Надяваше се, че е истина и това беше всичко.

След два дена, когато се връщаше от пазара с пакет агнешко месо, предназначено за вечеря, бе спрял на улицата от две момчета и едно момиче, които изглеждаха на неговата възраст, може би с една-две години по-стари, които той познаваше съвсем смътно. Те го обградиха в кръг и извън възможностите му да ги докопа започнаха да пеят пронизително с носов глас: „КОЛАБОРАЦИОНИСТ, КОЛАБОРАЦИОНИСТ, ТВОЯТ БАЩА Е КОЛАБОРАЦИОНИСТ“

— С каква дума го наричате?

— КОЛАБОРАЦИОНИСТ.

— Не е такъв.

— Такъв е, той е такъв! КОЛАБОРАЦИОНИСТ, КОЛАБОРАЦИОНИСТ, БАЩА ТИ Е КОЛАБОРАЦИОНИСТ!

Халид не знаеше какво означава думата „колаборационист“. И никой не бе изрекъл бащината му фамилия. Колкото и да ненавиждаше Ричи, не можеше да допусне това. Баща му го бе поучавал: „Защитавай се от насмешките, момче, и то през цялото време.“ Имаше предвид тези, които можеха да оскърбят пакистанския му произход, но Халид бе получил много малко от тях през живота си. Беше ли възможно някой англичанин да бъде колаборационист, след като е имал дете от

пакистанска жена? Изглежда беше. Тогава какво трябваше да понесат децата? Или някое от тях?

— КОЛАБОРАЦИОНИСТ, КОЛАБОРАЦИОНИСТ...

Халид пушна пакета и нападна най-близкото момче, което побягна. След това хвана момичето за ръцете, но никога не бе удрял момичета, затова я показа на другото момче, което през това време се въртеше пред пазара, в близост до стената на предната му сграда. Халид извърши внезапно нападение и го притисна до нея с една ръка, докато с другата му нанасяше яростни юмруци.

Двамата му придружвачи изглежда бяха несклонни да се присъединят към противника му. Но от безопасна дистанция продължаваха да пеят носово:

— „Кола-бора-цио-нист, баща ти е кола-бора-цио-нист!“

Нито те спираха да го дразнят, нито той да се бие. Но после почувства как една здрава ръка на възрастен го хвана за врата и скоро той се оказа притиснат до стената. Пред него се показа застрашително по размери тяло на огромен месест човек, който изглеждаше като черноработник.

— Какво мислиш, че правиш мръсен пакистански боклук? — изрева той. — Ще убиеш момчето!

— Той нарече баща ми колаборационист!

— Тогава вероятно е така. Хайде де, момче! Не може ли да бъде?

Мъжът блъсна Халид за последен път, изплю се и си отиде. Момчето начумерено се огледа за тримата си мъчители, но те вече бяха офейкали и то заедно с пакета с агнешкото.

През същата вечер, докато Айша импровизираше нещо за вечеря извън вчерашния ориз с кокоше месо, Халид я попита какво означава колаборационист. Тя се завъртя като ужилена, сякаш бе чула някой да проклина Аллах. Лицето ѝ пламна от ярост, каквато той никога досега не бе виждал и изрече гневно:

— Никога повече не употребявай такава дума в тази къща! Никога! Никога!

И това бе цялото обяснение, което даде. Халид трябваше да научи по свой собствен начин какво означава колаборационист и когато в последствие това стана, той разбра защо през онази неделя, когато стояха с баща му пред огнената завеса обграждаща Стоунхейдж и съществата се разхождаха между огромните камъни, Ричи изобщо не

беше уплашен. И също така защо трите деца му се подиграваха на улицата. „Единственият начин е да се приспособиш към тях, това е всичко“ — бе казал баща му. Да. Да. Да. Начин за приспособяване.

СЛЕД ДВАЙСЕТ ГОДИНИ

Това беше след периода, през който Ричи на няколко пъти би Айша, а после стана много по-лошо и той я изнасили. Тогава Халид окончателно реши, че ще убие някое Същество.

Няма да убие Ричи.

Ще убие Същество.

Това бе повратната точка в роднинската връзка с баща му в целия досегашен живот на Халид, както и на някои от гражданите на Солсбъри, Уилтшир и цяла Англия. Беше по времето, когато Ричи причиняваше болка на Айша. Непрекъснато я третираше лошо, впрочем той се отнасяше по същия начин и с всички останали. Беше се преместил в къщата ѝ и бе започнал да разполага с нея като негова собствена. Гледаше на Айша като на прислужница, която да изпълнява неговите заповеди и ако не оправдаваше очакванията му изпаднаше в беда. Тя готвеше и чистеше къщата, а после, както Халид в последствие разбра, често я вкарваше в спалнята, за да задоволява прищевките му или тези на приятеля му Сид, или на двамата заедно. От устата на Айша никога не се откъсваше дума, с която да се оплаче, правеше това, което той пожелаеше. Не показваше и признаци на гняв или възмущение, тя беше обзета напълно от волята на Аллаха. За Халид, който все още не бе намерил убедителни доказателства за съществуването му, държанието ѝ не я оправдаваше. Но именно от нея бе научил да приема неприемливото. Така че той продължаваше да живее с ненавистта си към Ричи като факт от ежедневието, като фактът, че дъжда никога не вали нагоре.

Обаче Ричи бе стигнал много далеч.

Прибираше се в къщи с червено лице и явно пиян, вбесен от нещо и мърморещ на себе си. Посрещаше Айша с нарастващи ругатни, а Халид с ужилващ шамар. Действията му бяха безпричинни. Поиска да вечеря по-рано. След като се навечеря каза, че не е харесал това, което е поискал. После Айша кротко му обясняваше защо за същата

вечер е нямало месо. И Ричи крещеше, че е ТРЯБВАЛО да има, защото винаги трябва да присъствува в къщата на Ричи Бърк.

До този момент изглеждаше нормално за неговите обноски, но поведението му се влошаваше, ако бе имал лош ден. Даже изхвърляше от масата купата с подправено с къри овнешко ястие и сосът му се разпръскваше навсякъде из стаята.

Айша свеждаше поглед, за да огледа двайсетината петна, повили се върху прекрасното ѝ сари и кротко казваше:

— Ти ми изцапа дрехата.

Тогава Ричи стигаше до върха на беса си. Изригваше. Превръщаше се в Берсерк. Изливаше яда си с всевъзможни обиди, ако изобщо имаше такива.

Нахвърляше се върху нея, разтърсваше я, удряше ѝ плесници. Биеше я с юмруци, дори по лицето и в гърдите, сграбчваше сарито ѝ откъм диафрагмата и го разкъсваше на парцали, мачкаше ги и ги запращаше по нея. Трепереща от страх, Айша се дърпаше да се освободи и размазваше с ръка кръвта, която струеше от разцепената ѝ долна устна, докато с другата се опитваше да се предпазва.

Гневен и ужасен, Халид се вглеждаше в сцената, без да знае какво да направи.

— Цялата ще станеш на лекета, ще видиш! Ще ти дам едно мръсно леке! — крещеше Ричи.

Тогава я бе сграбчил за китката, бе смъкнал остатъците ѝ от дрехи и тя се бе оказала съвсем гола наред трапезарията. Халид бе покрил с длани лицето си. Собствената му скромна и уважавана баба, гола пред него. Как можеше да я погледне? И как можеше да понесе случилото се? В това време Ричи я бе повлякъл към спалнята и я вмъкна вътре, без да се погрижи да затвори вратата. Беше я хвърлил на леглото и паднал върху нея. След това бе започнал да грухти като свиня.

„Не трябваше да го позволя“ — мислеше си Халид.

Гърдите му се повдигаха от гняв, който се превърна в студена и хладнокръвна злоба. В баща му нямаше нищо човешко, той беше джин. Знаеше, че някои от джиновете бяха безобидни, а други съвсем дяволски. Изглежда Ричи принадлежеше към дяволския вид, беше демон.

Неговият баща. Един дяволски джин.

Но какво можеше да му направи? Какво? Какво? Какво?

Халид без позволение бе влязъл в спалнята, независимо от риска на който се подлагаше. Видя как Ричи със смъкнати панталони и вдигната нагоре риза се е плъоснал между краката на Айша, а задникът му сякаш я помпаше. Баба му надзърна през рамото на баща му и го забеляза, така както бе замръзнал до прага на вратата, после с няколко жеста на ръката си му посочи да се маха от стаята и да не гледа, нито да се намесва.

Той избяга от дома си и се скри всред отломъците в задния двор, които се състояха от гърнета с похлупаци, счупени кани и собствената му колекция от празни бутилки от уиски. Когато час по-късно се върна в къщи, Ричи се намираше в собствената си стая и отмъстително дрънкаше по струните на китарата като ѝ пригласяше с някаква провлачена мелодия, излизаща от пиянския му глас. Айша отново беше облечена, стоеше в трапезарията и тихо хлипаше, докато почистваше масата. Когато Халид влезе, тя нито каза нещо, нито го погледна. На долната ѝ устна бе залепен лейкопласт. Бузите ѝ изглеждаха подпухнали и ожулени, а около нея се бе издигнала стена. Тя я бе затворила херметично, беше я изолирала от света и дори от него.

— Ще го убия — беше ѝ казал той със спокоен тон.

— Не. Това е нещо, което не трябва да правиш — бе отвърнала Айша с дълбок и далечен глас, който сякаш излизаше от дълбини на море.

Тогава тя му поднесе да яде малко „чапати“ с остатък от вчерашния ориз и след като се нахрани го отпрати в стаята му. Халид с часове остана буден, вслушвайки се в звуците в къщата — в безкрайното провлечено пиянско пеене на Ричи и в простото хлипане на Айша. На сутринта никой не казваше нищо за каквото и да е.

Халид разбираше, че за него бе невъзможно да убие собствения си баща, колкото и да го мразеше. Но Ричи трябваше да бъде наказан за това, което беше направил. И за да го направи, Халид възнамеряваше да убие някое Същество.

Съществата бяха друго нещо, с тях можеше да се играе честно.

И сега в своите по-добри дни, Ричи го вземаше със себе си, когато караше колата си из околностите за да извършва своите колаборационистки задачи. Събираше нужната за Съществата информация и им я предаваше посредством някакъв процес, който

Халид не бе в състояние даже да започне да разбира, а по това време, при различни обстоятелства, той вече ги бе виждал много пъти и бе свикнал с тяхното присъствие.

Не се страхуваше от тях. Очевидно за повечето хора Съществата бяха отвратителни, странни и ужасни чудовища, дори дяволи, но за Халид си оставаха създания с огромна красота. Красиви по начин, по който Бог може да бъде красив. Изобщо как някой да се плаши от Такава красота? Как можеше да се стряска от Господа?

Те никога не показваха, че изобщо са го забелязали. Ричи можеше да се изкачи до едно от тях и да застане пред него и между тях като че ли се извършваше някаква сделка или по-скоро той нещо докладваше. Докато това ставаше, Халид стоеше настрана и гледаше Съществото, възхитен от красотата му. Тъй като баща му никога не му даваше обяснения за тези срещи, той от своя страна избягваше да го разпитва.

От времето, когато за първи път видя едно от тях, Съществата изглеждаха все по-прекрасни. Те бяха прелестни извън всяко мнение. Струваше му се, че Ричи ги чувства по същия начин, че е омагьосан от тях и би бил доволен да падне пред тях и да удари чело в земята.

И така...

„Ще убия едно от тях“ — мислеше си Халид. „Защото те са толкова красиви. Защото баща ми, който работи за тях сигурно ги обича, колкото обича себе си, а аз ще убия нещо обичано от него. Той казваше, че ги мрази, но не мисля да е така. Предполагам, че ги обича и затова работи за тях. Или ги обича и мрази едновременно. Но виждам, че когато поглежда нагоре към тях, очите му светват. Така че аз ще убия едно от тях. Да, ще го направя. Защото убивайки го, ще убия част от него. А може би моето действие ще придобие и друга стойност.“

СЛЕД ДВАЙСЕТ И ДВЕ ГОДИНИ

— Ще погледнеш ли това дяволско нещо, Кен? — попита Ричи Бърк. — Не е ли най-фантастичното лайно, което някой някога би си представил?

Те се намираха в главната зала или това, което бе останало от стария, предал богу дух ресторант. Беше ранен следобед. Айша се бе запиляла нанякъде и Халид нямаше представа къде. Баща му държеше нещо, което изглеждаше като винтовка или ловджийска пушка с обтекаема форма, но не бе нито едното, нито другото, а никога досега виждано нещо. Изглеждаше като дълга тънка тръба от синкавосив метал с широка муцуна, която проблясваше насочено към подобие на артилерийски окоп, направен по средата на помещението, над който се намираше бъчва, а по непознатото изделие се забелязваше компютъризиран спусък. Бе нещо, изработено от домашен изобретател, който сигурно бе горд и доволен от постижението си.

— Нима искаше да кажеш, че е оръжие? — попита Халид.

— Оръжие ли? Оръжие? Какво по дяволите си мислиш, момче? Това е проклет убиец на Същества! Конфискувах го днес от гнездото на конспираторите над пътя за Уорминстър. Цялата произведена партида от него беше заключена и мога да си благодаря, че взех тази мостра „А“, за да ми служи за собствено опазване. Огледай я добре, момче. Виждал ли си нещо толкова дяволско?

Халид осъзна, че Ричи има намерение да му позволи да го пипне. Той пое оръжието с огромно внимание и го остави да полегне върху отворените му длани. В прицела бъчвата изглеждаше студена и неясна и то в повече, отколкото се очакваше да бъде.

— Тогава как действа това? — попита.

— Подхвани го. Гледай напред. Знаеш как работи. Като един прицел в артилерийски окоп.

Халид положи оръжието на рамото си, по направление към средата на помещението. После се прицели в огневата точка и се взря в бъчвата.

— В границите на тънкото кръстче в най-подробни детайли се виждаха няколко инча от окопа. Силно увеличение и чудесна оптика. Само докосни дясното копче и цялата тази страна от къщата ще експлодира, не е ли така?

Халид протегна ръка към него.

— Това е предпазител — каза Ричи. — Трябва ти малкото червено бутонче до него, там, онова. Трябва да мислиш за да не попаднеш на него случайно. Това тук момче не действа по-слабо от мощен гранатомет. Оптическа машина за бомби. Няма да го повярваш, защото оръжието изглежда толкова крехко, но то изхвърля изящни малки снаряди, притежаващи невъобразима мощ и причинява забележителни щети. Зная, защото съм го изпробвал. Удивително е да видиш какво може да направи.

— Заредено ли е?

— Да. Хващам се на бас с малкият ти кафяв задник, че е така. Заредено и готово за стрелба. Абсолютно дяволска машина за убиване на Същества, продукт на месеци работа на разбойници с чудесни механични умения. Толкова глупаво, въпреки тяхното майсторство... Дай ми това нещо, момче, преди да си стрелял някак.

Халид му го подаде.

— Защо да е глупаво? — попита. — Оръжието изглежда добре изработено.

— Казах, че са били умели. Дяволското миниатюрно оръдие представлява триумф на миниатюризацията, но какво ги е накарало да мислят, че с него е възможно да се убият всички Същества? Нима са си въобразили, че някой някога ще се опита? Не могат да го направят, Кен. Никой не го е направил и никога няма да стане.

Неспособен да свали очи от оръжието, Халид каза внимателно:

— И защо е така?

— Защото те са гадно неубиваеми!

— Дори и с нещо като това ли? С почти невероятна сила, както ми обясни, причиняващо изключително количество щети?

— То може дяволски добре да пръсне някое Същество на парченца, но ако можеш да го улучиш. Номера е в успешното поразяване на целта от снаряда, момче! Което никога няма да стане. Дори и да ги вземеш на прицел, те винаги четат в собствения ти мозък, това правят. Знаят точно какво възнамеряваш, защото гледат в

мозъците ни по начина, по който ние четем книги. В състояние са да измъкнат оттам всички недружелюбни мисли, отнасящи се за тях. И след това — бам, получаваш гаден удар от техните мозъци и вече си пиф-паф-пуф. Аз поне съм чувал за четири такива случая. Опит за убийство на Същество. Да се опиташ да му изстреляш снарядче, когато минава край теб. После в крайпътната канавка намиращ остатъци от тела и боклуци — Ричи отпусна ръце и смъкна оръжието, намирайки последната констатация за очарователна. — Това малко оръдие има ненужно голям обхват и страшен мерник и може да стреля на огромни разстояния. Обзалагам се с теб, че все още работи. Но техните телепатични възможности се разпростират в радиус от триста ярда или да кажем петстотин, а може би и хиляда, кой ли знае точно? Гадното добро оръжие би имало успех само извън този кръг. И само ако по някакъв начин опита сполучи.

— Ще стане ли лошо, ако някое Същество бъде убито? — попита Халид.

— Лошо ли? Лошо? — Изкикоти се Ричи. — Това ще е дяволска катастрофа. Ти знаеш ли какво представляват те, какво правят и дали някой някога им е навредил? Не. И как по дяволите да знаеш? Това се случи някъде около времето на твоето раждане. Няколко впедерасени американски идиоти осъществиха от космоса лазерна атака срещу един от строежите на Съществата. Може да са убили няколко от тях, а може и да не са, но Съществата си го върнаха, като ни изпратиха Епидемията и изтриха от лицето на Земята всеки втори човек. Тук в Солсбъри ни избиваха като мухи. Вземи например мен — мислех, че ще умра. Добре, че бе проклетата надежда, толкова зле се чувствах. Надигах се с болка от леглото и едва се влачех. Но ние не може отново да се подложим на риска от нова зараза, нали? Или на друг вид отвратително наказание, което те са избрали да причинят. Защото сигурно ще нанесат някое. В такъв случай в едно нещо съм сигурен, момче. За в бъдеще нашите господари няма да вземат и фъшкия от нас, дори и една самотна молекула от нея.

Той пресече залата и отключи вратата на шкафа, в който Хан, по времето на „Могоул Палас“ държеше оскъдния си запас от вина — в тази отдавна отминала ера, когато постройката представляваше ресторант. Ричи вмъкна оръжието в него и каза:

— Това нещо ще прекара нощта тук. Когато Айша се върне, няма да ѝ даваш никакви обяснения за него. Тази вечер очаквам да дойде Арч, на него също няма да даваш никакви обяснения. И за двамата, това ще бъде върховна тайна, слушаш ли какво ти казвам? Показах ти го, защото те обичам, момче и защото искам да знаеш, че през днешния ден баща ти е спасил света от ужасно нещастие и не искам да те нарежа на тънки парчета, а ще го направя, ако чуя нещо за него с ушите си от което и да е човешко същество. Или от нечовешко, което е същото. Ясно ли е момче? Ясно ли е?

— Няма да кажа нито дума — обеща Халид.

И не каза нищо, но доста мисли над всичко.

През цялата вечер Арч и Ричи методично се занимаваха с унищожаването на бутилка рядко срещано уиски от времето преди Завоюването, спасено от посегателствата на някоя банда в складовете в Саутхемптън, а Халид в това време си мислеше за тайната, скрита в шкафа, способна да отнесе главата на някое Същество, стига само да успееш да се прицелиш и стреляш извън огневия радиус, в който могат да отгатнат смъртоносните ти намерения.

Имаше ли начин да го постигне? Халид все още не го бе изнамерил.

А бе възможно обсега на действие на оръжието да е по-голям от обхвата на Съществата. А може би не. Дали това бе цената на риска? Може би да, а може би не.

След като Халид и Айша измиха чиниите, останали от вечерята, тя дойде в стаята му. През тези дни бе говорила малко, свита в себе си и изглеждаше изпаднала като в сомнамбулно състояние. След онази дивашка вечер Ричи не ѝ беше посегнал отново, но Халид разбираше, че болката от нейното унижение все още не е намерила убежище и тя никога нямаше да се възстанови напълно, а това се отнасяше и за него.

Той се помота из хола, вслушвайки се в звуците, които се разнасяха от стаята на баща му, докато накрая се убеди, че Ричи и Арч са се справили с бутилката и са изпаднали в обичайното си състояние на полусъзнание. Прилепи ухо до вратата. Тишина. Може би едно или две слаби похърквания.

Той се насили да изчака още десетина минути. Оттатък продължаваше да е тихо. Отвори деликатно вратата и я остави открената на няколко инча. После внимателно надникна.

Ричи се бе свлякъл, с глава отпусната върху масата, ръката му все още стискаше чаша с остатък от уиски, а китарата му стоеше заклещена между гърдите и коленете. С увисналата настрани глава и затворени очи, срещу него на пода лежеше Арч, а крайниците му се бяха разпрострели на всевъзможни страни. И двамата хъркаха. Хъркаха, хъркаха и хъркаха.

Добре. НЕКА ДА СПЯТ ГРЪМОГЛАСНО.

Халид извади от шкафа пушката убиец на Същества и поглади цевта ѝ. Оръжието изглеждаше елегантно, с възхитителен дизайн. Конфигурацията и цвета му издаваха, че е създадено с поглед върху изкуството, споделен от него. Може би се дължеше на някакъв скитнически ген, съхранен по чудотворен начин в същността му, след като векове е прекарал в спящо състояние, включващ точното око на скулптор от Гандгаран, архитект от Раджа Пут или миниатюрист от Гуджерати, придобил известност след като е преминал през много поколения селяни. Напоследък той бе започнал да прави малки скици и да изразява фигурки от дърво. После ги криеше, за да не може Ричи да ги намери. Ако той го хванеше с глупавите му занимания, сигурно щеше да се раздразни. За него спортът, пиенето и карането на кола в околностите бяха единствените достойни занимания на един мъж.

В един от добрите си дни през миналата година Ричи му бе дал колело — изненадващ подарък, тъй като велосипедите по това време се срещаха рядко, не бяха особено достъпни и почти не се произвеждаха в Англия. Как го беше намерил, от кого и с каква бруталност? Момчето не желаше да мисли за това. Обичаше колелото си, то олицетворяваше неговата свобода. Това бяха неговите крила. Халид излезе навън и завърза оръжието за кошчето на велосипеда.

Беше изчакал възможността за този момент през последните три години.

Той знаеше, че понастоящем Съществата почти всяка вечер пътуват с колите си на въздушна възглавница по пътя между Солсбъри и Стоунхейдж, който сега бе станал главен център на тяхната дейност, а сноването им из околността непрекъснато се увеличаваше. Едва ли щеше да има друга възможност да използва оръжието, което баща му беше донесъл в къщи — това бе цената на шанса.

На около половината разстояние до Стоунхейдж, на няколко стотин ярда от пътя, имаше горичка, от която се откриваше добър

изглед към равнинната местност. Халид не си правеше илюзия, че скрит сред шубраците ще избегне мозъчното претърсване на Съществата. Дори и да стоеше в сянката на някое разлистено дърво, ако те го откриеха, нямаше да има никаква разлика. Но в тази ясна лунна нощ, това беше мястото за изчакване, където щеше да остане сам и незабелязан.

Той осъществи намерението си. Бухане на бухал. Шумоленето на листа от лекия вятър и драскането на някакво малко животинче из храсталаците.

Беше абсолютно спокоен.

В живота му Айша бе поднесла достатъчно уроци в науката за спокойствието. От най-ранните си дни бе наблюдавал начина на нейното приемане на бедността и мизерията, на глада, на срама, на загубите и свързаната с тях болка. Беше свидетел на досадното натрапване в дома ѝ от страна на Ричи Бърк и на живота ѝ, изпълнен с философска безпристрастност и стоическо спокойствие. За нея всичко ставаше по волята на Аллах и не подлежеше на въпроси. За Халид той беше по-малко реален, отколкото за Айша, но това не му попречи да придобие от нея част от безкрайната ѝ търпеливост и спокойствие, дори и да не притежаваше нейната вяра в Бога. Може би някога по-късно, щеше да я придобие. В каквато ѝ да е степен, той бе научил от нея, че податливостта на страданията и мъките е безполезна и само вътрешният мир е ключа към понасянето им, така че всичко трябва да се извършва спокойно и без емоции, защото алтернативата е живот в хаос и измъчване. И бе съумял ден след ден да живее спокойно с баща, от когото се отвърщаваше.

Той изобщо не изпитваше отвращение към съществата, беше далече от него. Никога не бе познавал свят без тяхното съществуване — свят, който бе изчезнал внезапно, а в него човешките същества са били господари на своите съдби. За него Съществата бяха толкова естествено нещо в живота, колкото и бухането на бухала, кацнал на клоните на дървото над него или сноването на катерички и зайци. Да ги съзреш беше нещо много красиво, като самият бухал, луната или огромния кестен, под който се криеше.

Часовете минаваха и той продължаваше да чака, но в спокойствието му се промъкна мисълта, че тази нощ може и да няма късмет, и е по-добре да се върне в дома и леглото си, преди Ричи да се

е събудил и установил липсата на оръжието. Не можеше да рискува повече от един или два часа оставане навън.

След това забеляза тюркоазена светлина, която се движеше по шосето и разбра, че по него се приближава по посока към Солсбъри едно от превозните средства на Съществата. Няколко мига по-късно, то спря хода си и в него се различиха две Същества, които спокойно стояха изправени едно до друго.

Халид ги гледаше с учудване и благоволение. И още веднъж бе очарован от тяхната елегантност и блестящо великолепие.

„КОЛКО СА КРАСИВИ! ДА, КОЛКО СА!“ — помисли си.

Любопитното им превозно средство премина край него сякаш пътуваше по река от светлина, а съществото откъм неговата страна му изглеждаше като жена на джина: създание на Аллах направено от бездимен огън, което по никакъв начин нямаше да застане пред него, за да бъде съдено, както може да бъде съден човек.

Колко е красива, колко е красива!

„ОБИЧАМ ТЕ!“

Вероятно обичаше женското Същество заради неговата кристална красота. Дали бе жена на джина до нея? Не, беше нещо повече: беше ангел. Бе същество от чиста светлина — от чист студен огън, който не отделя пушек. Халид се изгуби в обожанието на неговото ангелско съвършенство.

С голяма любов, почит и обожание, той повдигна оръжието, опря го на рамо и спокойно го взе на прицел чрез оптиката. През намалената от нея дистанция, то се оказа отлично прободено от тънкото кръстче. Халид хладнокръвно освободи предпазителя, така, както му бе показал Ричи и още по-хладнокръвно докосна бутона за стрелба.

Докато го докосваше, душата му все още бе изпълнена с любов към красивото създание, но той спокойно, съвсем спокойно докосна бутона. Дочу се свистящ звук и прикладът на оръжието с учудваща сила го ритна в рамото, след което се чу глухото тупване на тялото му в дънера на дървото зад него и това едва не му изкара въздуха, а само секунда по-късно лявата част на създанието експлодира, пръскайки фонтани от пламъци, които се пръснаха в огнени фрагменти. Във въздуха се разпръсваше като мъгла сивочервената извънземна кръв. Поразеното Същество се олюля и падна назад в кабината, като се изгуби от погледа му.

В този момент Съществото, което пътуваше откъм по-далечната страна, получи ужасни конвулсии и Халид се зачуди дали също не е успял да го убие с единствения си изстрел. То се заклати напред-назад, после започна да се бие в рамката на купето с такава сила, че на Халид му се стори, че чува тъпите удари. Цилиндричното му тяло се гърчеше и тресеше, дори промени цвета си — за броени мигове пурпурния оттенък стана почти черен, а оранжевите петна — огнено червени. Въпреки голямото разстояние, на Халид му се стори, че подобното му на кожа покритие на тялото се нагърчва и свива от внезапна болка.

„Сигурно чувствам болката от общата им смърт“ — осъзна той. Наблюдавайки Съществото, което изпитвайки ужасна болка се мяташе слепешката из кабината, душата му състрадателно се изпълваше със съжаление и любов към това създание. Бе немислимо отново да открие огън. Никога не бе имал намерение да убие повече от едно Същество, знаеше, че не е в състояние да стреля по поразеният оживял другар на първото, бе все едно да стреля по Айша.

През това време превозното средство тихо се движеше напред, сякаш нищо не се бе случило, но в даден момент излезе извън завоя на пътя и се изгуби от погледа на Халид, отправяйки се към Стоунхейдж.

Той постоя още малко, вперил поглед в мястото, където бе направил фаталния изстрел. Сега на него нямаше нищо, никакъв знак, че нещо се е случило. СЛУЧИЛО ли се беше? Мозъкът му беше празен. Той се опитваше да поддържа това състояние, тъй като знаеше, че ако за части от секундата изгуби контрол над него, сигурно ще умре.

Отново завърза оръжието за кошчето на велосипеда, после бавно натискайки педалите се насочи към дома си. Беше късно след полунощ, по шосето нямаше никой. Пред къщата нищо не се бе променило, колата на Арч стоеше паркирана пред входа, лампите над вратата светеха. Вътре, Ричи и Арч хъркаха в спалнята.

„Чак сега сигурност в къщи“ — най-сетне си позволи Халид да помисли тържествуващо — мисъл, която трепкаше в съзнанието му в продължение на повече от час.

„ХАЙДЕ, РИЧИ! ХАЙДЕ, КОПЕЛЕ!“

Той върна оръжието в шкафа, после се оказа в леглото си и моментално заспа дълбоко — това състояние не го остави, докато първите птички не го събудиха с пукването на зората.

На следващия ден Солсбъри бе потресен от страхотната бъркотия, причинена от превозните средства на Съществата, разпръснати навсякъде и от балоноподобните извънземни, наричани призраци, които се придвижваха от къща на къща. Халид бе единственият, който можеше да предложи ключ към загадката на убийствата през изминалата нощ.

— Знаеш ли, мисля че може и да е бил моя баща — каза той небрежно на някакво момче, което бе срещнал до пазара и се наричаше Томас — беше се запознал с него случайно по пътя. — Вчера той се върна с нещо като голяма пушка. Каза ми, че е предназначена за убийства на Същества, след това я скри в шкафа на предната стая.

Томас не вярваше, че бащата на Халид е способен на такъв гигантски героизъм, какъвто бе убийството на Същество. Не, не и не. Халид гореше от нетърпение да произнесе поразителната истина. Говореше, че винаги е знаел кой е искал да ги убие през тези дни и кой е бил.

БИЛ ЛИ Е ТОЙ?

ТОВА Е БИЛА ВЕЛИКАТА МУ МЕЧТА. ДОБРЕ, ТОГАВА...

Да, Халид продължи нататък, същото направи и Томас. Халид бе загрижен, че през тази сутрин се е отдалечил от дома си. Последната личност, която желаше да види бе Ричи. Но той бе избавен от тази възможност. През този следобед Томас очевидно бе разпространил изказаното от Халид Бърк самохвалство и хвалбата му се бе плъзнала по улиците на града с голяма ефективност, защото той живееше с нея, а безпристрастието на Съществата стигна до дома на Халид и измъкна оттам Ричи Бърк.

— Какво ще стане с баба ми? — питаше момчето. — И тя ли ще бъде арестувана?

— Не, това се отнася само за него — отвърнаха околните. — Били Кавендши е видял как са го взели. През цялото време е викал и скимтял, като човек, на който са му окачили въжето за бесене.

Халид никога не видя баща си отново. По време на всеобщите репресии, последвали убийството, цялото население на Солсбъри и на петте близки града бе събрано като говеда в обграден със стени лагер, близо до Портсмут. През следващите няколко дни голямо количество от депортираните бе екзекутирано по предварителна селекция, която изглежда бе извършена случайно, защото в избора на всеки осъден на

смърт липсваше определен мотив. В началото на следващата седмица оцелелите бяха изпратени в Портсмут и после отправени в далечни и усамотени места по света.

Халид не беше между екзекутираните. Той само бе изпратен много надалече.

Не чувстваше вина, че е оцелял от смъртоносната лотария, а тези около него бяха силно впечатлени от извършения от него акт на убийство. Още от детството си бе обучен да изпитва малко чувства, дори когато се прицелваше с пушката в красивите и величествени Господари на Земята. Освен това беше ли негова работа, че някои от тези хора са умрели, а той е останал жив? Айша би казала, че това е станало по волята на Аллаха и всеки умира — един по-рано, друг по-късно. Халид знаеше, че съществата винаги правят каквото им хареса и нейните мотиви щяха да изглеждат глупави.

Айша не беше на разположение, за да дискутира с нея тази материя. Той се раздели с нея преди да стигнат до Портсмут и знаеше, че никога повече няма да се видят. От този ден нататък пътя му в живота щеше да бъде само негов собствен.

Тогава още не бе навършил тринайсет години. През следващите често се оглеждаше назад във времето, през което беше убил Съществото и когато се бе отървал от Ричи Бърк, когото толкова ненавиждаше. Когато отново се връщаше към случилото се в околностите на пътя към Стоунхейдж, не изпитваше никаква омраза към Съществата, нито към това, което се бе оказало в кръстчето на прицела в мерника на оръжието. Мислеше само за чудесните цветове на звездните създания, стоящи в плуващата над терена машина и за отминалият момент на такава красота в нощта.

РЕЙ БРЕДБЪРИ ГОСПОДИН БЛЕДЕН

Рей Бредбъри е един от Великите писатели на Века, но най-забележителните му произведения са писани в периода 1940–1950 година. Това са сборниците с разкази „Черният карнавал“, „Страна в октомври“, „Марсиански хроники“, „Златните ябълки на слънцето“, „Илюстрираният човек“, а също така и романите „451 градуса по фаренхайт“, „Вино от глухарчета“ и „Нещо отвратително ще дойде по този начин“. В написаната от него фантастика, винаги ще се долавя силната праволинейна алегория, често свързана с играта на въображението и свръхестественото. Макар че повечето усилия на автора през последните успешни десетилетия са насочени към поезия и пиеси, той никога не забравя за късия фантастичен разказ и всеки път ни напомня, че отлично се справя с тази повествователна форма. Същото се отнася и за няколко издадени напоследък романи, изпълнени с носталгия и мистериозност. Повечето му произведения през последните десетилетия са написани в стила „фентъзи“, но настоящият разказ е рядък хибрид, който ни връща към най-хубавото създадено от него през петдесетте години.

* * *

— Той е много болен човек.

— Къде се намира?

— Горе, над палуба „С“. Заставих го да лежи в леглото.

— Дойдох на това пътешествие, за да изкарам почивката си — направи жест доктора. — Добре, добре, извини ме — обърна се той към жена си и последва мъжът през рампите на космическия кораб, който за няколко минути на техния път се движеше с хиляда мили в секунда, оставяйки зад себе си червеножълти пламъци.

— Тук е — каза дежурният.

Докторът влезе в каютата и видя лежащия на койката. Изглеждаше висок, плътта му като пришита бе опъната по скулите му. Беше болен, през извитите му от болка устни се забелязваха дългите му, обезцветени зъби. В тъмните му хлътнали очи едва просветваха искрици живот, а тялото му бе изтъняло почти като скелет. Цветът на ръцете му беше снежнобял. Лекарят повдигна магнитният стол и хвана болния за китката.

— От какво се оплаквате?

Болният човек не можа да отвърне веднага, само облиза с безцветния език тънките си устни.

— Умирам — отвърна накрая и сякаш се усмихна.

— Глупости, ние ще оправим работата, господин...?

— Бледен, за да съответства на цвета на лицето ми. Би трябвало да съм бледен.

— Господин Бледен — промърмори лекарят. Беше най-студената китка, която някога бе докосвал в живота си. Беше като на маркиран труп, който си извадил в болничната морга. Бе толкова изтощен, че докторът усещаше собствения си пулс в пръстите на ръката си.

— Положението е лошо, нали? — попита господин Бледен.

Лекарят не отвърна нищо, извади сребърен стетоскоп и започна да прислушва оголените гърди на умирация.

В стетоскопа се чуваше слаба глъчка, някакъв симптом на много неща, подлежащи на размишление. Изглеждаше като изпълнени със съжаление стенания, вместо сърцебиене, като безмълвно крещене на милиони гласове или на тъмен вятър духащ в непрогледно пространство — студени звуци в лишения от топлина гръден кош, които влизаха в ушите на доктора и преминаваха през сърцето му, докато той ги слушаше между два негови удара.

— Аз бях прав, така ли е? — каза господин Бледен.

— Може би ще ми разкажете... — кимна лекарят.

— Каква е причината ли? — затвори господин Бледен очи и се усмихна с обезцветените си устни. — Нямам никаква храна. Умирам от глад.

— Можем да ви я донесем.

— Не, не ме разбирате — въздъхна човекът. — Аз просто станах такъв след като стъпих на борда на кораба. Само до преди няколко

минути бях напълно здрав.

— Изпада в делириум — обърна се доктора към дежурния.

— Не — отрече господин Бледен. — Грешите.

— Какво става тук? — произнесе нов глас и капитанът влезе в каютата. — Здравсти, кой е този? Не съм повикал...

— Ще ви спестя грижите — каза болният. — Не фигурирам в списъка на пасажерите. Току-що пристигнах на борда на кораба.

— Няма как да сте го направили. Ние сме отдалечени на десет милиона мили от Земята.

— Почти нямаше да го направя — рече господин Бледен. — Използвах цялата си енергия, за да ви хвана. Ако бяхте още малко подалече...

— Просто и ясно, пътник без билет — каза капитанът. — И без съмнение подпийнал.

— По-скоро твърде болен човек — възрази лекарят. — Не трябва да се помръдва. Аз ще направя основни изследвания...

— Няма да откриете нищо — произнесе тихо господин Бледен, както си лежеше бял и дълъг в койката. — Освен, че се нуждая от храна — добави той.

— Ще видим какво ще направим — отвърна докторът и нави ръкавите си нагоре.

Мина един час. Той отново се върна и седна на магнитния стол. Изглеждаше изпотен.

— Излязохте прав — каза. — С вас не се е случило нищо лошо, освен факта, че умираете от глад. Как сте успели да го постигнете при такава богата цивилизация като нашата?

— Ооо, ще бъдете изненадан — рече студеният слаб и бял като платно човек, а гласът му се разнесе из каютата като лек бриз. — Взеха храната ми преди около час, беше моя собствена грешка, която ще разберете в течение на няколко минути. Виждате ли, аз съм много стар. Някой казва, че съм на милион години, друг на билион. Изгубих им броя, бях твърде зает, за да ги преброявам.

„Луд е — помисли лекарят. — Напълно луд“.

Господин Бледен се усмихна, сякаш бе дочул мисълта му. Поклати уморено глава и черните му зеници проблеснаха.

— Не, не, съвсем не — възрази той. — Стар съм, много стар. И глуповат. Земята бе моя, аз бях собственика ѝ. Пазех я за себе си. Аз я

възпитавах, дори и тя ме възпитаваше. В продължение на билиони години добре си живееш там. А сега съм тук, в името на тъмнината и също умирам. Никога не съм мислил, че ще умра или ще бъда убит, като някой друг. Но сега знам какво представлява страхът от смъртта. След билиони години узнах уплахата, представляваща въпроса „какво ще представлява света без мен?“

— Вие само си почивайте, ние ще ви оправим.

— Не, не и не. Нищо не можете да направите. Работата е, че твърде оптимистично съм гледал на възможностите си. Живееш както ми харесваше. Започвах войни и ги спирах. Но този път стигнах много далече и предизвиках самоубийство, да, направих го. Отидете до левия борд и погледнете навън — посочи господин Бледен с треперещи пръсти, а устните и тялото му също трепереха. — Погледнете навън! Кажете ми какво виждате!

— Земята. Оттатък се намира Земята.

— Тогава изчакайте за момент — каза господин Бледен.

И докторът започна да чака.

— Сега — рече тихо болният. — Трябва да се случи СЕГА.

Сляп огън изпълни небето.

— Господи, Боже мой, това е ужасно — извика лекарят.

— Какво видяхте?

— Земята! Обхваната е от пожар. Тя гори!

— Да — потвърди господин Бледен. Пожарът напираше в космоса с кипящи синьожълти пламъци. Земята се бе пръснала на хиляди парчета, които хвърчаха като искри в нищото.

— Видя ли? — попита господин Бледен.

— Боже Господи, Боже Господи — рече докторът, после се олюля и се смъкна до левия борд, забивайки нокти в гърдите и лицето си. Започна да плаче като дете.

— Виждаш ли какъв глупак бях? — каза господин Бледен. — Твърде късно е. Дойдох твърде късно. Мисля си що за празник, що за угощение. И сега всичко свърши.

Докторът се плъзна по бордовата стена и седна на пода, все още плачеше. Корабът се придвижваше, в пространството. Някъде долу по коридорите слабо се чуваха стъпки на тичащи хора, уплашени гласове и още повече плач.

Болният мъж лежеше мълчешком в койката си, клатеше глава назад-напред и преглъщаше конвулсивно. След около пет минутно треперене и плачене, лекарят успя да се вземе в ръце, да се довлече до стола и да седне на него. Погледна към съвсем измършавелия и като че ли станал по-дълъг господин Бледен, който лежеше в койката почти фосфоресциращ, и усети миризмата на нещо много старо, студено и мъртво идваща от него.

— Сега видяхте ли го? — попита господин Бледен. — Не го исках по този начин.

— Замълчете!

— Исках да продължи още билион години, заедно с висшето общество, подбора и избора. Ооо, аз бях цар.

— Вие сте ненормален!

— Всеки се страхува от мен, а сега аз съм уплашеният. Затова няма да оставя шепата хора от този кораб да умрат. На Марс са останали още няколко хиляди. Това е причината, поради която мога да живея, ако го направя. За мен е желателно, да имам съществуване, докато други трябва да са живи, за да умрат, а ако всички живи същества го направят, тогава господин Бледен също трябва да умре, но той без съмнение не го иска. Както виждате животът е нещо превъзходно във вселената. Земята живее поради присъствието на живия човек. Но сега съм така слаб, така слаб. Не мога да се помръдна, а вие трябва да ми помогнете.

— Умопобъркан, умопобъркан!

— До Марс остават още два дни — каза господин Бледен, мислейки за казаното и ръцете му паднаха. — През това време вие ще ме храните. Нито съм в състояние да се помръдна, нито да се погрижа за себе си. Преди един час имах огромна сила, която почерпих от толкова много умрели наведнъж. Но усилието ми да достигна този кораб я дисперсира, така че тя вече е ограничена. От сега нататък нямам причини да живея, с изключение на наличието на вашата жена, двайсет пасажери и екипажа на кораба, както и останалите на Марс. Това ме поощрява, както виждате, но тази слабост, слабост... — гласът му се превърна във въздишка, но след като преглътна, той продължи: — Ще се учудите ли докторе, защо смъртността на Марс е сведена до нула? И това е станало през последните шест месеца, през които са изградени тамошните бази. Аз не мога да бъда навсякъде. Роден съм

на Земята през същия ден, в който животът се е зародил на нея. И през тези години очаквах той да се насочи към други звездни системи. Трябваше да си отида преди месец, но го отсрочих, за което съжалявам. Какъв глупак съм, какъв лаком глупак!

Лекарят стана сковано и заби нокти в стената.

— Изгубили сте разсъдъка си — констатира той.

— Аз ли? Погледнете отново какво е останало от Земята.

— Не желая да ви слушам.

— Трябва да ми помогнете и е нужно да го направите бързо. Нуждая се от капитана, той трябва да е първи. Необходимо е да го повикате за преливане на кръв. След това останалите пасажери, един по един, но само до границата, която ще ме съхрани жив. Дори може би трябва да повикате вашата жена. Самият вие не желаете да живеете вечно, така ли е? Това ще се случи, ако умра.

— Вие бълнувате.

— Осмелявате ли се да го кажете? Може ли да пропуснете тази възможност? Ако умра, всички ще станете безсмъртни. А това е, което човекът винаги е желал, нали? Да живее вечно. Но мога да кажа на вас, че това е лудост, която те принуждава всеки ден да живееш с бремето на спомените! Помисли! Обмисли!

С гръб към стената на каютата, потънала в сянка, докторът мислеше.

— По-добре е да ме повдигнеш от леглото — въздъхна господин Бледен. По-добре е отколкото да имаш късмета да живееш билиони години. Повярвай ми, ЗНАЯ ГО. Аз винаги бих бил радостен да умра. Почти, но не напълно. Нещо като самоопазване.

— Не вярвам — каза лекарят, застанал пред вратата.

— Не продължавай в този дух — промърмори господин Бледен.
— Ще съжалявам.

— Вие лъжете.

— Не ме оставяйте да умра... — пристигна далечния му глас от едва движещите се устни. — Моля ви, не ме оставяйте да умра. Вие се нуждаете от мен. Всяко живо същество се нуждае от мен, за да си струва да изживее живота си, да прецени стойността му и да приеме неговата противоположност. Не...

Господин Бледен сега изглеждаше още по-тънък и бледен, плътта му сякаш бързо се топеше.

— Не — въздъхна той. — Не... — каза дъхът му зад втвърдените му пожълтели зъби. — Моля... — втренчиха се в тавана дълбоко хлътналите му очи.

Докторът блъсна вратата, затръшна я зад себе си и здраво я залости. После застана до нея и отново се разплака. През корабното пространство се виждаше група от хора, които се бяха втренчили в празното пространство навън — там, където някога се намираше Земята. Дочуваха се проклетия и ридания. Той несигурно тръгна като в просъница и около час скита по коридорите, докато накрая намери капитана.

— Никой да не влиза в каютата с умиращия човек — му заяви той. — Заразен е неизлечимо. Напълно е ненормален. След около час ще бъде мъртъв. Вратата на каютата трябва да се завари.

— Какво? — попита капитана. — О, да, разбира се. Ще се погрижа за това, ще го направя. Видяхте ли? Земята е изчезнала.

— Да, видях.

Те сковано се отдалечиха един от друг. Докторът слезе надолу и влезе в неговата каюта. Жена му сякаш не го позна, докато не я прегърна.

— Не плачи — каза той. — Не плачи, моля те, не плачи.

Раменете ѝ се тресяха. Тялото ѝ трепереше, очите ѝ бяха затворени. Докторът я притисна здраво в прегръдките си и това продължи с часове.

— Не плачи — повтори отново по едно време. — Мисли за нещо друго. Забрави за Земята. Помисли за Марс и за бъдещето.

Те се облегнаха на столовете си с отсъстващи лица. Той запали цигара, подаде ѝ я и запали друга за себе си.

— Ще ти хареса ли да бъдем женени през следващите десет милиона години?

— Ооо, разбира се — възкликна тя и пламенно хвана ръката му. — Би ми харесало извънредно много!

— Наистина ли? Попита докторът.

Издание:

SOS Земя

ИК „Орфия“, 2000

Редактор: Веселин Рунев

Оформление на корицата: Камя

ISBN 954-444-035-6

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

МОЯТА БИБЛИОТЕКА

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.